

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 90. szám.
Szombat, 1937. május 1.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

A feltámadás jegyében

Mindenképpen ünnepi eseményt jelent ez a mai május-kezdet, akár ha az ortodox román husvét előestjére, akár a munka nemzetközi és felekezetek-feletti ünnepére gondolunk. Az egyház ugyancsak a feltámadásnak üli nagy és kemelő ünnepét, mint egykor az antik szerepe a virágok új fakadásának örök ter- szimbólumában áldozott ugyancsak a hit és a megújulás gondolatának. Ez a múlt- időftlen-időktől fogva virraszt az emberiség lelkében és amint ott a hit és a hitetlenkedés között is a hit az új életben, a világot-megváltó jószág és megújulás eszméinek feltámadásában.

Ugyancsak, messi vagyunk tőle. Az apos- tolok között is ott élt Tamás, az örök kétel- kedő és hitetlenkedő és a mai idők Tamásai hiába illetik ujjakkal a szenvedők nyitott se- beit, mert lelkük távol él a megbizonyosodás őszinte felismerésétől és hol vannak a Krisz- tusok, kik meggyőzhetnék a konok kételkedő- ket? A természet évről-évre megújulodik a szemünk előtt, esztendőről-esztendőre de- monstrálva a folyamatos élet külső kereteinek megújulását. A fák új rügyeket bontanak a réglelőnyadt levelek helyén és új zöld takaró- t új májára a buzatermő föld is csak az ember járja tovább a maga taposóalmát kül- ső és belső életében egyaránt s a nemzedékek folytatásai apáról-fiúra öröklik az eszméket, elveket, amelyek nyilt tagadásai a krisztusi tanak: „Szeresd felebarátodat, mint tenma- gadat!” A közélet minden vonatkozásában, a nemzetközi gazdasági és politikai élet visz- nyainak alakulásaiban, a faji és felekezeti áramlatok egymással ellentétes tengermozgásai között a külön-érdekek apálya-dagálya mossa egyre jobban alá a sziklát, amelyre Krisztus egyetemes világa épült, hogy ne ismerjen kül- lönbséget ember és ember között. És ilyenkor, egy-egy újabb esztendő-fordulón, amidőn a feltámadás gondolatának jegyében üli ünne- peit a kulturvilág, a világot-tépő eszmeáram- latok forratagában alig-alig halljuk a régi, igaz ígéket, amik egykor elhangzottak Tábor he- gyének boldog lankáján.

Kétségtelen, hogy ha önmagunkra akarunk találni, vissza kell térnünk magunkhoz, ahe- lyett, hogy másokat utánoznánk az élet hamis értelmezésében. A krisztusi eszmék világában nem szolgálhat senki sem olyan elveket, ame- lyek gyilkokat rejtenek magukban más em- berek ellen, anélkül, hogy lábbal ne tiporná a Megváltó örök világát, amelyben minden em- ber egymásnak testvérül rendeltetett. A feltá- madás ünnepeinek évfordulóin eszünkbe kell jutni, hogy nincs kitérés és nem lehet kerülő- út: vagy Krisztussal élünk, vagy Krisztus el- len. S nem mondhatja az, aki embertársa ellen fordul, hogy „Krisztus feltámadott” — ha cse- lekedeteivel profanizálja a hitet, mely az igaz- ságosság halhatatlanságát hirdeti a megújor- das napján. Mi hiszünk abban, hogy a krisztusi eszme, amint eddig túlélte a változó nemzedé- keket, túléli ezentul is a hamis próféták igehir- detéseit, hogy valóban feltámadhasson töretlen és megsebezhetetlen erejében a világ meg- váltására. (J.)

Maniu Iuliu nyilatkozott Bécsben a román–magyar közeledésről

Olaszország és Csehszlovákia is a közeledést igyekeznek létrehozni Fontos belpolitikai események várhatók husvét után

Bucuresti-ből jelentik: A L'Indepen- dence Roumaine, a liberális párt francia nyelvű hivatalos lapja, a következő cikket közli: A román sajtó ismét megszámlálhatatlan ha- sábokon foglalkozik a nemzeti munka védel- mének ügyével. Bizonyos lapoknak és bizo- nyos politikusoknak jó alkalmul szolgál ez a kérdés, amely egyike a legfontosabbaknak arra, hogy szélsőséges demagógiát fejtsenek ki és harcoljanak a liberálisizmus és demokrá- cia ellen. Ami a nemzeti liberális pártot illeti, amelynek konstruktív nacionalizmusa oly szá- mos megvalósításban kristályosodott ki, el- képzelései teljesen ellenkeztek minden dema- gógiával, minden rögtönzéssel és minden tul- zással. Olyan kérdésben, amelyben ez a párt és az abból keletkezett kormány már hozott törvényt, ezt a törvényhozást a törvényesség és szabadság keretén belül folytatja. Reánk- nézve kötelességet képez az, hogy a külföldi közvélemény figyelmét felhívjuk: a hamis pró- féták és a demagógok megnyilvánulásait ko- molyan nem lehet venni, legyenek azok bár többé, vagy kevésbé zajosak.

Az Adeverul a belpolitikai helyzettel fog- lalkozik és megállapítja, hogy pillanatnyilag rövid, belpolitikai szélségsend uralkodik.

Husvét után azonban fontos politikai ese-

mények várhatók és ezek az események megoldását hozzák néhány olyan problé- mának, amelyek az utóbbi időkben élén- ken izgatták a politikai élet valamennyi csoportját.

Egyik ilyen probléma, amelynek megoldása be kell, hogy következzen: A köztisztviselők statutumainak módosítása, valamint a nemzeti munka védelméről szóló törvényjavaslat, illet- ve javaslatok.

Ami az első kérdést illeti, a köztisztviselők husvét után véleményt nyilvánítanak az ügyben. A nemzeti munka védelméről szóló törvény pedig még széleskörű megbeszélések tárgyát képezi majd a liberális pártban. Az Adeverul szerint a liberális párt ve- zetői a nemzeti politikát úgy értelmezik, amint azt az ország gazdasági élete kívánja és amint azt Bratianu Vintila alkalmazta. A kor- mánypart véleménye szerint ezt a munkát folytatni kell, azonban olyan formában, hogy ez ne akadályozza meg az ország gazdasági fejlődését. Ez a szempont jellemezte Bra- tianu Dinu ama körlevelét is, amelyet két héttel ezelőtt intézett a párttagozatok elnökei- hez. Az elkövetkezendő megbeszélések során tisztázzák a liberális párt álláspontját.

Megnemtámadási szerződés készül a kisantant és Magyarország között

Az Indreptarea, a néppárt hivatalos lapja, szintén állást foglal a nemzeti munka védel- méről szóló törvény ügyében, még pedig el- lenzéki szempontból. A lap ellenzi a rendelet- törvénynek azt a szövegét, amely a lapokban megjelent. Érdekes, hogy a cikkíró a külföldi tőke védelmére kel.

A Dreptatea, a nemzeti -parasztpárt hiva- talos lapja, erélyes hangú cikket írt, amelyben visszautasítja azt a hadjáratot, amely a közel- múlt választási sikerekkel kapcsolatosan a legnagyobb ellenzéki párt ellen megindult. Ezek a hírek azt hangoztatják, hogy a párt politikai irányvezetése a szélső baloldal felé eltolódott. A lap többek között a következőket írja: Az igazság az, hogy a nemzeti-parasztpárt nem tért és nem tér el egy jótányival sem jól meg- határozott irányvonalától, melyet világosan is- mertetett a párt elnöke a legutóbbi nagygyü- léseken. A gazdasági életben a földmivelés el- sősősége, szociális vonatkozásban a munka elsősősége a tőkével szemben, nemzeti célki- tüzésekben a románság elsősősége, külföldi kapcsolatok szempontjából pedig a jelenlegi határok sérthetlensége képezi a párt pro- grammatikus célkitűzéseit.

Bécsből jelentik: Több budapesti lap bécsi munkatársa felkereste a jelenleg Bécs- ben tartózkodó Maniu Iuliu volt miniszter- elnököt, akitől mint ardeáli—erdélyitől meg-

kérdezték, mi a véleménye Bethlen István husvétii cikkéről.

— Bethlen husvétii megnyilatkozását — felelte — nagyfontosságúnak tartom, annyira, hogy az abban felvetett szempontok a román–magyar viszony új fejezetéül szolgálhatnak. Éppen ezért Bethlen megállapításaira nem sza- bad nyilatkozattal válaszolni, hanem keresni fogom az alkalmat, hogy megfelelő formában, nagy nyilvánosság előtt, mindenképpen meg- fontoltan válaszoljak.

Az Univerul távirati je'entése szerint a fél- hivatalos jellegű párisi Le Temps feltűnően ér- dekes jelentést kapott Rómából. A Temps úgy tudja, hogy

Olaszország kísérletet fog tenni Romá- nia és Magyarország közeledésének elő- segítésére.

Szó van arról, hogy a kisantant államok és Magyarország között meg nem támadási szerződés jö- het létre.

Németország, melyet a magyarországi olasz beavatkozás érzékenyen érint, állítólag helyes- li ezt az álláspontot, ami az olasz–német együttműködés újabb bizonyítéka.

Prágából jelentik: Hodzsa Milán csehszlo- vák minisztere'nök tegnap a külföldi sajtó munkatársai előtt hosszasan nyilatkozott a

**GALLIA
IMPRIMÉK**

az összes modern selyemváltozatokban

FIGYELEM!

Rendkívüli választék a direkt Párisból hozott, minden desszinből 1—3 ruhára való selyem-imprimékben.

Naponta kapjuk párisi központunktól azokat a desszineket és anyagokat, melyeket a nagy konfekciós házak Párisban feldolgoznak.

GALLIA, TIMISOARA

BLD. FERDINAND No. 7. (PALACE)

külpolitikai helyzetről általában és Csehszlovákia külpolitikájáról részletesen. A csehszlovák miniszterelnök kifejtette, hogy a Mussolini—Schuschnigg-féle velencei találkozó előtt a nemzetközi politikai életben bizonyos izgalom volt észlelhető, mely olyan hírekkel állott kapcsolatban, melyek bizonyos tervekről vétek

tudni. A velencei találkozó után kiadott hivatalos jelentés azonban megnyugtatta a kedélyeket, Velencében nem történt semmi olyan, ami Középeurópa politikai fejlődésében fennakadást idézhette elő, Olaszországnak fokozott érdeklődése Középeurópa iránt csak jótékonyan fogja befolyásolni a kifejlődést. Ami Csehszlo-

„SOLIDARITATEA” CSEKKEL KÉSZPÉNZARON VÁSÁROLHAT WEISZ SANDOR DIVATRUHÁZ
SELYMET, SZÖVETET, TEXTILÁRUT. STR. BRATIANU 2.

Husvétii tojás

Irta: GERMAINE BEAUMONT

Marie Morelle husvét vasárnapján indult utnak, hogy segítséget kérjen de Mirier kisasszonytól; azt hitte ugyanis, nincsen olyan kemény szív, amelyet meg ne hasson husvét ünnepeinek bája és melegsége. Amiben alaposan tévedett, mert nem volt a világon olyan bái vagy melegség, ami megálgvitotta volna Mlle de Mirier szívét, akinek egyetlen célja volt az életben: tultenni fukarságban még Rébeccán, vén mindenésén is. Mirier kisasszony, Marie anyjának unokanővére, rettenesen fukar volt. És ha egy asszony fukar, sokkal több területe van hajlamának érvényesítésére, mint egy férfinak. Az asszony takarékoskodhatik a konyhával, a fűtéssel, a világítással, itallal. És valóban, Mirier kisasszony versenyt fukarkodott mindenésével, ki hord hosszabb ideig egy ruhát, cipőt, ki eszik kevesebbet, ki olvas tovább összöl lámpa nélkül. Rébecca ingyen szolgálta a kisasszonyt valami rejtélyes fanatizmusból és ő tartotta rendben a kastély néhány szobáját, a többi zárt ablakok mögött szunyadt.

Husvét vasárnapjának reggelén Mirier kisasszony éppen egy szertartással volt elfoglalva: ez volt az utolsó, amely a falu előtt még őrizte rangjának és tekintélyének emlékét: kifózetett tizenkét tojást, megfestette őket Rébeccával, azután átnyújtotta őket az iskola tiz növendékének. A tizenegyediket a kedves nővér kapta, az utolsót pedig Rébecca. Üres kosara előtt állt, mikor Marie jött és Mirier kisasszony első gondolata volt: kérni jött — milyen olcsón elintézhette volna még egy tojással!

Marie már az első szavaknál érezte, hogy hiába jött. Hiába tárta fel helyzetüket, hiába mondta el, hogy anyja ágyban fekvő beteg, mióta özvegyesre jutott, hogy minden pénzforsásuk bedugult, semmi kilátás helyzetük javulására — a vénkisasszony maga elé meredt, szürke szeme meg se rebbent és csak annyit felelt nagysokára: próbáljon Marie dolgozni. Mintha a munkanélküliség idején egy fiatal lány ajánlások, bizonyítványok nélkül olyan könnyen kaphatna munkát, ki-

vált, mikor beteg anyját is ápolnia kellett!

Az öregasszony kevés szóval elutasította. Sőt, hozzátette, hogy semmit se tehet. Mikor Marie csak nem könnyek között felállt, hogy elmenjen, a vénkisasszony megmozdult. Nem mintha megsajnálta volna Mariet, csak éppen makacsul ragaszkodott ehhez az utolsó hagyományhoz és nem akarta, hogy husvét vasárnapján valaki ajándék nélkül menjen el tőle. Egy fiókból elefántcsonttojást vett elő és átnyújtotta neki:

— Fogd, ez a tied. Husvétra. Tudom hogy a te korodban a lányok ugysem örülnek a hasznos ajándékoknak.

Marie sírva ment haza és némán átnyújtotta anyjának az elefántcsonttojást. Mme Morelle nem is volt nagyon meglepve, hogy ez volt unokanővérenek egyetlen ajándéka. Elgondolkozva forgatta az elefántcsonttojást:

— Tudod, kicsim, — mondta — még emlékszem erre a tojásra. Mindig egy vitrinben állt a legértékesebb dísz tárgyak között...

Estefelé egyszerre kikiáltott Mariének a konyhába:

— Marie, Marie, gyere gyorsan... — s

**Legújabb
komplék, felöltők,
bőr redikülők
megérkeztek**
LYONE, Neuman palota.

vákiát illeti, egy a kormány mindent megtesz, hogy a békés atmoszférát tökéletessé tegye és biztosítsa. A cseh—lengyel ellentétek nem áthidalhatatlanok és valószínű, hogy azok a surlódási felületek, melyek a két ország között fennállanak, hamarosan békés uton kielégítő érintkezést nyernek, Csehszlovákia külpolitikai téren két célt lát maga előtt:

Magyarországgal és Bulgáriával a szorosabb gazdasági kapcsolatok megeremésítését.

A miniszterelnök ama reményének adott kifejezést, hogy ezt a célt hamarosan sikerülni fog megvalósítani.

Női kalap modellek megérkeztek.
Aldozó és Menyasszonyi kos
fátyol különlegességek legolcsó
„HUNIA” ARAD.
Str. Metia

**Ülősztrájk
egy upesti gyárba**

Budapestről jelentik: Az Ujpesti Javítási posztógyár 300 munkása arra kérésre a gyár igazgatóságát, hogy miután szombaton május elseje van, adja ki pénteken a munkások fizetését. A gyár igazgatósága ezt a kérést megtagadta, mire a munkások csendes sztrájkba kezdtek olyformán, hogy leültek a gépek mellé és nem dolgoztak. Rendőri beavatkozásra nem került sor.

CORSO-MOZI husvétii műsora:

Vasárnap—Hétfő d. e. 11^{1/2}, óraker matiné „STAN és BRAN”
legjobb filmjük: „A SIVATAG FIAI”

Vasárnap — Hétfő — Kedd 3 mérs. helyárak, 5, 7^{1/2} és 9^{1/2}, óraker

T R U X A

Főszereplők: **La Jana** a híres nemzetközi táncművésznő, **Hannes Stelzer** az emberek ideálja, a varieté koronázatlan királya, aki szédítő magasságban, villogó kötélén szaltót vet. Partnereik:

Hans Söhnker, Rudolf Klein Rogge, Peter Elsholtz.

A film egy izgalmas szerelem történetében, olyan világvárosi varieté program, amely még a külföldi metropolisok elkényeztetett közönségét is elkápráztatta. Nagy költségeink dacára sem emeltük helyárainkat, hogy így viszonzhassuk közönségünk ragaszkodását.

Jegyelővétel szombat: d. e. 11—1, d. u. 4—6. Telefon: 2065

Tolongsok elkerülése végett kérjük jegyeikről idejekorán gondoskodni.

Majl püspök jubileuma

Nemcözvetlen környezete, de a hívek nagy tömege hónapok óta mély aggodalommal kísérelte Gusztáv Károly püspök egészségét. Az a figyelem és részvétel, amely a letű ősz püspök betegsége alatt minden ím megnyilvánult, különösen fokozódik amikor Majláth Gusztáv Károly püspökség negyvenéves jubileumát ünnepli másodikán.

Az (alba-iuliai—gyulafehérvári székesegyhángjai ezen a jelentős dátum napon úgy szólalnak majd meg, mint minden nap, a lila-taláros kanonokok és kékruhásvendékek éppen úgy indulnak szentmiséért máskor: Majláth Gusztáv Károly a betegen a budapesti Erzsébet-szanatóriumban fekszik s munkában töltött, eredménygazdag életének ez a fontos évfordulómára csak csendes lelki ünnep lehet. A megpróbáltatás ugyanis lassanként aláközszeretben álló főpap idegzetét, mása megtört, idegzete megropant. Nea. Akik az ősz püspök életét ismerik, mállkoznak ezen, hiszen napjai a szenvedés csalódások megszámlálhatatlan sokáelentették részére. Már kora ifjuságában csapás érte. Atyját, Majláth Gyúszágbíró, kuriai elnököt 3 gonosztevő március 28-án meggyilkolta. Tulajdon ez a tragédia terelte a papi pályára, mely szenvedés, amely lelkére szakadt, azt a gondolatot, hogy egész életét a hők bánatának enyhítésére, a nyomorogatására szentelje.

A célt maga elé tűzött. elérte. Senki nályebben nem hatolt ez emberi lélek gyöve. Különösen a fiatalság rajongott érte böles tanácsaival. atyai gondoskodás: iserdülő nemzedéknek igazi lelkiatviatészülője volt.

Jóság és szébb tanúsága, hogy hármerre járulig felkereste a betegeket, igyekezetmegtatni őket, vigaszt és enyhülést osszajel közöttük. Külön lapra tartozik állozatkész, fáradságot nem ismerő mianelyet egyházának szentelt. Sorstrag hogy amíg másokat lelkigazdaggá tenaga — anyagiakban — szegény maradt. pperiumváltozás után nem állt már rensére a családi vagyon s a nispöki iratát annyira megnyirbálta a földreforogó szép tisztsege után járó jövedből sepsokat kaphatott. A római karkus státi működésének akadozása s a vállára szakó tömérdek küzdelem végül is annyira megelték az ősz főpap szervezetét, hogy főpászti működését abbahagyva, 1936-ban szanatóriumba vonult.

Most, amikor ez a szép jubileum közeledik, ezer és ezer lekből fakad az őszinte fohász: Adja a Mindható, hogy 40 éves jubileumát elérve, kipihen, frissen térjen végre vissza hiveinek s ől rajongva szeretők táborának örömére.

Göllner Károly.

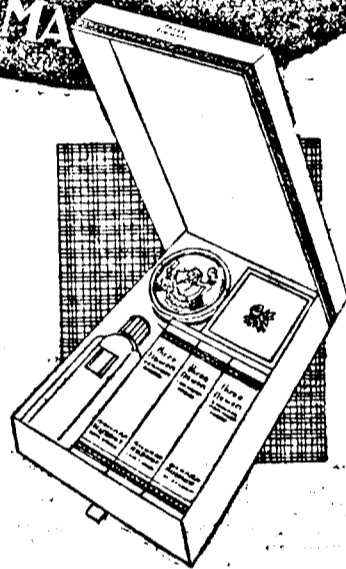

Mennyire is tud örülni mindenki aki fontosnak tartja arc-bőrének ápolását, amikor a neki megfelelő kozmetikai szert fedezi fel.

Azonban a leglőbb esetben az eredmény nem kielégítő, még a legkitűnőbb készítményekkel sem. Mert nem elég, hogy a puder és krém külön-külön önmagukban jó minőségűek; mindaddig, míg nincsenek egymással összhangba hozva, mindaddig, míg nem ugyanazon alapelv szerint — mely egymás kiegészítőjévé teszi őket — készülnek, nem hozhatnak tökéletes eredményt.

Ez a probléma most már tökéletes megoldást nyert a RICHARD HUDNUT FÉLE SZÉPÍTŐ-KEZELÉS által, az alábbi 5 speciális készítménnyel:

1. Three Flowers Special Cleansing Cream (speciális arc-bőrtisztító krém) az arc-bőr természetes melegével érintkezésbe jutva könnyen folyékonyvá válik, mélyen behatol a pórusokba és megszabadítja az epidermist a tisztátalanságoktól.
2. Three Flowers Skin and Tissus Cream (bőr és bőrszövet krém erősíti és táplálja az epidermist. Megakadályozza a szövetek hervadását. Kisimítja a ráncokat és vonalakat.
3. Three Flowers Vanishing Cream (nappali krém) csodálatos puder alapot ad, az arc-bőr matt árnyalatot és fiatalos üdeséget kap.
4. Three Flowers Skin Tonic and Freshener (bőr tónizáló üdítő és frissítő) erősíti az izomszöveteket és kiegyensúlyozza a vérkeringést. A tisztító krémmel való kezelés után, ez a kitűnő arcvíz, letörli a zsiradék és tisztátalanság utolsó nyomait is.
5. Three Flowers Face Powder (puder). Eme hírneves puder különböző árnyalatai között megtalálja minden évszakhoz a megfelelő nuancot; hasonlóképpen óriási érdeme RICHARD HUDNUT eme felsőrendű készítményének az is, hogy megőrzi az arc-bőr üdeségét. Kellemes illat és utólrhetetlen tapadóképeség járulnak még hozzá a RICHARD HUDNUT puderek maradéktalan sikeréhez.

Fenti 5 készítmény komplett sorozata a THREE FLOWERS szépitőszerekből, egy különleges, szép dobozban, minden szaküzletben kapható.

Richard HUDNUT

THREE FLOWERS

Szombaton már tárgyalják a pecicai—pécskai határon elfogott csempésznő bűnügyét

— A vizsgálat kiderítette, hogy bankbetéteket helyezett el Magyarországon —
Hármas vád Vancos Juliana ellen

Az Aradi Közlöny beszámolt arról: a csempészesi ügyről, amelyet a pecicai—pécskai határon lepleztek le. Mint megirtuk, elfogták Vancos Juliana gai—gáji asszonyt, aki gyapufonalat hozott át Magyarországról. A csendőrség pénteken délelőtt beszállította Vancos Julianát az aradi ügyészségre. A vizsgálat folyamán megállapították azt is, hogy Vancos Julianának bankbetéte van egy magyarországi bankban és időnként pénzt vitt át, amellyel betétjét szaporította. Ennek alapján nemcsak csempészes és tiltott határátlépés, hanem a de-

vizátörvény elleni kihágás címén is indult el-lene eljárás.

Kihallgatása után az ügyészségről a vizsgálóbíróhoz került át, ahol vizsgálati fogságba helyezték a csempésznőt. Miután a rögtönítelő törvény alapján tettenérés esetén nyomban le kell tárgyalni a bűnpört, a pénteki délelőtt folyamán már el is készült a vádirat és az aradi törvényeszkék szüneti tanácsa szombat reggelre kitézte a bűnpör tárgyalását. A tárgyaláson dr. Gherman Dante és dr. Puliciu Liviu ügyvédek látják el a védelemet.

Boszniában és Hercegovinában ismét tél van

Belgrádból jelentik: Boszniában és Hercegovinában visszatért a tél. A csütörtökre virradó éjszaka mindenütt havazni kezdett s reggelre vastag hótakaró borította a vidéket. Hevenként 15—20 centiméter a hó vastagsága. Sarajevóban a hirtelen jött havazás nagy zavarokat okozott a villamosforgalomban s a közlekedést egész délelőtt szüneteltetni kellett. Csak a déli órákban tudták úgy, ahogy megtisztítani a síneket és újból felvenni a forgalmat. A fagyhullám egész Délszláviára kiterjed, a hőmérséklet mindenütt a fagyponrt körül mozog.

AZ URANIA Az utóbbi évek legnagyobb
ünnepi sláger-műsora. sikerü bécsi operettje:

„Asszonyok paradicsoma”

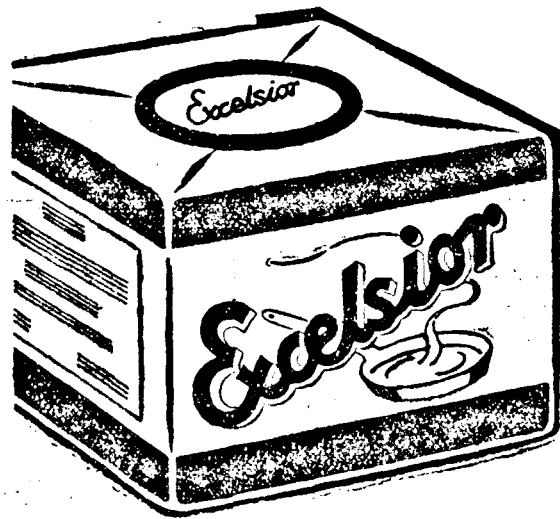
A híres bécsi víg-opera
együttes: Hortense Ráky
(Európa legújabb filmszárja)
Ivan Petrovich, Leo
Slezak, Hans Richter,
Georg Alexander.

Zene: Robert Stolz. Elővét d. e. 11—1-ig. Telefon: 12-32. Ünnepnapokon d. e. 11.30 és d. u. 3 órakor mérs. helyárak. 5, 7.15, 9.15 =

Négylovas gyászkocsival és zenekarral temette Bucuresti alvilága

a szerencsétlenül járt zsebmetszőt

Bucurestiből jelentik: Nema mindennapi temetés folyt le tegnap Bucuresti egyik leghírhedtebb külvárosában. Jelentették néhány nappal ezelőtt, hogy Ploesti állomáson vasuti szerencsétlenség következtében meghalt Vaduva Gheorghe ismert nemzetközi zsebtolvaj. Vaduva lopást követett el a vonaton, azonban rájöttek és üldözőbe vették. A zsebtolvaj a vonat tetejére menekült, ugyanekkor egy hidon robottak keresztül és az egyik vasgerenda agyonzúzta. Tegnap délután folyt le Vaduva temetése és a gyászmenetnek az a körülmény kölcsönzött különös érdekességet, hogy abban a fővárosi alvilág leghírhedtebb tagjai vonultak fel és kísérték utolsó útjára társukat. Ugyyszólván az ország minden részéből küldöttek koszorukat Vaduva „barátai”, barátnője pedig egy 2 méter átmérőjű koszorut helyezett el a gyászkocsin. Zenekar kísérte a négylovas gyászkocsit és az utóbbi időben hasonló pompájú temetés alig volt a fővárosban.

Az új
ideák
átsír

sütéshez és főzéshez kitűnően alks.
Minden fűszerüzletben kaphat

Az „arany-eminencia”

A világ legrégebbi demokráciájának diktátora, akit a nép nem ismer és aki nem foglalkozik politikával

Hogyan él és dolgozik Montagu Norman, a „font mágusa”?

Londonból jelentik: Az angol közvélemény egész érdeklődése ebben a pillanatban Neville Chamberlain felé fordul, aki most nyújtotta be az alsóházban az új költségvetést, melynek legnagyobb tételét — mint ismeretes — a gigantikus fegyverkezési kiadások foglalják le. Azt azonban kevesen tudják, hogy a költségvetés elkészítésében a kezdeményező szerepét Montagu Norman, az Angol Bank kormányzója játszotta, aki tizenhét év óta ugyyszólván diktátori hatalommal irányítja a hatalmas birodalom pénzügyi politikáját. Az utóbbi időben Schacht és van Zeeland utazásával kapcsolatban ismét sokat szerepel az angol birodalom ugynevezett „arany eminenciája”, ahogyan gúnyosan nevezik az ellenzéki lapok a mindenható pénzügyi diktátort. Amnyi bizonyos, hogy Montagu Norman egyike a legérdekesebb embereknek Londonban.

A fontmilliók képviselője

A „Queen Mary”, vagy más nagy tengerjáró gőzös newyorki útja előtt rendszerint az utolsó pillanatban fel szokott tűnni a kikötőben egy magas, szakállas ur, kis, szinte komikus szürke velurkalappal a fején, karján plédvel, tulhosszu esőkabátban és utolsónak, egy pillanattal a fölvonás előtt rálép a hajó hidjára, — az utasok már tudják, hogy Montagu Norman utazik Amerikába valamilyen fontos gazdasági tranzakció lebonyolítása miatt. Montagu Norman a hajón folytatni szokta munkáját. Amint a fedélzetre ér, azonnal a részére fenntartott apartament-ba siet és a hajót alatt többet nem is látják a hajó utasai. Érdekes alakja csak akkor tűnik fel ismét, amikor a hajó megérkezett Newyorkba. Viselkedése általában olyan, hogy azok, akik nem ismerik, könnyen hihetik az angol titkos szolgálat valamelyik kémjének, vagy detektívjének. Pedig megjelenésének extravaganciái és tartózkodó modorán kívül semmi ugynevezett titokzatos nincs az egyéniségében. Kormányok bukhatnak, de Montagu Norman marad. Baldwin MacDonald után jött. Baldwin után valószínűleg Neville Chamberlain, de Montagu Norman az Angol Bank élén teljhatalommal irányítja a birodalom pénzügyeit. Ő a City képviselője, ő mögötte a választók milliói helyett a fontmilliók állanak, érthető, hogyha szava a legbefolyásosabb politikai szavánál is többet nyom néha a latban.

Az „arany eminencia”, ahogyan a lapok nevezik, egyike a világbirodalom legkiválóbb diplomatainak. Akárhogyan is alakulnak a politikai események, még nem fordult elő, hogy

Montagu Norman beleavatkozott volna a politika küzdelmeibe. Alkalmazkodni tud minden kormányhoz, annál is inkább, mert tudja, hogy olyan hatalom van a kezében, amely minden politikai minisztert engedelmességre int az ő korlátlan szaktekintélyével szemben. Montagu Norman meg tud erősíteni pozíciójában egy minisztert, de ugyanugy meg is tud buktatni. Ez a diktatórikus hatalom nem függ a választók hangulatától, vagy más valamilyen politi-

A Threadneedle Street diktátor

Montagu Norman számára Anglia egyetlen jelentős Cityvel. A kormány nem a Westminster-palotában székel, hanem a Threadneedle Streeten, az Angol Bank palotájában. A szűkszavú közlemények, vagy nyilatkozatok, amelyek az Angol Bank kormányzó szobájából kikerülnek, sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak az angol közönség szemében, mint akár-melyik miniszteri megnyilatkozás, vagy akár kormánynyilatkozat. Montagu Norman autoritására jellemző, hogy sem miniszterelnök, sem kormány még jogi úton sem vonhatja őt felelősségre. Montagu Norman egyedül az Angol Banknak felelős, amely külön államot jelent az államban. Az angol világbirodalomnak ez a diktátora azonban széles tömegek előtt meglehetősen ismeretlen, a tömegek szinte alig tudnak róla és a legtöbb angol nem is ismeri a nevét sem.

Montagu Norman azok közé az emberek közé tartozik különben is, akiknek „nincs élettörténetük”. 1871-ben született. Etonban tanult, majd diák volt a cambridgei királyi kollégiumban és 1900—1901-ben részt vett a dél-afrikai háborúban. Azután a hadseregből egyenesen a bankvilágba lépett át, ahol rövidesen nagy tekintélyre tett szert. 1918-ban, amikor Anglia a súlyos pénzügyi problémáknak egész sorát volt kénytelen megoldani, az Angol Bank igazgatói alkormányzóvá, majd 1920-ban kormányzójává nevezték ki. Dolgozószobája az Angol Bank palotájában minden látogató előtt zárva van. Nehezebb hozzá bejutni, mint az angol királyhoz. De ő maga annyira irtózik a látogatóktól, hogy még a hét lakat alatt őrzött bankkormányzó szobájában sem érzi biztonsá-

kai tényezőitől. Montagu Norman az angol nagytőkének a képviselője, részben kis és zárt rétegnek, amely korcsak akkor avatkozik bele a politikába pénzügyi érdekeit veszélyeztetve lá:

Ennek ellenére az anglikában mindig érezhető ennek a zártvári arisztokráciának a befolyása. Ha a politika német-, vagy franciabarát, metellenes és szovjetbarát, vagy éppen ditva szovjetellenes és németbarát, — en a külpolitikai páfordulásokban, vanyvtalan tapogatózásban, mindig szerszik Montagu Norman befolyása. Az álagbirodalom politikájának középpontjándig is az ugynevezett büdzsé-politilt. Montagu Norman szemében Angliaterelnőke, a Foreign Office államtitkárpomatái, sőt a pénzügyminiszter is csalog nagytőke ügynökei, politikai funkciók, akik a nagyközönség felé a felelősélik.

ságban magát, úgy, hogy milyen külföldi pénzhatalmassággal megbeszélést akar folytatni, a calaisi, a vagy cherbouurgi hajóra vízi és ott appartement-jában, whisky mellett folytat megbeszéléseket. Csak itt érzi biztonságát a kíváncsiakkal szemben. Érdekes, mint számos nagy pénzember, ő is inkább művésznek, mint bankárnak. Külsejétől eltekintve azonban egyáltalán nem művésztemperamentum, rendkívül tartózkodó természet, keveset beszél és szinte betegesen irtózik a nyilvánosságtól. Ő a legkevesebbet fényképezett ember Angliában. A kevés fényképen, ami forgalomban van róla, egy rendkívül intelligens arcú, gúnyos tekintetű, ősz, smára fésült angol ur tekint bizalmatlanul a világra. Ha jobban megnézi az ember ezt az arcot, önkénytelenül is a középkori mágusok arcára gondol. És Montagu Norman valóban az — a font nagy mágusa.

Az aradi munkaügyi felügyelőség hivatalos közlése az ünnepek munkarendjéről

Az arad-i munkaügyi felügyelőség a ma reggel érkezett miniszteri rendelet értelmében a következőket közli az ünnepek munkarendjéről: Május elsején az összes üzletek nyitva tartanak, a borbélyokat is beleértve. Üzemek, gyárak nem dolgozhatnak. Az üzleti alkalmazottaknak a jövő héten kell rotációs módon szabadságot adni, amiért szombaton dolgoztak. Husvét első és másodnapján teljes vasárnapi munkaszünet, kivéve a borbélyokat és fodrászokat, akik hétfőn, husvét másodnapján délelőtt 12 óráig tarthatnak nyitva. A fodrász-üzletek husvét harmadnapján csak déli 12 óráig tarthatnak nyitva.

Fizessen elő
az „Aradi Közlöny”-re!

Távollétében elítélték Budapesten Károlyi Mihályt

A bíróság nemzetgyalázás miatt ítélte el, de
nem szabta ki a büntetést

Budapestről jelentik: A hivatalos Budapesti Közlöny április elsejei számában hivatalos hirdetmény jelent meg, amelyben a budapesti törvényszék főtárgyalásra idézte az ismeretlen helyen tartózkodó Károlyi Mihályt kormányzósértés és nemzetgyalázás bűnügyében. Az 1930-ban Pozsonyban megjelenő Reggel című lapnak „Magyar hazugságok és magyar valóságok” cikkében Károlyi hosszasan nyilatkozott és ebben gyalázkodó hangon beszélt a magyar nemzetről. Minthogy a felhívásra Károlyi nem jelentkezett, a törvényszék távollétében tárgyalta le az ügyet. A bíróság bűnösnek mondta ki Károlyi Mihályt nemzetgyalázás bűntetteiben, de távollétében nem szabta ki a büntetést. A kormányzósértés ügyében a bíróság elévülése miatt megszüntette az eljárást.

Károlyi Mihályéhoz hasonló módon a mai hivatalos lapban a törvényszék Fényes Lászlót idézi meg május 28-án tartandó főtárgyalásra. Fényes ellen a magyar nemzet megbecsülése elleni vétség címén indított az ügyészesség eljárást.

Amikor Ernst Lajos egyszer már visszafordult a halál mesgyéjéről

Tavaly karácsonykor a cinquecento művészetének legszebb helyén akart meghalni
Beszélgetés egy műgyűjtővel, aki Ernst Lajost tavaly
karácsonykor visszavezette az életbe

Abbázia. Copyright by Jób Páál and
„Aradi Közlöny”. Utánnomás tilos.)

Eltemették már a művészetek nagy rajongóját, Ernst Lajost és halálával kapcsolatban megírták a lapok azt is, hogy a művészeteknek egykor mesés vagyoni barátja nem először kereste a halált. Tavaly karácsonykor azért utazott el a tenger partjára, Abbáziába, hogy valahol az antik művészeteknek hazájában pünjön el örökre az emberek szeme elől.

Hogyan kereste az elmúlást az Adria hullámai mellett Ernst Lajos és mi volt az, ami akkor újra visszavezette őt az életbe? — arról szól ez a riportom.

Istriában, velencei patriciusok palazzoinak kertjében akart pontot tenni az élete végére Ernst Lajos...

Az Ernst-muzeum igazgatója két évvel ezelőtt, 1935. karácsony előtt érkezett meg Abbáziába. Napokig kerülte az embereket. Szótlanul ült az asztala mellett és még a pincér kérdéseire is semmitmondó feleletet adott. Akik nem ismerték, nem tudták, ki az a sápadtarcu, elhanyagolt külsejű, réveteg szemű öreg ur, aki délutánonként bottal a kezében rójja a Lungomare babérral övezett útját Iccicin át egészen Lauranaig. Néha megáll a sziklák előtt és szótlanul bámul Cherso szigete felé...

Megbámulja a halászsokat, akik tarka vitorlás gályáikon most indulnak el zsákmány után és régi nótákat énekelnek az evezők mellett...

Egy ismert műgyűjtő, B á r k á n y M i k l ó s, — Abbázia egyik legnagyobb hotelkonzernjének elnökgazdája — akit régi barátság fűzött Ernst Lajoshihoz, találkozott össze vele egyikén e s étáknak. Melegen köszöntötte őt és talán különösnek tartotta, hogy kezdetben Ernst Lajos kitér a diskurzus elől.

De azért: az első találkozás után másnap újra együtt sétált a két műbarát.

Bárkány Miklósról akkor sokat irtak a lapok. Ez az érdekes életű ember a cinquecento valamelyik nagy mesterének remekét fedezte fel egyikeben a tenger partján szerteszét heverő régi palotáknak. Egy másik régi festményt, Rákóczi piktórának, Kupczkinek portréját valamelyik velencei doge palotájából hozta elő és Ernst Lajos érdeklődni kezdett a festmények iránt.

Maga keveset beszélt, a Madonna szobra előtt, ott ahol a legmagasabbra csapkodnak a sirocco hullámai, megállt, a tenger felé meresztette szemeit és csöndesen annyit mondott:

— Istriába fogok menni...

Hogy miért: arról nem nyilatkozott.

Azon a napon, mikor ezt mondta Bárkánynak, ijedt meg első ízben a családja Pesten. Ezen a napon mondta a fiának, aki telefonon felhívta: hogy:

engem nem láttok többé...

Egy régi palota mérhetetlen kincsei
visszaadják az életunt Ernst Lajos
kedvét az életnek...

Azt mondja nekem Bárkány Miklós:

— Most, hogy olvastam az újságokban, hogy Ernst Lajos már Abbáziában is a halál gondolatával foglalkozott, tudom megmagyarázni magamnak borongós és elborult arcának titkát. A legragyogóbb tavaszi idő volt akkor Abbáziában. A Lungomaren nyitlak az ibolyák és most érzem át, hogy akkor a művészeteknek ez a nagy barátja Istriába, a piktúra és szobrászat kimeríthetetlen kincseskamrájába azért akart menni, hogy — pontot tegyen az élete végére...

— Én akkor másra gondoltam.

— Istriának alapos ismerője vagyok. Ismerem a cinquecentonak és a quattrocentonak ezt az épségben írtmaradt félszigetét. A ma kis halászároskák:

Lázask munkával kutatta fel Ernst Lajos egy magyar főúr villájának mérhetetlen kincseit...

— Elvezettem őt a villába — folytatta érdekes elbeszélését Bárkány Miklós — és a termekben felhalmozott kincsek még ezt a nagy szakértőt is meglepték. A melankóliája teljesen eltűnt. A szemei tűzben égtek és újra a régi Ernst Lajos volt. Már gondot fordított külső megjelenésére is. A kastélynak is beillő villában Istria palotáinak nagyértékű kincseit gyűjtötte évtizedeken át egy diplomáciai szolgálatban állt magyar arisztokrata.

— Rézből készült, cizellált és kézzel kovácsolt használati tárgyak, gyönyörű velencei intarziás bútorok, a korai renaissance és barokk idejéből, némelyiken rajta volt még Velence pajzsa és a dozsák címere, azután Mária Terézia korának szebbnélsebb miniatűrjei, majd páratlanul finom, lehellet-szerű istriai csipkék köszöntötték a művészetek barátját, akit megismerttem a kincsek tulajdonosával is és a kegyelmes ur beleegyezését adta, hogy Ernst Lajos a gyűjteményt katalogizálja, rendszerbe foglalja, megállapodtak abban, hogy azt az Ernst-muzeum fogja aukcióra bocsájtani és bizonyosnak tartom, hogy ez az aukció művészi nagy jelentőségén kívül anyagiakban is sokat jelentett volna Ernst Lajos számára.

— A gyűjteményt Abbáziában bevagonírozták. Ernst Lajos boldogan utazott haza Budapestre. Örömmel beszélt terveiről mindenkivel. Készült az aukcióra...

— A vagon el is indult Abbáziából. Csakhogy nem Budapest felé. A kegyelmes ur közben meggondolta magát. Gazdag ember. Aggódott attól, hogy az aukció foltot hagy a családi címeren. Ernst

Mily kár
ezért a
szép harisnyáért!

A leszaladt szem főkretegte. Helyes mosás ezt megakadályozta volna. A selyem feszes és ruganyos morad — ha Lux szappanpehellyel mossuk.

Parenzo, Piran, Capo d'Istria, Rovigno és a többiek, a régi velencei kultúrának gazdag kincseit rejtik magukban ma is. Nem ritkaság, hogy a műértő ismeretlen Tintoretto, vagy Tizianra bukkan egyikében a palazzinokban, amelyeket Szent Márk köztársaságának dogei építettek és amelyekben ma egyszerű halászsok feleségei szárítják a kimosott fehérneműt. Parenzo mozaikjai a 11. század művészetéről mesélnek és öskeresztény templomok romjaira akadnak munkások, ha régi házak falai mellett verik földbe a csákányt.

— Ezeket a vidékeket bejártam és felajánlottam Ernst Lajosnak segítségemet arra az esetre, ha itt műtárgyak után akar kutatni.

— De meg mondtam neki azt is: aki Istriában nem járt még soha, az nagy elővigyázatossággal menjen el oda. Az igazgyöngyök között sok a talmi. Hajóskapitányok sok értéktelen dolgot hoztak át a tengereken és ezek között még a szakértő is könnyen eltéved. Közben azután azt a megjegyzést tettem: „Ha Ernst ur istriai kincsekre vágyik, nem kell elutaznia. Ugy tudom, hogy egy előkelő magyar arisztokrata itteni villájában sok értékes kincs akad és ezek értékesítésére egyedül Ön hivatott vállalkozni...”

— Rámnézett. Ezt a tekintetét sohasem fogom elfelejteni. A szemei már tűzben égtek és ma tudom, hogy ebben a pillanatban kapta vissza újra az életet — sajnos, csak rövid időre — a halálra szánt Ernst Lajos.

Lajossal szemben korrekt volt: kárpótolta őt bőségesen a veszteségért, amely az aukció elmaradása révén érte. De a terv kútbaesett.

— Ernst Lajost 1935. karácsonyán azonban mégis ez az abbáziai villa mentette meg az életnek és ez a gyűjtemény ajándékozta meg őt másfél esztendővel. Talán: ha a Lungomaren, a Madonna szobra mellett nem teszek említést neki a dozsák korának kincseiről, régebben elparentálta volna a művészek világa felejthetetlen emlékü nagy barátját, a magával meghasonlott mecenást...

PAAL JÓB.

Zogu albán király és Ciano megbeszélései

Tiranából jelentik: Ciano olasz külügyminiszter pénteken délelőtt hosszasan tárgyalt Zogu albán királlal, valamint az albán miniszterelnökkel és külügyminiszterrel. A megbeszélések után hivatalos nyilatkozatot adtak ki, amelyben kihangsúlyozták az olasz-albán barátság és szövetség kimélyülését. Zogu király délután fogadta az olasz újságírókat, akik előtt kijelentette, hogy a megbeszélések során a két ország közötti összhang és barátság kifejezésre jutott.

Finom kötött áruk, harisnya, kesztyű LÖWINGER Bul. Reg. Maria 18 Mercur-tag.

Hollywood fogyókurája:

A filmváros eszik és mégis fogy

New Yorkból jelentik: A fiatal, szép és tehetséges színésznőt leszerződttette a filmgyár és kiküldte Hollywoodba. Ifjú kora dacára szeretett jól enni és kissé molett volt. A rendező átküldte az „egészségügyi tanácsoshoz”, aki ingben, flannelnadrágban és tornacipőben fogadta. Nem volt idősebb huszonöt évesnél és ezért elnevette magát. Hányszor hallotta filmcsillagoktól azt az ijedt kérdést, hogy milyen diétát fognak rászólni. A nagy ember megnyugtatta, hogy koplalásról szó sincs, sőt egyenesen megtiltja, hogy diétázzon. Egyen, amit akar mértékkel. Viszont néhány testgyakorlatra kötelezte, ami hamarosan „felégeti” azt a néhány kiló felesleges zsírt, anélkül, hogy izmokat adna helyébe. Hat hét múlva a fiatal sztár bátorsággal állt a felvevőgép elé, pedig közben jól élt és azt ette, amit akart, viszont naponta tornászott és sportolt.

Nem sokat ér a diéta

Ifjú, de molett hölgyek, akik a film csodásalakú csillagainak láttára irigykedve sóhajtanak fel, hogy bár ők tudnák ezt megcsinálni, megtanulhatják a nagy titkot Hollywoodban. A filmvárosban nem diétáznak, mert rájöttek, hogy a diéta nem sokat ér. Csokoládét, fagyaltot, tésztát, zsíros husokat esznek, ezzel szemben sokat sportolnak és tornáznak.

Minden stúdióknak remekül felszerelt tornaterme van és sztárok ezt nem azért látogatják, mert szerződés kötelezi őket erre, hanem mert tudják, hogy mielőtt fölösleges zsír vagy fáradtság vagy az életkedv hiánya mutatkozik rajtuk, azonnal megválthatják a jegyet oda, ahonnan jöttek.

A fitosorru szubretnek, az észbontó démonnak és a leányszíveket repesztő hősnek egyaránt olyan frissnek és fiatalnak kell látszania a filmen, hogy attól harsogjon a vászon. És ezt nem lehet diétával elérni.

A legjobb fogyókurát a gyermekektől lehet eltanulni. Kötelen szoktak ugrálni és ez a felnőtteknek sem árt. Az ember kétkézre fog egy spárgát és átugrik rajta. Teszi ezt 10—15 percig egyfolytában. Ezt nap-nyolc után olyan pontosan kell elvégezni, mint a kávéházba menést. Négy hét alatt kilókban mutatkozik meg a hatása, mert ennél csak a halál biztosabb fogyókúra.

Víz, levegő, sport...

Az ugrálás nem minden. Tornászni kell súlyzó nélkül, mert a súlyzó izmokat ad. A filmgyárak egészségügyi tanácsosa a lehető legegyszerűbb tanácsokkal látja el a sztárokat.

Felkeléskor egy pohár langyos vizet kell inni citromlével, utána lélegzési gyakorlatokat tart nyitott ablaknál, aztán tornáznak és végül a langyos zuhany alá áll. Reggelre egyen, amit akar, de gyümölcsöt és gyümölcslevet kezdje a reggelit. Napközben legalább félórát sportoljon. Ne egyen sokat, de ne tagadja meg magától kedvenc ételét. Viszont ne egyen nagyon

hideg vagy nagyon meleg ételeket és ne használjon sok sót.

Nyolc órai alvás általában elég. Lehetőleg ne használjon párnát, de egy fadarabbal vagy deszkával kissé emelje meg a matracot az ágy fejénél. Rövid, gyors séta lefekvés előtt rendszerint elűzi az álmatlanságot. Ezeket tanácsolja az egészségügyi tanácsos, aki egyike Hollywood legnépszerűbb embereinek. Persze nemcsak soványít, de „felépetti” is a testet. Például Robert Taylor vékonypénzü fiatalember volt, amikor először megjelent a filmen. Az egészségügyi tanácsos rövid négy hónap alatt gyönyörűen „kidomborította” vállait és mellét. Szerinte a szimmetria a legfontosabb.

Minden hollywoodi sztár sportol és tornázik. Persze sportját válogatja. Fred Astaire-nak ugyan nincs szüksége semmiféle tornára, de azért sokat teniszezik és a golfot is szereti. Ginger Rogers a ping-pongól kezdve a golfig mindent játszik. Katherine Hepburn kettő helyett eszik, viszont sétál, lovagol és golfozik. Carole Lombard uszik és lovagol, ugyancsak Jean Harlow, Claudette Colbert teniszezik és viv. Joan Crawford uszik és teniszezik. Marlene Dietrich kitalálta a maga tornáját: ha észreveszi, hogy kelleténél nagyobb a súlya, vendégeket hív és egész éjjel fennmarad.

A hollywoodi sztárok nem diétáznak és nem koplálnak. A koplalásba és a túlzott diétába sok sztár belehalt. Azóta Hollywood észretért és eszik, meg sportol. Mert a legjobb fogyókúra az aktív életmód.

BUDAPESTEN

KOVÁCS kozmetikai intézetben Teréz-körút 1.c.

rövid idő alatt teljes kozmetikai kiképzést nyerhet, esetleg bennlakással is. Érdeklődők írjanak „Kozmetika” jelíge alatt az Aradi Közlöny kiadójába.

Averescu újabb értekezletet hív össze

București-ből jelentik: Ugy látszik, a legutóbbi kísérlet nem kedvetlenítette el Averescut, mert — az ősz politikai újabb pártközi értekezlet összehívására készül. Averescu jelenleg Turnu-Severinben tartózkodik és ott beszél meg Papacosteával az újabb pártközi értekezlet részleteit.

Egy bucuresti-i építési vállalkozó lelőtte felesége csábítóját

București-ből jelentik: Borzalmas féltékenységi dráma játszódott le szerdán éjjel után a Militari-uccában lévő Tudorica-étterem előtt. Alecu Tomescu, egy építkezési vállalat negyvenegy éves igazgatója, heves szóváltás után előrántotta revolverét és gyors

egymásutánban öt lövést adott le Mircea Brandus építészre. Két golyó az építész hasába, egy a fejébe, egy pedig a karjába fúródott. A több sebből vérző férfi eszméletlenül esett össze. Brandust a mentők haldokolva szállították kórházba. Az orvosok szerint megmentésére semmi remény sincsen.

GYERMEK-KOCSIK speciális bábú-cikkek

BRENNER

kötöttáruházban, színházzal szemben.

Az aradi gyermekszépségverseny programja

Festői felvonulás lesz Arad főterén

Vasárnap délelőtt 11 órakor, mint már megirtuk, nagyszabású babakocsi- és gyermekszépségversenyt rendez a város szegénygondozó hivatala. A rendezés irányításának nehéz munkáját Éghy Ghyssa táncművész nő vállalta magára és már most nagy érdeklődés nyilvánul meg a verseny iránt. A versenyben résztvevők a templom előtti téren gyülekeznek 11 órakor és innen vonulnak a Központi szálloda előtt felállított tribün elé, ahol a zsüri foglal helyet és ahol eldöntik, melyik a legötletesebb, legszebb babakocsi és ki a legszebb gyermek Arad-on. A résztvevők ezután tovább vonulnak a városházáig, majd ugyanezen az útvonalon vissza. Délután fél öt órakor hirdeti ki a zsüri a döntését. A felvonulás ideje alatt a rendezőzenekar szórakoztatja a közönséget, valamint a zsüritagokat, akiket ezután kérnek, hogy foglalják el helyeiket. Rossz idő esetén vasárnapról hétfő délelőttre halasztják a versenyt, amelynek rendkívül értékes díjain kívül minden résztvevő cukorkákat kap a zsüritől. Érdekes megemlíteni, hogy milyen ötletes módon díszítik fel a babakocsikat. Az egyik babakocsi fölé 8000 százzorszépből golyót emeltek és a madár a csőrében egy bölcsőt tart. Egy másik kisgyermek kocsiját teknővé alakították át, kis bécsi mosónő tolja. A fiúk görkoresolyával, hollandi-biciklivel, kerékpárral, talicskával vonulnak fel. A gyermekek és felnőtteknek egyaránt kedves és felejtethetetlen versenyt rendez a szegénygondozó hivatal.

SELECT: Premier! Automata 18—84

Szabadság, Szerelem...

Drámai akkordokban eszedd fel egy hősköltemény a lengyel szabadságharcból — 1880 — a szarnok orosz uralom ellen és Lengyelország felszabadításáért.

Ünnepi fény és tobzódó harcok! Mazurkák és fegyverforgatás! Béli zene és kardpengetés!

Willy Birgel, Ursula Grabley, Hansi Knoeck, Victor Staal

Vasárnap és hétfőn: d. e. 11 $\frac{1}{2}$, d. u. 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor

Kedden: d. u. 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor.

Jegyelővétel ma d. u. 4 $\frac{1}{2}$ —6 óráig.

CENTRAL: Premier!

Mindenki olvasta! Most mindenki láthatja is!
Al. Dumas világszerte ismert, népszerű regénye,

A három muskétás.

Remek szereposztás! Remek játék! Remek szórakozás!

Walter Abel, Lukács Pál, Margot Graham, Heather Angel

Vasárnap és hétfőn: d. e. 11 $\frac{1}{2}$, d. u. 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor.

Kedden: d. u. 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor.

Jegyelővétel ma d. u. 4 $\frac{1}{2}$ —6 óráig.

PARFUMERIE
L.T. PIVER
PARIS
FONDÉE EN
1774

Cégünk
bagyomá-
nyaihoz hiven

mindig olyan készítményeket
lancirozunk, amelyek minden-
ben igazolják az L. T. Piver
illatszertár párisi hírnevét

Prezstízsünket — amely házunk egyik
legfontosabb alapelve — sikerült hosszú
évtizedeken át csorbitatlanul megőrizni
és ezt annak a különleges figyelemnek
köszönhetjük, amellyel vegyészeink a saját
ültetőnyeiinken kitermelt, különféle virág-
szirmokból nyert kivonatokat feldolgozzák.

Legutóbbi kreációjunk OEDIPE
megkülönböztetett sikert ért el.
Elnevezését George Enescu hír-
nemes zeneszerző, halhatatlan mű-
vének párisi ösbemutatója sugal-
mazta. Ez a csodálatos parfüm,
amely a párisi előkelő körök ked-
vence, nálunk az „en vogue”
szerepét vette át.

Ebből az eredeti laboratoria-
inkban tanulmányozott és kísér-
letezett készítményből alkottuk az

OEDIPE

kölnivizet, pudert és parfümöt,
azokat a készítményeket, amelye-
ket nálunk általános és osztatlan
megelégedéssel fogadtak.

Ujabb fekete nap a londoni tőzsdén

Egy nap alatt 400 millió fontos értékcsökkenés

Londonból jelentik: Az a fokozatos lany-
kulás, mely a londoni tőzsdén a multheti bessz
óta érezhető volt, tegnap pánikhoz vezetett. A
londoni tőzsde tegnapi fekete napja az 1931-es
év tőzsdekrachjára emlékeztetett.

az árak zuhanása olyan mérvű volt, hogy
ilyen árlemorzsolódásra 1931. óta nem
volt példa.

A londoni tőzsdén tegnap az értékek árai mint-
egy 400 millió fonttal csökkentek, ennek az
ujabb árzuhanásnak a hátterével még a City
legbeavatottabb köreiben sincsenek tisztában.
Általában azt hiszik, hogy a tegnapi pániknak

az volt az oka, hogy a kormány rendeletet ké-
szül kiadni, melynek értelmében összeírják
azokat a cégeket, melyek ugynevezett nemzet-
védelmi váltásdíjat kötelesek fizetni. Hír sze-
rint a kormány úgy tervezte, hogy azok a cé-
gek, melyek az elmúlt évben évi 2000 fontnál
magasabb tiszta keresetet mutattak ki,

nemzetvédelmi váltásdíjat

kötelesek fizetni, így kívánta a kormány a
nemzetvédelmi, illetve hadfelszerelési kölcsön
egy részét fedezhetni.

Ebben az ügyben egyébként tegnap az al-
sóházban számos interpellációt intéztek Cham-

berlain kincstári kancellárhoz, aki a hozzáin-
tézett kérdésekre válaszolva kijelentette, hogy
a kormány semmiféle olyan intézkedést nem
tervez, mely ellentétben áll az angol kereske-
delem érdekeivel.

Csütörtökön bocsájtották piacra az angol
nemzetvédelmi kölcsön első részletét. A kiboc-
sájtás napját hetekkel ezelőtt állapították
meg, amikor még nem tudták, hogy a londoni
tőzsdének fekete csütörtökjé lesz. A tőzsde-
pánik természetesen kihatott az állami kölcsö-
nök piacára is, úgy, hogy a nemzetvédelmi köl-
csön első részletének kibocsájtása nem sike-
rült. A kölcsön iránt rendkívül gyér érdeklő-
dés nyilvánult meg. Végeredményében az An-
gol Banknak kellett közbelépni, hogy a köl-
csön kibocsájtása ne végződjék katasztrófális
kudarccal. A kötvényeknek legalább is nyolc-
van százalékát közintézmények vették át.

Költözködéseknél legolcsóbban szereli át villanyát, csengőjét és rádióját **GONDA RÓBERT** villanyműszerész Str. Bratlanu 2-4. Minorita-palota

Mozgásban az angol világbirodalom

Indiából egységes birodalom lesz, Skócia önállóságot akar, Kanada elszakadni készül?

Májusban életbelép az új indiai alkotmány — Mit kíván Montrose hercege?

Londonból jelentik: Ebben az évben kell érvénybe lépnie az indiai alkotmánynak, amely Burmától az afgán határig egyesítene a számtalan kisebb és nagyobb államot egyetlen hatalmas birodalommá, helyesebben szövetségi államá fogná, amelynek egységes törvényhozása lenne a természetesen az egyes fejedelmek tekintélyét és hatáskörét alaposan megnyirbálná. Az új alkotmány, amely

egy 360 milliós országot fog életrehozni, májusban már érvénybe lép, amennyiben addig nem történik valami.

India eddig ugyanis két részből állott, az egyik rész a tizenegy parlamentárisan kormányozott tartomány, amely az angol király birodalmához tartozott és az ugynevezett „kisállamok”, amelyeket viszont maharadzsaik kormányoztak teljhatalommal.

Gandhi és a 600 fejedelem

Az egységesítésnek természetesen sok ellensége van Indiában, ami érthető is. Elsősorban az uralkodók vannak ellene, mert attól tartanak, hogy az alkotmány személyes hatalmukat megcsorbítja és ez az aggodalom minden bizonnyal nem alaptalan. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy az angol uralom meghagyta legalább az „abszolút uralkodó” illúzióját az indiai fejedelmeknek. Ezek közül a királyok és hercegek közül Európa csak néhányat ismer, akiknek óriási vagyonuk kölcsönöz az európai olvasó szemében tekintélyt.

A valóságban azonban kerek 600 önállóan uralkodó herceg van Indiában s ezek között soknak a „birodalma” nem terjed túl egy közepes nagyságú város határain.

De azért talán ezek ügyének legféltékenyebben arra, hogy szuverenitásukat nem ne sértsék.

De ellenállást fejtenek ki az egységesítési törekvésekkel szemben a hindu nacionalisták is, akik attól tartanak, hogy az új alkotmány még erősebb kötelekekkel fűzi Indiát az angol birodalomhoz. Gandhi és számos más tekintélyes személyisége a hindu nemzeti mozgalomnak élesen harcol az alkotmány ellen, ők lépésről-lépésre távolodni akarnak Angliától, az alkotmány pedig az angol érdekekhez való közeledést jelenti. Viszont az angolok nem tűrhetik egyik mozgalmat sem, a hercegek önállóságának meghagyása egyet jelentene az állandó belső bizonytalansággal, ami Angliának sok pénzébe és sok katonájába kerül. De ezt még könnyebben viselné el, mint a nemzeti önállóságot. Anglia a hindu nemzeti törekvésekkel szemben a legszélsőségesebben konzervatív álláspontot foglalja el — és nem egészen alaptalanul.

Az állandóan növekvő ellenségeskedés a hinduk és mohamedánok között az angol álláspontot látszik igazolni.

De Anglia elsősorban arra ügyel, hogy leggazdagabb gyarmati piacát és egyben nyersanyagforrását el ne veszítse. Az angol birodalomnak ma India birtoka sokkal inkább létkérdés, mint volt valaha. Valószínű, hogy elvben meg volna a hajlandóság az angolokban, hogy lazítsák a köteleket India és a birodalom között, de joggal tartanak attól, hogy abban a pillanatban, mielőtt ők kihúzták a lábukat az indiai félszigetről,

azonnal lecsap Japán és Oroszország, nem beszélve más, ugyancsak gyarmatosító hatalmakról.

Az új alkotmány, a „Government of India Act”, amelynek mai formáját hosszúéves küzdelmek után sikerült csak megadni, szövetségi állammá alakítja Indiát — a hercegek és a hinduk akarata ellenére.

Ugyanakkor, amikor Indiában egységesítési gondjai vannak a birodalomnak, odahaza Angliában elemi erővel lángolnak föl a szeparatista mozgalmak. Irországot már Európa is alig számítja Angliához, a zöld sziget és a birodalom között nincs is már más kapcsolat, csak a korona. Az Ir kérdéssel tehát már leszámoltak az angolok. Most azonban jelentkezett a skót függetlenségi mozga-

lom Glasgouvban és Edinburgban egymást érik a tömegdemonstrációk.

A tömeg skót zászlók alatt vonul föl és a régi Stuart-himnusz éneklésével levett kalappal és könnyes szemekkel, mintha csak a múlt héten végezték volna ki Stuart Máriát.

A skótok ir mintára Home rulet követelnek, önálló skót minisztériumot és skót parlamentet, azt akarják, hogy Skócia faktikusan is önálló állammá váljon s csak a korona kösse a birodalomhoz. Az indokolás egyszerű és alig lehetne valamit ellene vetni: a birodalmi parlament annyira el van foglalva világpolitikai gondjaival, hogy képtelen a speciális skót ügyeknek annyi figyelmet és érdeklődést szentelni, mint amennyi kívánatos és szükséges volna.

Mindenesetre súlyos hiba lenne lebecsülni ennek a mozgalomnak a jelentőségét. A skót önállósági törekvések élén nem néhány tulambiciózus ügyvéd és politikai kalandor áll, mint évekkel ezelőtt, hanem

Montrose herceg, az egyik legrégebb skót főnemesei család tagja, a Stuartok leszármazottja, akinek nagy politikai múltja és komoly tekintélye van nemcsak szűkebb hazájában, hanem Londonban is.

Mindenek ellenére tulbecsülni sem szabad a skót függetlenségi mozgalomát. A skótok nagyrésze még ma is ugynevezett unionisták, akik tudják, hogy éveken keresztül milyen befolyást tudott gya-

HAMPEL F.

uriszabósága

Strada Alexandri No 7. 2478

Szövetujdonságok állandóan raktáron.

korolni Skócia a birodalmi kormányra, már csak azért is, mert majdnem minden kormányának legalább a fele skótokból kerül ki. Azután a gazdasági kapcsolatok Anglia és Skócia között sokkal erősebbek, mint voltak az irországiak, annyira, hogy teljes elszakadásra gondolni sem lehet. Ez egyszerűen megvalósíthatatlan.

Sokkal komolyabb a baj Kanadával, Quebecben és Montrealban egyre élesebb hangú tömegtüntetések vannak Anglia ellen.

Claude Dubuc, a kanadai függetlenségi mozgalom vezére nemrégiben mondta el Montrealban nagy programbeszédét, amelyet ezer és ezer ember hallgatott végig.

„Anglia tartsa meg magának patriotizmusát — mondotta Dubuc — a jövőben saját sorsával törődjék, ne a miénkkel. Mi félünk az ő gondoskodásuktól, mert a múltban is drágán kellett megfizetnünk.”

A francia és az angol Kanada

A kanadai függetlenségi mozgalomnak megvannak a komoly politikai és gazdasági okai. A gazdag délkeleti tartományok francia nyelvű lakossága követeli, hogy a francia nyelvet tegyék hivatalos államnyelvvé, hivatkozással a franciák kolonizációs érdemeire, történelmi és kulturális jelentőségére, amely határozottan sokkal nagyobb, mint az angol nyelvű szegény farmer lakossáé.

Azt követelik, hogy az „első nyelv” az iskolákban, a bíróságok előtt, a közigazgatásban

Új cukrászdámat

a Blv. Reg. Ferdinand 55. szám alatt megnyitottam.

Elsőrangú sütemények, kuglófok, kávék kaphatók. Megrendelésre olesón készítem a legfinomabb cukrászsüteményeket.

Brechtl Róbert

cukrászda. 2438

ITT A TAVASZ,

vigyázzon arcbőrére.

Az

„AL-BA”
krém

ideális
bőrpuhító,
puderalap,
megvédi a
széplőktől,
a bőrhámástól.

Kapható 14, 25, 35 leies dobozokban.

2887

és a hadseregnél a francia legyen — és szorultion második sorra az angol.

A gazdasági bajok is súlyosak, Algéria, Saskatchewan és Manitoba államokban 200 ezer farmert juttatót koldusbotra a szárazság. Ezeknek egy részét ki kellett telepíteni, de a kormány hiányoztak a szükséges anyagi eszközök az akció lebonyolításához. 25 millió dollárra volt szükség és Anglia kijelentette, hogy elég baja van magának is, nem tud segíteni, az érdekelt államok tulságosan szegények ahhoz, hogy sajátmaguk elő tudták volna teremteni a pénzt, tehát megint csak a gazdag délkeleti államoknak kellett benyúlni a kasszába. Ezek a franciák, érthető tehát, hogyha ilyen körülmények között politikai követeléseik nagyobb nyomatókat kapnak.

Kanadának különben is rendkívüli helyzete van a többi angol dominiumokkal szemben. Igazán csak formai kapcsolatok fűzik a birodalomhoz, ténylegesen majdnem teljes önállóságot élvez. Saját hadserege és haditengerésze van, saját valutája, önálló kormánya. Az angol kormánynak, aki a királyt képviseli, bizony nem sok dolga akad.

Kanada mindenüvé saiat követeit küldi ki s a diplomatákat nem az angol kormányzó jelöli ki, hanem a miniszterelnök, akit viszont a nép választ.

Kevesen tudják, hogy közvetlen a világháboru előtt Kanada már el akart szakadni Angliától és csatlakozni akart az Egyesült-Államokhoz. Akkor a világháboru miatt ez a terv megbukott, most azonban felújult, de többé nem az Egyesült-Államokhoz való csatlakozás a jelszó, hanem a szabad és önálló kanadai köztársaság kikiáltása.

Szabadlára helyezték

a milliós aradmegyei örökségügy szereplőit

Az aradi ügyészség folytatták a milliós aradmegyei örökség-ügy vizsgálatát. Mint ismeretes, az eljárás Mof Ilie timis-temesmegyei lelkész feljelentésére indult meg, aki feljelentésében azt állította, hogy ismeretlen tettesek elűntették bátyja, Mof Gheorghe jósáeli —jósáshelyi gazdálkodó elhunytakor a lakásában volt hatezer dollárt. A pénzt a vizsgálat során meg is találták. Az őrizetbevettek azzal védekeztek, hogy nem állott szándékukban eltulajdonítani az örökséget, csupán azért vették magukhoz, nehogy eltűnjön a tekintélyes vagyon. A lelkész, amikor megtudta, hogy az ügyben rokonai érdekeltek, kijelentette, hogy elfogadja a magyarázatot és visszavonja a feljelentést és ennek alapján az ügyészség elrendelte az őrizetbevevett rokonok szabadlára helyezését és megszüntette az ügyben az eljárást.

Az ügyészség az eljárás megszüntetése után — miután idegen vakiták bevonásáról van szó — átiratban értesítette a történelmi a Banca Natională aradi fiókját, amely megindította a vizsgálatot annak megállapítására, beváltottak-e a dollárokból és az ügyben szereplő meg a vagyonát.

Halálom: FÁK

Hegyek vitt az erdei út.
Megálltam. Vacogtak a fák,
jobbra-balra messze kinyílt
szemeim előtt a világ:
a táj, mint vén agy vértelen
eszméi, úgy levetkezett
és nem maradt belőle, csak
a csontvázisza szerkezet.

Tél volt és csönd, még semmi hó,
az esti köd gyült és oszlott.
Az elmúlt nyárnak a halott
jelen csak kísértete volt
s az élt, a múlt, mikor arany
sipot fújtak itt a rigók,
a zöld nyár, melynek hült helyén
most füstként szürkült a bozót.

Kisértet voltam én is a
felboncolt és kipreperált
erdőben: szinte csontomig
éreztem a csupasz halált.
— Ma vagyok én is, ágbogas
csontváz! — és éreztem a guzst
s hogy az idő marja le
rólam is a lombot, a hust.

Soká és mozdulatlanul
álltam ott a dermedező
csöndben... És lepattant egy ág
és megmoccant a tetető.
Főlnéztem! — No menjünk... — De most
rámfogta ezer fekete
vasvilláját és körülállt
a halott vázak erdeje.

Egyetlen légy is

alaposan elronthatja ebéd-
utáni nyugalomát. Legyeket
nem lehet elkergetni, ismét
és ismét visszajönnek, míg
végül Önt űzik ki saját
szobájából. Csak egy szer-
segit: permetezzen
lakásában FLY-
TOX-al.

Vaida-Voevod Alexandru éles filippikája a kisebbségek elnyomása ellen — 12 évvel ezelőtt

**Man'u államrezonból ragaszkodott ahhoz, hogy kisebbségi
tisztviselőket is nevezzenek ki**

Titulescu a helyes kisebbségi állampolitikáról

București-ből jelentik: Az egyik fővárosi hetilap körkérdésében kérte ki a politikai pártok vezetőinek és markánsabb tagjainak véleményét a kisebbségi kérdés felől. Jellemző módon a megkérdezettek legnagyobb része kitért a válaszadás alól. Egyedül a szociáldemokrata párt román vezetője vállalta a kisebbségek egyenjogúságának gondolatát, a többiek, vagy minden indokolás nélkül megtagadták a választ, vagy pedig arra hivatkoztak, hogy kényes kérdés, gyűlékony anyag, amelyhez nem tanácsos hozzányulni.

Ebből az alkalomból érdekesnek tartjuk leközlölni a román politika három kimagasló személyisége: Maniu Iuliu, Vaida Alexandru és N. Titulescunak a kisebbségi kérdés-komplexumról alkotott véleményét. Meg kell

jegyeznünk, hogy amíg Titulescu nyilatkozata viszonylag frissebb, addig Maniu és Vaida valamása a kisebbségi kérdéstről régebbi keletű. Ezek a megnyilatkozások abból az időből származnak,

midőn az ország politikai atmoszféráját még nem aknázták alá a szélsőséges agitációk,

amelyek azóta egyesek felfogását megváltoztatták, másokat, szemérmesebbeket pedig hallgatásra kényszerítettek.

Íme a vélemények:

Vaida: „A határok problémája” című 1925-ben tartott előadásában a román társadalmi intézet előkelő hallgatósága előtt mondtotta a következőket:

**„A kisebbségek gyöngítése nem jelenti
a románság megerősödését”**

„Azt hinni, hogy a kisebbségek vádolásával, bírálatokkal, vagy nemhivatalos gyűlölet-megnyilatkozásokkal, irigységgel, vagy féltelennel megerősítjük gazdasági pozícióinkat, — naiv, szociológiai perspektívát nélkülöző hit bizonyítéka volna. Mert

a kisebbségek gyengülése nem egyértelmű a román elem megerősödésével. Amíg nem áll rendelkezésünkre megfelelően előkészített emberanyag, amely helyettesítheti a nemromán teremtőmunkát, tapasztalatot és ismereteket, minden olyan

energia-forrás gyöngítése, amely az ország aktív energiáinak összegéhez tartozik, — önmagunk gyöngítését jelenti.

Ennek megfelelően teljesen tévesnek tartom a nemrománoknak erőszakkal, sikanizációkkal, vagy üldözésekkel való elnemzetlenítését. Az ilyen eszközök már csak azért is nélkülöznek minden észszerűséget, mert

állandó belső villongásokban felőrölnék az állam energiáit, az ország egynegyed vagy egyötöd része és a többi polgárok között,

ami ha nem is jelentené az állam földrajzi-politikai határainak veszélyeztetését, de jelentené az állampolgári öntudat és a jogbiztonság érzetének a belső villongások által való megrendítését.

**„Az államrezon nem tűri,
hogy a polgárokat két
kategóriába osszák”**

Hogy egy államban termelőmunka folyjék és az illető állam megfelelő tiszteletnek örvendhessen külföldön, nyugalomra és belső rendre van szüksége, mert nem lehet másképpen elérni, mint e haza valamennyi fiának aktív részvételével, a polgári szabadságjogok keretei között, a közügyekben és az ország politikai, kulturális és gazdasági életének irányításában.

A kisebbségeket nem irthatjuk ki, de ha ezt meg is tehetnők, szétmarcangolnók az országot és a közjóra hasznos értékeket semmisítenénk meg.

Meg kell tehát találni az utakat és eszközöket, hogy biztosítsuk a haza számára maximális közreműködésüket az általános fejlődésben és jólétben és alaposan átgondolt állampolitikával teremtünk lehetőséget számukra, hogy lelkükben elégedetlen polgárokból lélekben jó és odaadó hazafiakká legyenek. A legbiztosabb eszköz ennek elérésére az, hogy ne foglalkozunk tulsokat a kisebbségekkel, tartsuk tiszteletben szabadságjogaikat és jogaikat és foglalkozunk minduntalan magunkkal, azon eszközök megtalálásában, amelyek biztosíthatják a román nemzet fiai számára a számukra szükséges és kulturális felsőbbiséget.

Maniu: „A kisebbségi kérdés” címmel ugyancsak a román társadalmi intézetben tartott 1924-ben előadást, amelyben a következőket mondotta:

„Ami a kisebbségeknek az igazságszolgáltatásban és a közigazgatásban való részvételét illeti, azt hiszem, hogy a faji, nyelvi, vagy vallási különbség nemcsak hogy nem kell, hogy akadályt képezzen a közhivatal elfoglalásában, de ellenkezőleg:

az államnak kell arra törekednie, hogy különösen a kisebbségekkel a

Kisebbségek köréből alkalmazzon mindenféle tisztviselőt.

Ezt nemcsak az egyenjogúság elve alapján valamit az erkölcsi és jogi kötelezettségek folykán, amelyeket magunkra vállaltunk a békeszerződésben és más megnyilatkozásainkban, hanem mert így diktálja az államrezon is. Ez azt kívánja, hogy az állam lényéhez fűzzük annak összes polgárait, minél erősebben és minél több szállal.

Az államrezon nem tűri, hogy a polgárokat két kategóriába osszák: a jogosan, vagy érdemtelenül támogatottak és az üldözöttek és proskribáltak kategóriába.

Ugyancsak az államrezon kívánja, minden megfelelő erőt használjunk fel a közzolgálatban és amennyire csak lehetséges, kisebbségeket helyezzünk el a kisebbséglakta vidékeken, mert a dolgok természetéből következik, hogy a kisebbségek nyugodtabban fogadják az ő nemzetiségükbeli tisztviselők kezéből a számukra kellemetlen határozatokat. Ha kizárólag román tisztviselőink volnának, a közigazgatás és a tisztviselők minden esetleges hibájának

Friss töltésű tasmaeni

„LITHYNIA“

ásványvíz érkezett. A vese, hólyag, epe és gyomor bajok legbiztosabb gyógyszere. **Kapható mindenütt.**

Lesakat Arad:

Kardos Miklós utódai

Str. Eminescu 16. Tel.: 6-86.

ódiama gyűlölettel és megvetéssel hárulna magára a román államra és népre.

Van még egy másik államrezon is, mely a kisebbségi tisztviselők alkalmazását kívánja. Nem helyes dolog a kisebbségek összes intellektuális elemeit a szabadfoglalkozások felé terelni, míg a román intellektuelekből joggal, vagy jogtalanul tisztviselőket csinálni, tehát alárendelt, függő elemeket, akik ki vannak zárva a szabad konkurrencia alá vetett nemzeti munkában és termelésben.

Rendületlenül hiszem, hogy ez az egyetlen út, amely a mi nemzeti államunk szilárd megalapozásához és biztos fejlődéséhez vezet. Csak az összes szabadságjogok és nemes gondolatok, a kulturális és emberi fejlődési törekvések meleg oltalmazása révén lesz része házánknak a világ tiszteletében.

„Az állam, amely nem biztosítja a maximális jólétet a kisebbségek számára“

Nicolae Titulescu a „Dictionnaire Diplomatique“-ban megjelent cikkében írja a következőket:

„Egy állam, amely nem tenne meg minden erőfeszítést, hogy a maximális jólétet biztosítsa kisebbségeinek, egy állam, amely nem érti meg, hogy elsőrendű érdeke fűződik ahhoz, hogy valamennyi polgára lojális híve legyen s hogy ne igyekezzen megsemmisíteni egyes alkatvalóinak kulturális és vallási egyéniségét; egy állam, amely nem vet számot azzal, hogy önmaga kell hogy legnagyobb bajvivója legyen kisebbségei helyesen felfogott érdekeinek, az ilyen állam nemcsak az emberiség törvényeit sértené meg, amely az egész civilizált közösséget kell, hogy irányítsa, de saját létfenntartásának törvényei ellen cselekedne.“

„Nem hiszem, hogy az államok, amelyeknek kötelezettségeik vannak a kisebbségekkel szemben, akik a francia iskolától az emberi jogokat, az angol iskolától az alkotmányos szabadságot és az olasz iskolától a nemzetiségi elveket tanulták meg, — arra gondolnának, hogy saját mestereikkel szemben félremagyaráznák a szent tanítást, amelyet kaptak.“

Express zongorista tanfolyam.

leggyorsabban megtanulhat zongorázni speciális módszer szerint, Jazz zongora oktatás amerikai stílusban. Házimulatsíkokat vállalok

LAMMERT, Ara 3, Str. Matei Corvin No. 6. Et. I.

BUZIAS GYÖGYFÜRDŐ
ROMÁNIA, TOMEIN

Természetes, páratlan szénsavas, radioaktív sós, vasas forrásvizekkel. Biztos gyógyhatás. SZIV és vérkeringési zavaroknál, szervi elhízásos érlelmeszesedés, vesebaj, vérszegénység, izomcsusz. hólvaqhurut és kimerülékes idegesség esetén.

NŐI BETEGSÉG a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyomán fellépettt megbajok (Tubes) eseteiben a legjobb eredménnyel.

Ivókurák szakszerű orvosi kezelés. Kitiűnő konyha, Elsőrangú szállodák. Diétás penziók mérsékelt árakkal. Modern napfényes szabad uszoda. A CFR. vonalain utazási kedvezmény. Állandó katonazene. Pauszálárak az „Europa“ utazási irodák utján. — FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-től OKTÓBER 1-ig.

Prospektust felvilágosítást szívesen küld Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.

FÜRDŐIGAZGATÓSÁG, BUZIAS, BÁNAT

TAVASZI ÉJSZAKA

— ELBESZÉLÉS —

Írta: **TAMÁSI ÁRON**

Két cinege rebben és rászáll a zöldpattanásos kicsi szilvafára, mely a falusi tornáccal szemben vékonyan álldogál.

— Látnod azt az embert? — kérdi az egyik cinege.

— Hol? — pattan a másik.

Már látják János urat mind a ketten, nevetgélve pattan rá a szemük és pattan le róla; s ugárdoznak is örömben, hogy jaj, de mulatságos egy ilyen ember! Egy ilyen nyugdíjas csendőrőrmester, akinek kalapja is van, ruhája is van s a ruhája felett még zöld köpönyegje is!

— Kicsi-kicsit ér! — mondja a pajkosabbik, mire a másik odarebben a tornác fájára és János urnak sürűn integet a kicsi zöld fejével, amelyik olyan, mint egy jókedvű husvétü rüty. Aztán vilanva fordul vissza, s mint egy páratlan vitéz, gyorsan és pajkosan hívogatja a társát:

— Ide gyere! Ide gyere!

Igy tavasz elején korán van még szót fogadni

szembetalálja majd jöttében a kicsi szolgát, a kalapját is rendezre igazítja és úgy vár, mint aki öivenhét esztendő kormányoz ebben a percben.

Gáspár feljön a tornácra, elejébe áll az öregnek és azt mondja:

— Tessék parancsolni!

János ur ráfektetli puhán a szemét és így szól:

— Vette-d észre, hogy megjött a tavasz?

— Igen — feleli Gáspár.

— S miből?

— Én abból, hogy unalmas egyedül, mint vala, mikor Adámnak.

Elneveti magát az öreg, mert mindössze tizenhat esztendő Gáspár s furcsán talál neki Adámot emlegetni. Mégsem feddi meg, hanem a maga hasznára fordítja a szót, vagyis azt mondja:

— Regina nénédrol mit tudsz?

Gáspár leveszi a kalapot, a fejét megvakarja és kinéz a pattanó szilvafák felé, mert ilyen nevezeteset, mint most János ur, még a király is

8.300.— Lei...

... ez még a mai krízis mellett sem nem nagy összeg! s mégis ennyivel már rendbehozhatja egészségét

KARLSBAD, MARIENBAD, FRANZENSBAD, PÖSTYÉN
világfürdőkben, mely egyszerűs mind pompás nyaralás is. Adunk Önnek teljes háromheti ellátást, orvosi kezelést, kurtaxát, gyógyfürdőket, szabadon választott szállodával, vendéglővel és orvossal. Csak a vasuti jegy nincs beleértve. Indulhat bármely napon, teljesen függetlenül egyénileg és valuta-gondok nélkül!

BUNT KÖVET EL

Önmagával és családjával szemben, ha ez a páratlan alkalmat nem használja ki. A gyógykurák rendezését maga a fürdőigazgatóság vállalta, ami már magábanvéve is 100%-os garancia. Tudatában van-e Ön, mit jelent ez az ajánlatunk? Ha igen, kérjen még ma kimerítő prospektust a következő címen:

BIROUL DE VOIAJ ING. ERDÉSZ, Buchresti, III., Calea Victoriei 168.

valamint **Künstler-féle Utazási Irodában Arad,** Bulev. Regina Maria 24. Telefon: 86.

Ugyancsak rendezünk rendkívül olcsó havi társasutazásokat a parisi nagy világkiállítás megtekintésére: 11.000.— lei, 14 nap, teljes ellátással, gyors vonat utazással és bőséges programmal — minden legcsekélyebb ráfizetés nélkül.

a cinegének; inkább játszi és pazarló vonalakban kifelé iramlik hát a kertű fák közé; s bár János ur is zöld és óriási, a hívogató hős is otthagya rögtön és am ászik után villan, mint egy zöld puska-golyó.

— Hö... hö!... — bugyan ki János ur, ahogy elveszti szem elől a cinegét, majd a kalapját jobban a szemébe huzza, mert a nyugovó nap már éppen a kerítés tetéjére ült, véle szemben, s onnét önti öivenhét esztendő szemébe. Kicsit szomorkásan mosolyog is János ur a lehuzott kalap alatt, mert eszébe jut a régi bátor és napbatekintő jóféle élet, amikor fényen és leány szemeken úgy rebbert keresztül a szemé, mint a tavaszi cinege.

Reginára emlékszik leginkább, amikor ilyen szomorkásan mosolyog. S utána még alább huzza szemé előtt a kalapot, nehogy elrepüljön a könny, ha kiesik szeméből.

Sóhajt és összébvonnja két válla fölött a zöld köpönyegét.

S akkor megszólal, mint a jó csengetyű, a tornác alatt valaki:

— Mért nem énekel, János ur?

Megnyulik ültéből az öreg és kemény nyakán hallgatásra ereszti megérett fejét, mint egy öreg szarvas.

— Te vagy, Gáspár? — kérdi.

— Csak én — mondja Gáspár, aki már minden mozzanatában úgy érti János urat, mint a kicsi kakas a nagy tollhullatót.

— Ide gyere! — szól az öreg, ahogy az előbb hallá a cinegétől. Felet fordul a széke, hogy

igen ritkán ejt ki a száján. Negyedik esztendeje szolgálja az öreget, de Regina néninek a nevet még soha ki nem mondta, pedig ez a név mindig ott lógott a fejük felett s nem lehetett udni, hogy mikor szakad rájuk.

No, most rájuk szakadt!

— Él s virágzik — feleli végre Gáspár.

— S egyebet tudsz-e róla?

Gáspár tud, de előbb elevenen kéne őt megnyuzni, hogy azt kimondja.

— Egyébben nem vagyok jártas — mondja.

János ur visszafordul a szilvafák felé, nézi a kerítés tetéjét, ahol ültében éppen megmelegítette a nap; majd nagykesőre kiejti borzasztó titkát:

— Azt beszélik, hogy boszorkány.

— Mi nem beszéljük — mondja Gáspár.

János ur olyan hirtelen fordul vissza, mintha koros idejét nem venné komolyan.

— S más csakugyan beszél?

— Igen, akinek csak annyi esze van.

— S te hiszed-e?

— Én nem — mondja Gáspár —, mert nekem sokegyéb hinnivalóm van.

Már kezdett vala megnyugodni János ur, de ezzel az utolsó hozzáfűzéssel ismét megzavarta Gáspár. S mit tehette egyebet, a kalapot ismét a szemébe huzza s legbelül a mélyben, különös dühösséget érez; valami olyan dühösséget, mely egy hirtelen fordulattal emészto haragba csaphat, de egy másik hirtelen fordulatlall lobogó szerelembe. Jobb kezén tenyerébe görbülnek az ujak, mint a ragadozó bagoly; s Gáspár ezt látja.

S akkor, mint a hirtelen viláosság, a fiúnak

egyszerre eszébe jut, hogy éppen nagyhét közepén vannak, csütörtöken estefelé. Hamar számítja s hát másnap éppen nagypéntek következik, amelynek világi nevezetessége is van.

Akkor lesik meg, vecsernye alatt, hogy ki igazán boszorkány!

Odalépk Gáspár a tornác fájához, fontoskodva vigyázódik az udvaron, majd mellékesen elejt:

— Ha nem sajnálnánk egy kis fáradságot, holnap meg tudnánk bizonyosodni róla.

János ur ültéből előre billen.

— Holnap?

— Ühüm — mondja Gáspár.

Azzal megfordul és nagy szakértelemmel elmagyarázza, hogy kicsi fakanalat kell csinálni, azt bé kell pirosra festeni s azután az öibe közepén ki kell furni. Amikor ez megvan s a nagypénteki vecsernye ideje is eljön, az illető ember a piros fakanalat szépen a zsebébe dugja, elmegy a vecsernyére s ott aztán eléveszi a piros kicsi fegyvert és a líkján keresztül megleskelődik az embereket. Aki boszorkány, annak a feje hátrafelé pattan, amikor rátekintenek a líkon; a többiek pedig ülnek, mint piros fakanál nélkül rendesen.

Mire Gáspár eladja a tudományt, János urnak kétszer akkora a szeme, mint rendesen lenni szokott. Szólani sem tud sokáig, de aztán feszül egyet, mint valódi csendőr korában, s kurtán és parancsban adja ki:

— Estére készen legyen a fakanál!

Gáspárnak villan egyet a tavaszi esze s hamar a tudományhoz csapja, amit hirtelen gondol.

— Az illetőnek kell csinálnia! — mondja.

János ur összehuzza a szemét, egy kicsit gondolkodik, majd elrendeli Gáspárnak, hogy alkalmas fát és szerszámot kerítsen rögtön. Ahogy a percek mulnak, az öreg nyugdíjas csodálatos módon Gáspárhoz fiatalodik, a fiu pedig odaöregszik János urhoz.

Virít még a nap és éjszakára illatosítja magát a föld. S mire alkonyodik és a hajnalcsillag árnyakat lát, már festi János ur vérpirosra a fakanalat és a közepén csillogó öreg szemének alkalmas likat fur. Nehezen alszik egész éjjel és forrósága van, mintha tűz. Gáspár tervekkel tüzdeli teli a piros fakanalat, mintha a tavaszi csillagok alatt a babonás szerszám rügyeket és virágokat hajtana.

Egyformán és alig várják, hogy jöjjön másnap a vecsernye ideje.

S akkor János ur visszabátorkodik fiatal korába, vitéz őrmesternek öltözik, s mint hajdanában a biztos és félelmetes fegyverrel, úgy indul meg most is a viritó kicsi fakanállal.

Gáspár otthon marad, küül a tornácra s mint a buborékot, kuncogva eregeti a percekét. Amikor végre lépéseket hall, forrón és nyugtalanul kezd pihegni a szive mint a csirke, ha burkát akarja repeszteni. De kormányozza magát s úgy tesz, mintha ő is örvenhét esztendő nyugdíjas volna. Csak amikor féljön lassan a tornácra az öreg, akkor fordul feléje és kérdi meg nyugodalmasan a székéből:

— No, mit mondott a fakanál?

János ur elé huzza zsebéből a piros kicsi fegyvert, a tornácra keresztül kivejt az udvarra és így szól:

— Igazat beszélnek.

Erre feláll Gáspár is, aggodalom és rettenet látszik rajta, majd így sóhajt egy nagyot:

— Akkor az Isten kezében vagyunk!

S elmondja János urnak, hogy ami eddig történt, azt játéknak is lehetne nevezni; de ami éjszaka fog történni, az nem lesz az irgalom jegyében, mert a kikütyötött boszorkány eljön éjjeli időben és rettenetes haragjában megsanyargatja a leleplező személyt.

— Te ezt nem mondtad! — nézi János ur a fiút, aki erre nagyot zsugorodik és azt feleli, hogy akkor kell haragozni, amikor közeledik a vihar.

— Lefekszem Gáspár — mondja megadással és bemege a szobába.

Isten irgalmazzon!

S Gáspár, mintha elment volna az esze, ezalatt fűtyörészve járja az udvart és minden gazdasági szerszámot a helyére dug. Aztán visszaül a tornácra a székbe, nézi a pajkos testvér-csillagokat és várja, hogy muljék az idő. S amikor már közelednek az éjfél, elindul szépen és egyenesen Regina nénihez megy. Felzörgeti a nyugodalmas öregnyasszonyt, aki ijedten kérdezi meg tőle, amikor megismerheti:

— Hát te mit akarsz ebben az időben?

— Behívót hoztam a háboruba — feleli Gáspár.

Nem sokáig tapogattja az utat, mert telik az

idő. Ráfordítja tehát a szót, amire szükség és jó. Vagyis eladja okosan, hogy János urral baj van, még pedig olyan baj, ami szívből jött és csak fiatalokkal szokott megtörténni. Sokat vágyódott és epekedett Regina néni után s szegény jó János ur egy belézagorodott a hasztalan epedésbe, hogy meg akarja gyilkolni magát. Most is az ágya mellé rakta a puskát s melléje a fejszét.

Regina néni egyre jobban mereszi a szemét s a végén még a két tenyere is összemegy, mint két öreg szerelmes.

— Mit csináljunk, Gáspár fiam? — kérdi könnyörögve.

Gáspár tudja az orvosságot s így szól:

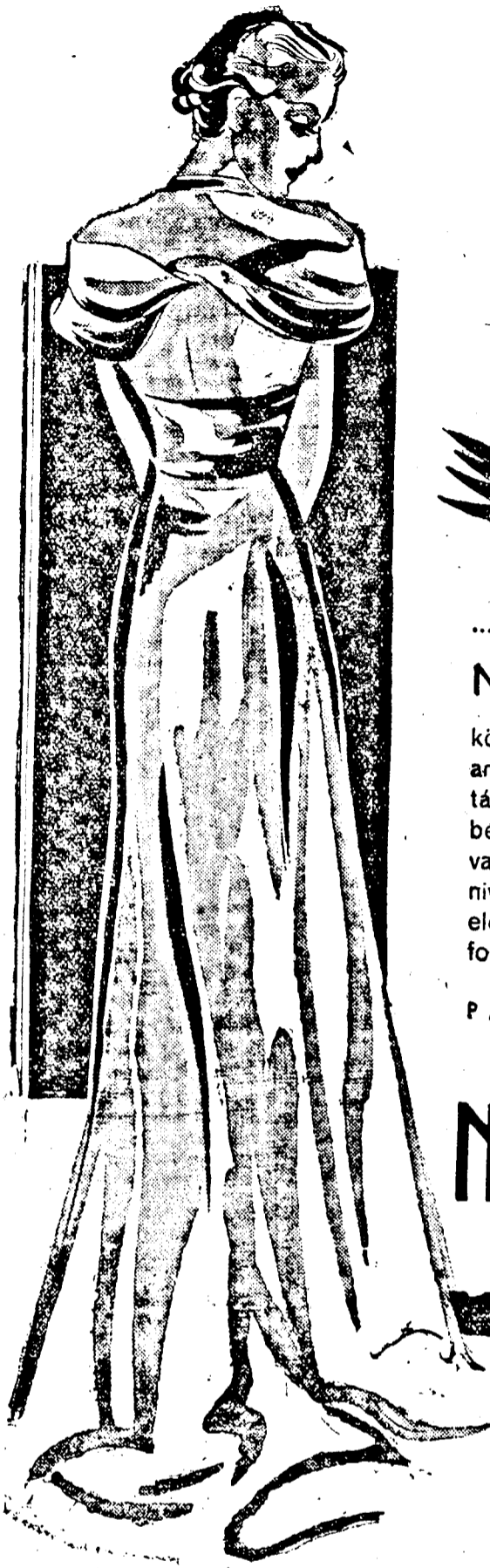
— Fussunk s mentsük meg!

Hamar megindulnak s nagyszuszogva meg is érkeznek a János ur szobájába. A lámpa hunyorog az öreg feje mellett, de maga János ur elcsigázva alszik.

— Költse fel! — sugja Gáspár.

Ugyanakkor maga félrehúzódik, hogy az öreg ne vehesse észre, ha kipattan a szeme.

Regina néni megsimogatja az öreg nyugdíjas legényt; a szája elgörbül és édes örömkönnny fénylik a szemében, ahogy mondja:

ÖN szép
TOALETJE
kifogástalan

MÉGIS HIÁNYZIK VALAMI

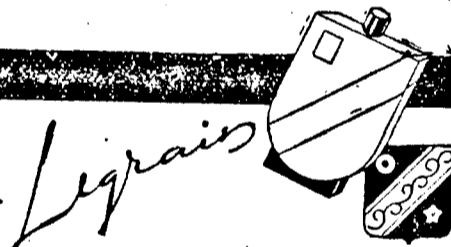
...a

NOBLESSE

kölnivíz elragadó illata hiányzik...
ami az Ön megjelenésének a társaságban a tökéletesség bélyegét adja. Megjelenésének varázsához adja hozzá e kölnivíz elragadó illatát és ezzel eléri az elegancia legmagasabb fokát.

PARFUM — KÖLNIVIZ

NOBLESSE

— János, édes emberem!...

János ur kinyitja a szemét, ami úgy rebben rögtön, mint két felzavart madár. S a következő pillanatban felugrik, hogy a fegyverhez nyuljon, de akkor ott terem Gáspár és megfogja öreg kezét.

— Ejh-ejh! — mondja neki. — Hát így kell fogadni a menyasszonyt?!

János ur kutatva, majd merengve nézi az asszonyt; s azután Gáspárra tekint kérdő szemekkel.

— Hát örvendjen! — mondja neki a fiu. — Ha maga idehívna az én kedvesemet, ne féljen, én is örvendénék!

Abban a pillanatban csodálatos változás látszik a János ur arcán: kivirul, mint a tavaszi mező, benépesedik szép és megható virágokkal s a lélek szellője játszadozik hegyein és völgyein.

— Most már nem vagyok egyedül...

Gáspár csendesen kimegy és a tornácra leül a székbe, mintha vigyázna a tavaszi világra. S miközben örömteli bölcs arcát babusgatja a hold, a nagy csendben hallatszik, amint a cinegék valahol pihegnek.

Átköltözéseket

helyben és vidékre nyitott és
zárt butorszallító kocsikkal fe-
lelőség mellett pon-
tosan és olesón teljesít:

Éliás Lipót Fia szállítók

Arad, Str. Eminescu 16. — Telefon 250 sz.

ASSZONYOK ROVATA

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

És ismét itt az imprimé...

Most már nem kétséges, hogy az imprimé az idén ismét olyan divatos lesz nyáron, sőt már most tavasszal is, hogy erre még példa nem volt.

Az idejű imprimék abban különböznek a tavalyiaktól, vagy a néhány év előttiektől, hogy csikosan haladnak és inkább figurális, mint virágos mintákat favorizálnak. A legintézetesebb minták kerülnek egymásmellé tarka összevisszaságban és a virágosakat ma már inkább csak nagy mintákban hozzák ki és ezeket is főleg estélyi ruhákra.

A nap minden szakában imprimé a divat és ha két-három ilyenrel rendelkezünk, már el is van intézve a nyári garderobunk. Már most sem lehet elegáns helyre menni, hogy a hölgyközönség fele ne imprimében jelenjék meg.

A legszebbek az imprimé komplék, ami ugyan csak 1937. favoritja. Imprimé ruha, hozzá hosszú, sveifolt imprimé kabát. Azután az imprimé kabátot lehet nyugodtan egyszínű főleg sötétebb tonusu selyemruhákhoz is viselni, ami ugyancsak nagyon elegáns és decens. Legszebbek a megfordított alapu, mintás összeállítások: Pl. fekete, vagy sötétkék alapu, fehér mintás ruha és megfordított kabát: fehér alapon fekete, vagy sötétkék minták. A boferos ensemblék is nagyon felkapottak. Ezek is komplék és mégis megspóroljuk a kabátot. Sőt, ha van

tétkék selyem ruhánk, amit már elegánsan nem tudunk viselni. Vegyünk hozzá megfelelő mintájú imprimét és kombináljuk úgy, hogy a ruha felsőrésze, háta, eleje és a rövid ujjak impriméből legyenek és a szoknya, amely szinből legyen, spiccesen vezetessék fel a bluzra. Ehhez vehetünk azután egy fekete kabátot is, vagy imprimét, amit feketevel, vagy sötétkével paszpolirozzunk. Az imprimé ka-

**Molyveszélytől nyugton alhat,
Ha szőrmét Samt-nál nyaraltat
Palatul Földes.
Rókák minden divatszínben
nagy választékban. 2471**

bát azért jobb, mert egy ilyen rövid színes kabátot a nyári világos ruhák bármelyikéhez nyugodtan tudunk viselni.

Az imprimé bevonul a divat minden ágába az idén. Így rengeteg, kevésbé finom impriméből strandtoilettek is készülnek, shortok, dressing gownok. Roppant édes volt egy igen tarka imprimé strand összeállítás: fehér alapon sötétkék mintás imprimé nadrág, hozzá megfordított mintájú trico kivágású derék, erre azután egy élénk piros imprimé kabátot viselt a mannequin. A fején oldalt megkötve egy ügyesen összeállított kétszínű fejkendő volt, hozzá magas sarku fehér facipő és egy kétszínű: piros-sötétkék bőr strandtáska.

Imprimét tehát gondolkodás nélkül választhatunk akár elegáns, akár strapa viseletre. Az imprimé nem piszkolódik és hallatlanul divatos.

**„JULIETTA“
Női divatterem
Str. Cicio Pop 7a
Az elegáns hölgyek szíves tudomására hozza,
hogy nyári ruhák és komplék eredeti modell-
raizai megérkeztek. Mérésért árak. 2459**

Szőrmedolgozók

nyári gondozását

2999

felelősség mellett vállalja

Zimmermann szücs, Strada Duca No. 3

tavalyról, vagy még régebről egy imprimé ruhánk, át alakíthatjuk nyugodtan úgy, hogy a felsőrészből kerüljön ki a bolero, a sima szoknya maradhat, míg a felsőrész akár blus, vagy mellény alakjában muszlinból, vagy zsorzetből készüljön még pedig olyan szinből, amely az imprimében leggyakrabban előfordul.

Az imprimé mint kombináció is számításba jöhet. Pl. van otthon egy régebbi fekete, vagy söté-

Divatposta

KOSZTUM 1937. Ha olyan ruhát akar csináltatni, amit minden elegáns alkalomra felvehet, akkor leginkább egy fekete nehezebb selyem kosztümöt ajánlok még pedig úgy megcsinálva, hogy a szoknya sima és szűk legyen, a kosztümkabát sveifolt és elől végig gombolva, de csak a felső 2-3 gomb legyen begombolva, a többi nyitva. Alája egy nagyon szép tarka imprimé bluz spicces végződéssel, ami természetesen kilátszik a nyitott kabátka alól. Hozzá egy fekete nyulszőr tokkalapot vegyen esetleg a bluz impriméjével diszítve. Üdvözlét.

TANACSTALAN ASSZONY. Ahogy leírja a fekete ruháját, az még az idén is divatos, hozzá sem kell nyulnia. Legfeljebb, ha modernizálja akkor egy világos alapu tarka imprimé kabátot csináltasson hozzá, a revereket és általában a fazont végig feketevel paszpoliroztassa és egy nagy fekete virágot tűzzön rá. Nagy karimájú tarka rücskös szálmakalapot vegyen hozzá és fekete-fehér keztyűt, hasonlóképpen fekete-fehér bőrcipőt. Üdvözléttel.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz-körút 35., küldjék.

Heti étlap

*

HÉTFŐ: Ebéd: Spárgaleves, marhaszelet dinsztelve, új kelkáposzta. Vacsora: Paprikás burgonya, kolbásszal.

KEDD: Ebéd: Zöldborsóleves, gombás rostélyos, rizs, alma. Vacsora: Velő tojással, saláta.

SZERDA: Ebéd: Paradicsomosleves, savanyú túró gombóccal, narancs. Vacsora: Töltött tojás tartárral.

CSÜTÖRTÖK: Ebéd: Burgonyaleves, borjúbecsinált, diós kifli. Vacsora: Felvágott, hónaposretek, déli tészta.

PÉNTEK: Ebéd: Tejsavas bableves, turós tészta, gyümölcs. Vacsora: Spárga vajjal, aludteti, valas kenyér.

SZOMBAT: Ebéd: Lencseleves, töltött káposzta, gyümölcs. Vacsora: Déli káposzta, virslivel.

VASÁRNAP: Ebéd: Raguleves, töltött csirke, saláta, burgonya, alma. Vacsora: Rántott borjúmáj, tört burgonya, déli tészta.

A törvényeket az ország összes polgárai kell ismerjék...

és teljes joggal, mert ismerve azokat tudjuk, hogy mely esetben követünk el törvényellenességeket, s hogy a büntetéseket elkerüljük, óvatosaknak kell lennünk. Eppen úgy kell ismerjünk az emberi szervezet törvényeit is, mert ha az ellen vétünk és idejekorán fel nem ismerjük szervezetünk legfontosabb életfunkcióját: a gyomor- és egész emésztő szervezetünket, önmagunk ellen követjük el a legnagyobb bünt.

A világhírű Gastro D., amely három zseniális tudós által lett felfedezve, amerikai gyógynövényből készül, olyan elemeket tartalmaz és olyan tulajdonságokkal bír, hogy nemcsak a gyomor- és bénavaroknál van rendkívüli hatása, az egész élet funkcióját szabályozza, befolyásolja, de 10-15 éves makacs vese-, epe- és májmegebetegedéseknél is kitünő eredményeket értek el vele.

Gastro D. kapható gyógyszertárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135.- lei utánvét mellett Császár E. gyógyszertárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Etelreceptek:

Turós pogácsa. Negyed kiló átpaszírozott turót, negyed kiló lisztet és negyed kiló vajjat összegyurunk, kétszer-háromszor kinyújtjuk. Azután kis pogácsaszaggatóval kiszaggatjuk és a felének a közepét is kiszurjuk lyukká. Kettő-kettő pogácsát tojással összeragasztjuk, a tetejét is megkenjük tojás sárgájával és lassu tűznél rózsaszínre sütjük. Ha melegen kivesszük, a lyukas részeket reszelt parmezánnal meghintjük.

Tejsavas galuska. Egy negyed liter tejsavat két tojással, kicsi sóval és annyi lisztel keverjük össze.

Szőrmearuk, téli ruhák

nyári gondozása legutányosabbban felelősség mellett

I. NAGY szücsnél

2472

Str. Alexandri No. 3.

sze, hogy gyenge tészta legyen belőle, azután egy liter forró tejbe kiszaggatjuk. Ha megfőtt, lyukas kanállal kiszedjük, tápra rakjuk, vajba pirított zsemlyemorszával meghintjük és sütőbe tesszük, hogy sárgára piruljon.

Édes vajas metélt. Hét deka vajjat és hét deci lisztet összedolgozunk sodrófával, megsózzuk, adunk hozzá négy tojást, egy evőkanál tejsavat, kicsi bort és újra összegyurjuk. Vastag metéltre vágjuk, tejben kifőzzük és kihűtjük. Közben 11

Bóra Margit

kalapszalonjában

(Strada Horia) mindig finom izlésű modellek kaphatók, a legutányosabb árban

deka vajjat habosra keverünk, egyenként két tojást adunk bele és ebbe tesszük a metéltet, még 10 deka porcukrot is adunk hozzá, jól összekeverjük és egy kikent lábasba rakva, gőzben megfőzzük,

Burgonyás pogácsa. 25 deka főtt, áttört burgonyát, 25 deka lisztet és 25 deka zsirt összegyurunk, megsózzuk, pogácsákat szaggatunk belőle és tojással megkenve, megsütjük. Melegen ha tálaljuk, bor mellé is kitünő.

GYAPJUIPAR R.T., TIMISOARA

2000 alkalmazott.

Gyártja legfinomabb női és férfi szövetnádonságokat, a legmodernebb kötött és kötszövött cikkeket, fonalat, szallagot a legolcsóbb árakon

KOZMETIKA

Rovatvezető: Házy Mária

*

A száraz arc bőr

Ha a bőr elveszti természetes zsiranyagát kiszárad, vörös, repedezett lesz. Ugyanez áll elő, ha szel, párás időnek, vagy csipős metsző hidegnek van huzamosabb ideig kitéve. A bőr ilyen pillanatnyi kiszáradásán mesterséges zsírozással könnyen segíthetünk, de elhanyagolva, a baj krónikussá válik s akkor az ugynevezett beteges szárazság áll elő. Száraz bőrnél gyakoribb a ráncosodás, s miután a bőr szárazságát a faggyumirigyek hiányos működése is okozhatja, azt a zsíros kenőcsök bőséges használatával kell pótolni.

A mai modern kozmetika már nem tiltja el a vizet és szapant a száraz arctól, sőt a bőr ruganyossá tételéhez elrendeli az esti langyos vízzel, neutralis szappannal való lemosását, s reggel hideg, vizet bőveges telítést az arcnak. A pórusokat a napi festékanyagoktól és portól először jó lugmentes szappannal és langyos vízzel tisztítjuk ki, s csak ezután következhet a száraz bőrnél elengedhetetlen olajos lemosókeverék. Ezt tehát soha ne hagyják el hölgyeim este, bármilyen fáradtsággal is jár egy-egy késői lefekvésnél a mosdás, mert csak párszori ilyen „lustaság” is oka lehet a bőr sok-sok kozmetikai hibájának. A moskodás utáni esti arckrémnek száraz bőrnél mindig feltétlenül bő olajtartalmúnak kell lennie. Sem lanolin, sem vaselin nem táplálja, csak puhítja a bőrt, tehát a ráncosodás ellen célt nem szolgál. Legjobb bőrtápláló a vitamintartalmú édesmandula olaj, tehát az esti krém alapanyaga vagy az, vagy más növényi olaj kell hogy legyen. Sajnos ezen olajos krémeknek egy eddig kiküszöbölhetetlen hibája, hogy bármivel és bármilyen erősen van is szagosítva, az olaj szaga rövidesen át üt, s ezért halljuk a gyakori panaszt, hogy a hölgyek, — főleg férjeik miatt — este nem használhatják, mert „a vas” szaga van. Ilyen esetben a reggeli mosdás után kell felkenni és jó félóraig rajta hagyni az olajos krémet, hogy legyen elég ideje a bőrnél a tápláló anyagokat felszívni. Utána kis len-ruhával, vagy vattával letörölni, s azután jöhet a rouge, puder, stb. A száraz arcnál a puder zsirtartalmára is figyelni kell és elmenetel előtt mindig bepuderezni az arcot, mert az véd napfényt, szél és por ellen, tehát semmi esetre nem ártalmas egy jó zsíros puder — még a legszárazabb arc bőrnek sem. Mindezen kívül nagyon sokat javít a száraz arc bőrön egy jó olaj, paraffin, hormon, vagy egyéb zsíros pakkozás is, amit helyesen csak kozmetikus tehet fel, tehát nem szabad egyéni kísérletezni, mert súlyos égési foltot, vagy egyéb zavarokat okozhat.

Elegáns,
Csinos,
Előkelő

A szép lábat minden lépésnél megcsodálják és bámuló tekintetek követik. A finom harisnya előnyösen emeli ki lábának vonalait, különleges bájít és méltóságteljes megjelenést biztosít. A DARLING harisnya végtelenül finom szövése utólráhetetlen tökéleteséggel tapad a lábra és így kiemeli kifogástalan körvonalait

DARLING

A husvéti tojás ötezer- éves története

A régi pogányvilágtól
a kommunista
Oroszorszáig

A husvéti tojás a tavaszi ünnepnek mélyértelmű jelképe. közel 5000 éves multra tekinthet vissza. Régen a keresztény időszámítás előtt felbuknak már a népi szimbólumok között s ma nemcsak a keresztény népeknél jelenti a természet újjászülését, az élet kezdetének szimbólumát:

A tojás a világ minden népénél általánosan értett szimbólum nemcsak azért, mert az egyik nép a másiktól esetleg átvette, hanem azért is, mert a tárgy maga jelképes értelmű.

Az egyiptomiak, a kínaiak a perzsák és a görögök, a kelták s a rómaiak tavaszi és termékenységi ünnepeik középpontjába a tojás jelképét helyezték. Egy régi indiai legenda szerint az egész világot egyetlen nagy tojásból keletkezett. Az egyiptomi Elephantine-templom előtt a bölcsesség istennője áll és szájából a termékenység szimbólumaként, tojás csuszik ki. A közül a sok legenda közül, amelyben a világnak tojásból való keletkezését magyarázzák, a legérdekesebb kétségkívül az a finn elbeszélés, amely a következőképpen szól:

EGY ÉRDEKES LEGENDA

„Egy titokzatos madár Vaimainu térdére tojást rakott. A tojás nőni kezdett, ekkor Vaimainu a tojást beledobta a vízbe. A szétrepedt tojás alsó

részből keletkezett a föld, a felső részéből az ég. A fehérje nappá sűrűsödött, sárgájából lett a hold és a tojás héjának eltört sokezer darabja az égből sokezer csillagivá változott.”

Igy találkozhatunk a tojás formájával már a legősibb emberi megnyilvánulásokban is. És itt megjegyezhetjük, hogy a tojásszimbólum nem jelenti mindig csak a csirke tojását, de számtalan esetben más madár tojásait is felfedezhetjük a régi ritusokban és rajzokban. Különösen a strucc-tojás, mely későbbben a keresztény egyházban is feltűnik, játszik nagy szerepet. A strucc-tojás jelképével az izlamban is gyakran találkozhatunk.

A POGÁNY RÓMÁTÓL A KERESZTÉNYSÉGIG

A római asszonyok a tavaszi Ceres istennő tisztelőire rendezett körmenet alatt, kezükben tojást vittek.

Róma egyik nyilvános terén a tavaszi idő beálltával 100 tojást égettek el ebben a hiedelemben, hogy ezzel megtisztítják a levegőt és visszatartják a viharokat.

Bizonyos az, hogy a keresztény egyház megteremtői akkor, amikor a templomi év ünnepeit és felosztását határozták meg, már igen széleskörű és elterjedt tojás- és termékenység-ritust találtak

a lakosság között. Hogy a pogány lakosságot az új hitnek hamarabb megnyerjék, meghagyták a régi vallások ünnepeit, csak keresztény értelmet adtak neki. Így keletkezett a téli napforduló ünnepéből a kereszténység karácsony-ünnepe és a tavaszi telihold-ünnepből a husvét. Még a régi pogány elnevezéseket is meghagyták sok helyütt, hogy ezzel is megkönnyítsék a kereszténység elterjedését. A husvétot a román népek máig is a zsidó nevének nevezik, szintugy ebből a töből keletkezett a husvét szláv neve. A germán népeknél a feltámadás ünnepét a régi pogány tavasz-istenő „Ostara” után nevezik „Ostern”-nek.

A TOJÁS-AJÁNDÉKOZÁS TÖRTÉNETE

Krisztus után a III. században kezdődött el az a szokás, hogy a husvéti tojásokat a templomban beszentelték és később különféle ünnepek kisérétében a rokonság és barátok között elajándékozták. Különösen a gyermekeknek okoztak az ajándékokkal örömet.

Ezzel kapcsolatban keletkezett az a szokás is, hogy a gyermekek énekelve házról-házra

ARAD-IAK szállodája PESTEN

a METROPOLE

Rákóczi-ut 58.

150 kényelmes modern szoba. — Nagy kávéház. — Az étteremben esténként CSOKA FÉRFI és tempós cigányai; a télikertben d. n. és este VIRÁNY uiszerű jazz-zenekeze élén NAGY Mária énekel. Tánc Patinásbírú kiváló konyha. Valódi ardeali Flekken különlegességek.

Lapunk olvasóinak lemeréséért szoba és penzióárak.

Kérje az **Egységár****ETERNA** borotvapengét0.10^{m/m} 0.08^{m/m} és 0.06^{m/m}

járnak és tolasokat gyűjtenek.

II. Henrik francia király volt az első, aki a husvéti tojást szimbolikus értékén felül valódi értékkel is felruházta. Poitiers Dianának a husvéti ünnepre egy alkalommal ékszer ajándékozott, amely gyönyörű gyöngyház tojásban volt.

A FRANCIA FORRADALOMBAN

A francia forradalom alatt sem szűnt meg a husvéti tojás szerepel. A különbség csak abban állott, hogy az akkor ajándékozott tojásokban apró nyaktilkokat helyeztek el. A leghosszabb ideig Oroszországban divott az ékszernek beillő husvéti tojás ajándékozása.

A cárizmus bukásáig minden évben megismétlődött az ékszerekkel díszített husvéti tojásoknak szétosztása a cári udvar tagjai között.

Husvét reggelén a cár ünnepélyesen átölelte és megcsókolta családjának tagjait és a katonaság sorfala előtt osztotta szét husvéti tojásaiándékait.

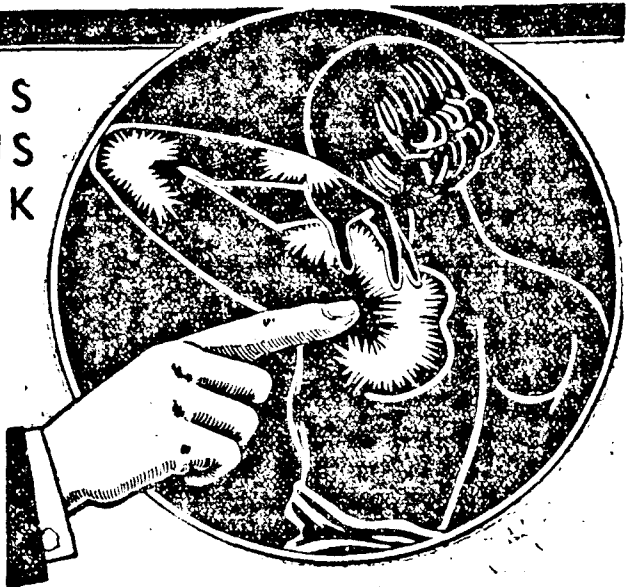
HOGYAN SZÁRMAZIK A NYUL-LEGENDA

Oroszországban különben még ma is készítenek tarkafestésű fából készült husvéti tojásokat, amiket a kisemberek ajándékoznak egymásnak. A kommunista forradalom sem tudta eddig a mélyen a népben gyökerező szokást megszüntetni. A husvét tojásoknak elrejtése tipikusan germán szokás. Eredete ismeretlen. Az a magyarázat, hogy a husvét tojás keresése a szentasszonyok bolyongásával párhuzamos, amikor Krisztus sírját keresték, igen kedves legenda, de csak kevés valószínűséggel bír.

Az ajándékozók nagyrésze maga sem tudja, hogy tulajdonképpen milyen régi szimbólumot takar a husvét tojás, ami köré annyi bájos mesét szőtt évszázadok folyamán a népképelet.

A REUMA ÉS A REUMATIKUS BETEGSÉGEK

Dumas doktor vichy szakorvos „A reuma és a reumatikus betegségek” című munkájában írja: Ma elakarjuk érni a reuma által okozott betegségi tünetek megszüntetését, ekkor át kell alakítanunk a szervezetet arra részre, amelyen ezek a reumatikus betegségek fejlődnek, küzdünk kell a hajlamosság, az artritizmust okozó hűgysavas lerakódások ellen. Fentközltek előtámasztására közöljük az alanti megfigyelést:

Megfigyelés 1) X... urhölgy, 45 éves, egy reggelén magához hivatott. Két napja nagyon erős fájdalmakat érez bal felső karjában. A fájdalom jellemzésére azt mondja, hogy „madárszárny” formájú területen érző a fájdalmakat. A valóságban: spontán, nagyon éles fájdalmak, amelyet a legkisebb mozdulatra, vagy nyomásra fokozódnak: a fájdalom terület a hátgerinc baloldalán kezdődik a lapocka területén folytatódva, az egész vállra és karra kiterjed. Főként a felső- és alsó része különösen fájdalmas, az ízületekben semmi. Az izomerő annyira lagyengült, hogy a beteg nem tud velem kezét adni... A fájdalmak türethetetlenek éjjel nem tud eludni. Antipyrin, exalgin, fanacetin kezelés sem képes a fájdalmakat enyhíteni. Eredménytelen maradt 2 és fél gram aspirin.

forró téglák, sőt egy erős chloral, bromurel és morfiumból álló folyadék előírása is. Mindezek elig hoztak pár órai álmot. Tekintettel arra, hogy a betegnél, már hosszabb ideje, az artritizmus tünetei mutatkoznak, azt tanácsolom, hogy szedjen naponta 3 kanál Urodonal-t. A harmadik napon javulás mutatkozik. Az ötödik napon a beteg állapota kedvező, felkel és majdnem gyögyültnak érzi magát. Nehány nap múlva ismét hívják: a beteg kijár, folytatja foglalkozását, azonban panaszolja, hogy a fájdalmak nem mulnak el teljesen. Elrendeltem, hogy szedjen továbbra is Urodonal-t.

X... urhölgyet 8 nap múlva láttam ismét, és teljesen helyre volt állva egészsége.

AZ URODONÁLT HOSSZU ESZTENDÓK ÓTA DICSÉRIK a világ legnagyobb orvosai**Az URODONAL KESZITMENY ELONYEI**

1. Az URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
2. Az URODONAL kúra alkalmával nem kell különleges étrendet követnünk.
3. Szedhető az év bármely szakában.

A társadalombiztosító intézet orvosi kara is rendel URODONAL-t.

Kapható: Gyógyszertárakban és Drogeriákban

CHATELAIN KESZITMENY

MEGBIZRATÓ MARKA

A transilvániai lélek

Alább két cikket talál egy-keretbe foglalva az olvasó: Nicolae IORGA professzor, az európai-hírű történettudós, volt miniszterelnök és NYIRÓ József, a nagytehetségű, izig-vérig transilvániai magyar író és publicista cikkét arról, hogy mit is jelent ma számunkra az a sokat hallott kifejezés: „a transilvániai lélek”? A regáli román történettudós és transilvániai magyar író önvallomásában csaknem egyformán jelenik meg előttünk az a megfoghatatlan és mégis századok óta elevenen ható titokzatos erő, amit „transilvániai lélek-nek nevezünk, mert Transilvánia földjén él egyedül és itt sorsolja össze az egymás-mellett élő népek sorsának fonálait történelemmé az Idő viharálló rokkáján.

NICOLAE IORGA PROFESSZOR CIKKE

— Bitay Árpád fordítása —

Transilvania-i lélekről beszélnek.

Emlékszem, hogy jómagam is megkíséreltem dicsőíteni az én románjaim előtt s talán nem is csak egyszer, még pedig akkor, amikor a transilvania-i román értelmiség egyes tagjai a nemzeti-ségekről úgy beszéltek, mint eltűnésre ítélt néptörödékről s táitkóztak a saját nemzetükbeli „regionalisták” ellen; mások, a kormányon levő liberálisok pedig a maramures-i Borşa vagy Zalău ügyeit és sorsát a bucuresti-i „Negru” kerület valamely bizottságából akarták intézni.

Azóta a „transilván lélek” kérdését újra felvették a mi szász honfitársaink és pedig elsősorban a „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt” hasábjain.

Ez után a felkérés után az alábbiakban azt fogom elmondani, hogy milyen volt, milyen most és milyen irányban fejlődik az enyém. A „transilván lélek”, mint az összes együttlakó nemzetek részvételével végbement hosszú történelmi fejlődés eredménye, egyszersmindkorra ki van kristályosodva s míg a magyarok és a románok átfogóbb nemzetszolidaritási érzelmekre tértek át, a szászok mintha még most is változatlanul ápolnák.

Azt hiszem, hogy így tévesen van beállítva a kérdés. Való igaz, hogy az azonos történelmi múlt az Ardeal-t lakó nemzetek közt egy olyan kedves emlékkincsset termelt, amely legalább is egyesekre

nézve eltűnteti, feledteti a tegnapi uralkodók és szolgáik közt dúló hosszú és heves összeütközések emlékét, vagy azokat is, amelyek az uralkodó népek közt bizonyos időpontokban a kemény elszántsággal vitatott szupremácia miatt lángoltak fel.

Éppen ilyen igaz az is, hogy bármely fajhoz tartozunk is testünk szerint — s az ember legtöbbször más minék képzelet magát, mint ami tényleg — bármely nyelvet beszélünk is, amely olyannyira drága nekünk, mégis valami mélységes közös fűz bennünket az ugyanazon ország minden lakójához s még inkább ahhoz, aki ösztönszerűleg örökölte annak a bélyegét. Az ég és a föld fia vagyunk, azon világ erőinek és titkainak az emberei, amelyben élünk. Már pedig Ardealnak külön földrajzi jellege van s az oda való vagy még csak az ott lakók is, nem szabadulhatnak a szinte észrevétlen, tehát annál erősebb hatások alól.

Akaratunk csak nagyon kis mértékben vál-

tozthat a természetnek. Mert ő továbbra is csak egységesítő tényezőként hat és működik. Közel hozza egymáshoz, még akaratauk ellenére is, az egyforma szeretettel átölelt gyermekeket. Másként áll azonban a dolog a történelmi tényezővel.

Itt már folytonos a fejlődés. Ma a bolsevizmus elleni harc játssza a török ellen való közös védekezés szerepét. A Sighet-től Giurgiugig, az Oradea-tól és Arad-tól Cetatea-Alba-ig terjedő új gazdasági élet kiépítésének a szüksége ma éppen olyan egyformán kényszerítő, mint haidan a közös föld megműveléséé.

Igy tehát nem lehet befejezett dologról beszélni, amelyet egyetlen egy birtokoló változatlan formában a régi munkatársak közül s amelyet fanatikus elszántsággal kell tovább is őrizni.

Nem, többek közt azért sem, mivel az akkori intézmények már nem léteznek. Mi ma már a „fundus regius”, a három nemzet uniója, a szász „egyetem” és az Approbatæ Constitutiones?

A kedves mindnyájunknak annyira szükséges és drága transilván lélek nem lehet elszigetelődési, tehát megpenészedési és pusztulási jogcím és ok, hanem igenis szünös-szüntelen ható és lüktető, a erkölcsi elem.

A három nemzetnek természetesen megvan a maguk szoros kapcsolataival nemzetük más-hol lakó részével. A szászoknak épügy, mint a többieknek, mert a szellemi szomszédságokat nem kilométerekben szokás számítani. Sőt nekik még inkább, mivel ők maguk kevesen vannak és nagyon sok német van a Reichben és máshol s főleg pedig mivel a nagy német kultúrában távol-ságot nem ismerő hatóerő lüktet.

S mi következik ebből? Két dolog. És pedig, hogy a „transilván lélek” a maga tapasztalataival, eredményeivel és lehetőségeivel nagy hasznára van az illető nagyobb nemzeti kultúráknak s aztán, hogy ezekből erős és szükséges hatások buzognak elő a transilván lélek számára.

Igy tehát legyőzhetetlen erők új civilizációs

ABBAZIA HOTEL PALACE BELLEVUE

a fürdőhely vezető háza a tenger partján. — Eöke's nemzetközi társaság. — A legközelebbi komfort. — Mindennap ötórás tea, soirée danoante, reunioerek, előkelő és kedélyes bár. — Előnyös arrangementek. — Budapesti iroda: Budapest, VI., Andrassy-ut 5. — Telefon: 11-73-53.

szintézisek felé hajtják. És — ebben rejlik a nagy előny — mélyt ez a szintézis ardeal-jásan elkészült, annak szükségképpen be kell jutnia magukba a nagy német, magyar, román nemzet-testekbe. Ez pedig mérhetetlen hasznát jelent a civilizáció új hódításainak.

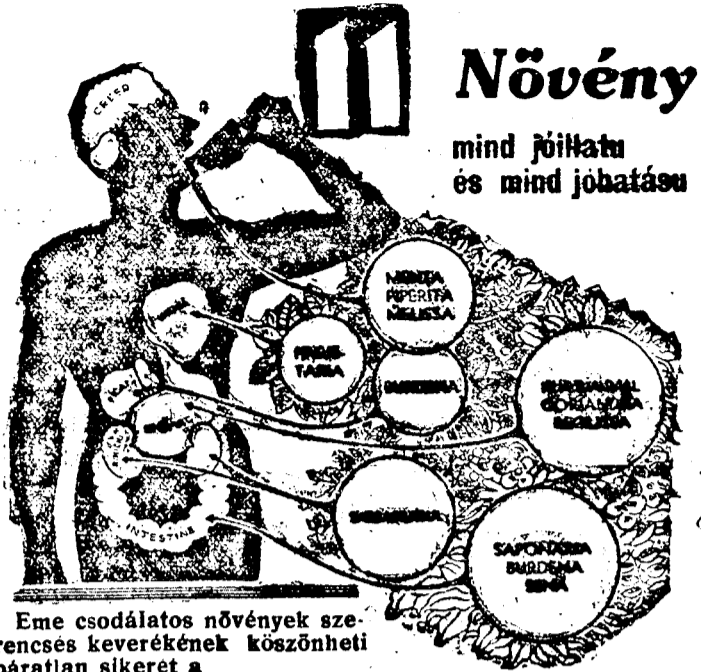
Amde ehhez az kell, hogy senki se zavarja össze közülünk a faját iránt való szeretetet, annak a fajnak a türelmetlen és sötétben bujkáló egoizmus tömlőcébe való bebörtönzésével.

NYIRŐ JÓZSEF:

Transilvania az évezredek folyamán népeknek és világoknak vált temetőjévé. Régi várak romjai porladoznak itt, legendája van minden kődarabnak, ásó, eke embervértől rozsdás fegyvereket fordít ki a földből, a Rika-erdő százados fának fekete odúiból a félelmében odabújt és éhenhalt ellenség csontváza zuhannak recsegve a favágó lábai elé, alig megközelíthető barlangok mélyén emberkoponyák gyorognak. Még nem tűntek el itt a barbár népek gyepűi, sáncai, a rómaiak utjai, kasztrumai, vízvezetékei, bányái, a hunok hatalmas övtöltése, a kakasbarázda, az egymást felváltó népek nyomai, jelölői annak, hogy az igazi történelemírás népek halálát végignézheti, de ellopni őket nem engedi. Transilvania pedig mindig maga írta a saját történelmét, akármilyen hatalmas erők is járszottak közre. Ebben pedig bőven volt része, mert minden időben Transilvania volt Nyugat sziklakapuja, amelyben világok és világrendek ütköztek össze. Transilvania-ra illik a leginkább, amit Tacitus a germánokról mondott: Terra propria, sincera et tantum sui similis. „Sajátos, őszinte és csak önmagához hasonlítható.” Ezért a szokásos történelemszemlélet-módszerekkel nem is deríthető fel teljesen. Itt a történelemnél több, a Sors uralkodott mindig. Itt a népek sorsát nem lehet rideg és személytelen szociálpszichológiai szempontokkal irányítani; mert Transilvania és történelme nem sorozható egyetlen eddig ismert történelem-szemlélet kategóriájába sem. Transilvania Történelme: tehát múltja, jelenje és jövője is a föld és lélek megfestésülése maga.

A föld és a nép lette eggyé lényegült benne. Mondhatni tehát, hogy itt minden személyi jelentőséget kap: a hegyek, a szédítő havasok a völgyek, folyók, fák, füvek, emberek, mohos templomok, öreg emlékek, népszokások, irodalom és művészet, minden és a tarka kaleidoszkop egységgé válik ebben a szóban: Transilvania. Az itteni ember nemcsak azt érzi, hogy mindez az enyim is, hanem vérrokonává válik mindannak, amit ez a föld magán, egén, mélyében, színén, múltjában, vagy jövőjében rejt. Ez pedig nemcsak gondolat vagy az eszme természetfölköttsége, hanem — akármilyen nagyfokú ellentmondásnak látszik is — magának a földnek természetfölköttsége. A föld és a nép lelkének eggyé lényegülése tehát a transilvania-i lélek.

Az utolsó években sokat írtak a transilvántól, de inkább csak felőlő megjelenési formáit ölelték fel. Csak érintették a lényegét. Még millió-elmélettel sem közelíthetjük meg, mert sokkal több annál. Hogy miként halott a múltban és ha a jelenben, arról tudunk. Eredményeit látjuk. Minden fenyegető romantikán felül tisztában vagyunk vele, hogy az igazi transilvania-i lélek soha gyűlölködést, elfogultságokat, véres háborukat nem hirdette, mert ez annyi, mint halált hirdetni és terjeszteni. Nem volt sohasem a vér jogásza, hanem a föld, otthon és életvédelem sok évszázados kényszerküzdelmének tragédiás tanujelei fölött a népeknek emberi és emberiségi magaslatokra emelt jogát hirdette az élethez. Nem a kard, hanem a kultura történelme volt a fontosabb. A civilizáció nagy, nyugati értelemben vett iramát éppen helyzeténél fogva nem futhatta meg, de a belső kultúrának, az igazi fejlődés lételejének mindig bölcsője maradt. Nem kívülről, hanem belülről vett mindig hatásokat. Talán ezért történt, hogy nem követte a korábban hatalmas lendületnek indult politikai, gazdasági utakat, nem rajzolt élénk amerikai ízt, erőnkön felül való terveket és nem állított élénk példának uralkodó, szerencsés nemzeteket, hanem a nemzeti kultúrának azokat az eleveit és kincsét őrizte, amelyek minden világgazdasági és világpolitikai áramlatok közt is halhatatlannak maradtak. Nehéz örökség, mikor egyik kezünket a halál fogja: de csak ebben van az élet.

Növény
mind jóitató
és mind jóhatású

Eme csodálatos növények szerencsés keverékének köszönheti páratlan sikerét a

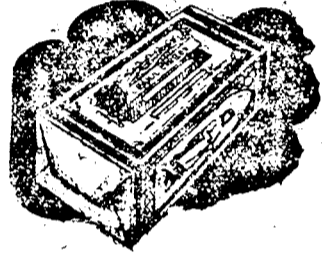
CISBEY TEA!

Megnyugtat, tisztít, gyógyít, felfrissít. Székrekedésben szenvedők, idegesek, májbajosok, nyilalásoktól, szédülésektől szenvedők, romlott vérűek próbálják ki ezt a teát. A legenyhébb és mégis a leghatásosabb hajtó. Visszaadja a nyugodt álmot, egészséget és jókedvet!

CISBEY

tea főlerakata Romániában;
București, III. Str. Toamnei
No. 103.

A CISBEY tea minden
gyógyszertárban és drogériában kapható!

NEMZETKISEBBSÉGI BREVIAÁRIUM

Puztai-Popovits József, banat-i író „Nemzeti kisebbségpolitikai breviáriuma”-on dolgozik, melyben közel 300 politikus, államférfi, publicista és író nyilatkozatát gyűjtötte össze a nemzetkisebbségi problémáról. Ime néhány érdekes nyilatkozat a nyár folyamán megjelenő mű kéziratából:

KONOPI KÁLMÁN

„Kisebbségpolitikai gondolatok” című cikkéből, amely a „Magyar Kisebbség” XIV. évf. 6. számának 149-ik oldalán jelent meg.

A nemzetiségi kérdés az új alakulatokban csak

A férfigyengeség kezelése

„A szervezetet ostromozni, nem jelenti azt ki- gyógyítani” — mondta egyszer a nagy Charcot. Ez az igazság sehol sem olyan találó, mint az impotencia kezelésének esetében. Ezért ajánlíak a „Reton” tablettákkal való kezelést, mely a férfi részére a fiatalság erejét szerzi vissza.

A „Reton” hatása csak a kezelés harmadik napján észlelhető. Ebből látható, hogy a „Reton” nem közönséges ingerlő szer, hanem egy olyan gyógyszer, amely az impotencia okait szünteti meg.

Ez a hatás a gyógykezelés egész időtartama alatt és 8—10 nappal később is megmarad.

Ezért ajánlatos azoknak a férfiaknak, akik általában férfierejük birtokában akarnak maradni, hogy 21 napig egy „Reton”-kurát tartsanak. Egy 9 napos szünet után újra kezdzhetik a kurát, s így tovább.

Egy tubus ára 25 tablettával 98 lei. Kapható az összes gyógyszertárakban és drogériákban.

Vidékre lei 110 előzetes beküldése esetén szállítunk. Vezérképvelet: E. & L. Cioară, Bucuresti III. Str. Speranței No. 37.

annyiban más, mint a régiben, hogy most a ve-

gyes nemzetiségi területeken egy újonnan uralomra került nemzeti többség él együtt egy hegemóniáját elvesztett nemzeti kisebbséggel. Régen ugyanezek az országrészek egy hegemóniáját élvező kisebbség élt együtt egy, még addig politikai érvényesülés teljességéig el nem jutott többséggel.

MASARYK G. TAMÁS

nyilatkozata Hieronym Wierzynski, a „Gazetta Warszawska” szerkesztője előtt, aki egyúttal a lengyel-csehszlovák saltóántant varsói bizottságának titkára is.

A népek szabadság utáni törekednek. Eppen ezért nem lehet ma abszolutisztikus rendszert érvényre juttatni. A kisebbségeknek fejlődési szabadságot kell adni. A szabadságot tartom az alapvénnek. Az olyan emberek, akiket nem a szabadság szellemében nevelnek, forradalomra hajlanak.

MAC DONALD

angol miniszterelnök a Népszövetség egyik ülésén.

Feloszthatiak Európát ahogyan akarják, sohasem fognak azonban olyan nemzetet kapni, amely egyetlen faiból áll. A megoldás az összetett népességi állam. A többségi népek nagy előjoga éppen az, hogy a kisebbségek sorsát könnyűvé tegyék és olyan magatartást tanúsítsanak, hogy a

Köszöntjük a tavaszt

KOZMA
KALAPPAL!

Ing-,
nyakkendő-
ujdoncságok

Alapítva: 1860

Budapest, Károly-körút 3. (sarokház)

VERŐFENYESTAVASZ
ABBAZIA

QUISISANA és EDEN nagy-
szállodák
Páratlan központi fekvés.
Tökéletes modern kényelem.
Kitűnő konyha. Mérsékelt árak.

BUDAPESTEN
STERK IMRE,
a CIP. Utazási Irodában
VI., Andrásy-ut. 29. szol-
gál felvilágosítással

kisebbségek büszkén vallják magukat azon állam részének, amelyben laknak.

VAIDA SÁNDOR dr.,

mint a magyarországi román nemzetkisebbség képviselője 1914. március 20-án a magyar parlamentben.

A nemzetiségi kérdés megoldása a demokrácia alapfeltétele.

SZÁSZ ZSOMBOR
publicista cikkéből.

A kisebbségi kérdés emberek kérdése, nem a földé, vagy a területé.

ALBRECHT FERENC dr.,

„Államszuverénitás és kisebbségi jogok” című cikkében, amely a „Magyar Kisebbség” 1923. március 15-iki számában jelent meg.

A kisebbségi jogok már önmagukban kizárják az államszuverénitás fogalmával való ellenkezést, mert e jogok éppen szuverén államok jogalkotó megegyezése alapján jöttek létre és e jogalkotás éppen állami szuverénitásuk birtokából folyt.

BARNUTIU SIMEON.

Az egyéni szabadság nemzeti szabadság nélkül, álarcos abszolutizmus.

BRINZEU MIKLÓS dr.,

görög katolikus kanonok. „A kisebbségek és a román nyelvtanulmány” című cikkéből, amely a „Magyar Kisebbség” VI. évf. 22. számának 824-ik oldalán jelent meg 1927. november 15-én.

Maga a tény, hogy valaki kisebbségi előharcos, még nem jelenti a loyaltás hiányát.

AVERESCU ALEXANDRU

volt miniszterelnök, kijelentése 1926. július 30-án a román szenátusban.

A kisebbségek a kormány mellett nem lehetnek sem irredenták, sem törvényellenesek és csak hasznos hozzájárulást hozhatnak az ország haladásának konstruktív munkáiban.

IORGA NICOLAE,

egyetemi tanár, volt miniszterelnök nyilatkozata a valeni de munte-i nyári szabadegyetemen.

A kisebbségeket nem nevezhetjük „idegeneknek”. Ezek a nemzetek lelkiben és anyagiakban hozzájárulnak az ország előmeneteléhez s így nem állhat jogunkban őket lépten-nyomon sértegetni, hanem ellenkezésképp arra kell törekednünk, hogy lelki közeledéssel és a román kultúra segítségével bevonjuk a kisebbségeket az állam nagy egységébe.

TISZA ISTVÁN gróf.

volt magyar miniszterelnök, 1910. március 3-án a magyar képviselőházban.

Itt Európa délkeletén nem a magyar és román faj-e az a két nemzet, amelyeknek itt fajronkai nincsenek? Amelyeknek saját magukban kell keresniük azt a fenntartó erőt, amelyeknek össze kell fogniuk arra, hogy sokkal hatalmasabb, sokkal népesebb néparadatokkal szemben megálljanak.

MASARYK TAMÁS.

volt csehszlovák köztársasági elnök, cikkében, melyet a világháború előtt írt a Neues Europa-ban.

Egy embernek sincs joga más embert felhasználni a saját céljaira, ezenképpen egy népnek sincs joga a maga céljaira egy más népet felhasználni, ez az erkölcsi parancsa a politikai egyenlőség és egyenjogúság elvének.

XI. PIUS PÁPA.

A híveknek természetes és természetfeletti joguk van ahhoz, hogy saját anyanyelvükön részesüljenek lelki gondozásban. Mindig ez volt a katolikus anyaszentegyház álláspontja.

GYÁRFÁS ELEMÉR dr.,

magyar szenátor, a Romániai Országos Magyar Párt Bányászati Tagozatának 1935. augusztus 4-én Timișoara-n megtartott díszközgyűlésén.

Értessük meg Budapesten is s Bucarestiben is, hogy nekünk legkevésbé érdekünk e két ország ellentétét fokozni, hiszen minden gyűlölet-hullám, — akár az Univerzál bucurestii palotájából, akár a budapesti Szabadság-térről indul utnak,

KUPARI

A DUBROVNIKI RIVIERA LEGNAGYOBB
STRANDFÜRDŐJE.

A szállodák közvetlenül a finom fővénnyel strand mellett, páratlanul szép subtropikus park közepén terülnek el. A szobákban a legtökéletesebb komfort. — Mindennap tánc, hangverseny, sport. — Kitűnő konyha. Felvilágosítással szolgál.

a Földélgazgatóság Kupari, Jugoszlávia.

— rajtuk csap keresztül, mert a két ország között az ut maratonunk vezet át és ezért épp oly kevéssé lehet a mi töviskoronás fejünk fölött kezét fogni, — amire szintén láttunk elhibázott, nevésséges kísérleteket — mint a mi megsebzésünk nélkül egymásra dobálózni.

CHRISTEA MIRON dr.,

volt caransebesi püspök, jelenleg görög-keleti román patriárka, nyilatkozata a világháború előtt.

Minden fainak meg kell lennie azon jogának, hogy érdekei szerint éljen, saját nyelvvel, saját hitével, saját népviseletével, saját szokásaival.

DEÁK FERENC

beszédéből, amelyet 1867. március 7-én tartott.

A nemzeti törekvések korunkban éppoly korszerűeknek látszanak, mint egykor a vallási viszályok voltak; de remélem Istentől, hogy valamint elértük, vagy közel vagyunk ahhoz az időhöz, ahol az ember becsét nem a katekizmus szerint itéli meg, úgy eljön az az idő is, midőn az ember becsét, értékét, alkalmas voltát, nem a grammatika és a szótár szerint bírálják meg.

A sex-appeal századában

Illik-e szexuális problémákról beszélni?

Írta: ALDOUS HUXLEY

Érdekes, hogy a szexuális problémák az irodalomban sokkal nagyobb felháborodást keltenek, mint az életben. Vannak, akik őszinte felháborodással tiltakoznak az ellen, hogy az írók szexuális kérdéseket tárgyaljanak könyveikben. Általában a szexuális dolgokat tárgyaló cikkeket jobban elítélik, mint magukat a cselekedeteket.

Ha hallgatunk az olyan problémákról, amelyek nagyon is fontosaknak és jelentősnek tartunk, tulajdonképpen egy ősrégi, igen elterjedt és mélyen begyökerezett hagyományhoz alkalmazkodunk.

A civilizáció bizonyos korszakaiban az emberek nemcsak azt tartották illetlennek, hogy szexuális kérdéseket szöbáhozanak, hanem egy sor egészen más természetű kérdést is.

Vannak még ma is társadalmak, amelyekben a legnagyobb illetlenség az embernek a feleségről, istenéről, az anyósáról, vagy a királyáról beszélni.

Azok, akik Peter Freuchen nagyszerű könyvét, a „Sarkvidéki kalandok”-at olvasták, bizonyosan emlékeznek arra, hogy miket mond Peter Freuchen az eszkimókról. Amikor neki kérdésekről van szó, a legnagyobb nyíltsággal és őszinteséggel beszélnek, mint ahogy valamikor a paradicsomkert lakói beszélhettek csupán. Ezzel ellentétben — vagy éppen ezért — teljesen ismeretlenek előttük az úgynevezett „pikáns történetek” és alkalmasint egyenesen megrettenének azoktól a „szellemességtől”, amelyet mi oly komikusnak tartunk.

Freuchen elmondja könyvében, hogy amikor először járt az eszkimók között, megpróbálta rávenni házigazdáját arra, hogy beszéljen neki egy benne különösen mély benyomást keltő vallásos szertartásról, amelyen ő is részt vett.

— Az eszkimók erre kijelentették nekem, — meséli Peter Freuchen — hogy ebből is nyilvánvaló, hogy csak fehér ember vagyok, mert soha eszkimó ezt szóba nem hozná, mert vannak dolgok, amelyeket az ember megiesz, de nem beszél róluk.

Az eszkimóknak a vallással szemben tanusított tartózkodása, vagy a mi huzódásunk a szexuális kérdések megvitatásától, olyan mély, alapvető okokra vezethető vissza; amelyeket a pszichológia tud legfeljebb megmagyarázni. Még ha saját tapasztalatainkról akarunk beszámolni, kívül kell helyezkednünk önmagunkon és mintegy szemlézőként kell kezelnünk az egész kérdést. Ha a tapasztalat mély érzelmeit és érzéseket érint, akkor én-tudatunkat külön kell választanunk egyéniségünk többi részétől. Az olyan ember számára, aki

ezt nem szokta meg, nagyon kényelmetlen ez a szomorú szétválasztás.

A cselekvő embert nyugtalanítja annak a másik egyéniségnek a jelenléte, amely ugyanabban a testben lakozik: annak az egyéniségnek a jelenléte, aki figyel, megjegyzéseket tesz, sőt a végén ítéletet mond. Szavai felbresztik a szunnyadó lelkiismeretet és a feltámadt lelkiismeret, az érzelmi szempontokból nagyon fontos cselekménnyel összekötve, olyan jelentőséget nyer, amely egészen kihozza sodrából a legtöbb embert. Ez a magyarázata annak, hogy a szexuális ügyeket tárgyaló írásokat nagyobb bűnnek tartják, mint magát a szexuális cselekedetet.

Korunk civilizációja olyan, hogy az emberek én-tudata erősen megduzzadt. Még szexuális kérdésekről is világosabban tudunk gondolkodni és nyitabban tudunk beszélni, mint a 19. század elejének emberei, nem is beszélve a „biedermeyerkorról”, amely a legkülönbözőbb „tabuk” apoteózisának korszaka volt.

Mindent tudhatunk magunkról és ezt a tudásunkat szavakban is kifejezhetjük, de ez még nem tesz képessé minket arra, hogy szembe nézzünk minden problémánkkal. Eppen ellenkezésképp a tudás egymagában véve több rosszat, mint jót tehet.

Lépten-nyomon találkozhatunk emberekkel, akik egyenesen elviselhetetlenek. Ha gyengéden arra célozzunk, hogy talán egy kissé tisztességesebben viselkedhetnének, ezek felháborodottan kijelentik, hogy tulságosan korán, tulszigorúan bántak velük, mert már csecsemőkorukban megverték őket azért, ha kiöntötték a tejet és ez predestinálta őket elejétől fogva arra, hogy olyanokká legyenek, amilyenek.

Van egy elmélet, amely még Sokrates idejére vezethető vissza és amely azt hirdeti, hogy a tudás már magában véve is jóságot parancsol. Ezt az optimista elméletet a tapasztalat teljesen megcáfolta.

Az irodalom feladata ilyen körülmények között az olvasó én-tudatának növelése. Könnyen érthető történetek alakjában meg kell mutatni a tapasztalati eredményeket és ugyancsak történetekkel meg kell magyarázni, hogyan oldották meg, vagy hogy nem tudták megoldani mások ugyanannyira bonyolult problémáikat.

Ezért van olyan nagy jelentősége a teljes irásszabadságnak, amelyet védeni és fejleszteni kell, még ha olyan dolgokról is van szó, amelyeket egyesek egyenesen obszcéneknek szeretnek bélyegezni.

A természet gyógyító erőire alapított
Diétás Gyógyintézet

krónikus betegségben szenvedők részére.
Vezetőorvos: Dr. Fejér Miklós Carei, jud. Sala.
Prospektus. — Telefon. 1950

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

a legszigorubb diétát is
Izlelesen készíti.

Fogyasztó-, vegetár-, cukordiéták

**Ezüst evőeszközök,
dísztárgyak,**

tálg, kosarak, szelencék, művészi kivitelben

D E M E

2457
ezüstáru készítőnél Arad, Str. Eminescu 3.

HIREK

Az Arad-i Közlöny új automata-telefonszámai:

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

Életkaláris-ékszerem

Életem, szép kaláris voltál
és sokat játszottam veled.
A füzér foszlik, szétfogyott már
s most apró, színes gyöngyszemek

sziklanak ujjaimból földre.
Ijedten utánuk kapok:
lal kit feküsznek össze-törve
a mák s a tarka holnapok!

Ki tudná mire összeküzd
életkaláris ékszerem?
Gyöngyök sorát gyöngy csengve tül
s én mély sikolytal kérdezem:

a lánc volt gyenge vagy kezem volt
erős? Ki hát, lal ki hibás?
... Feketén feszül lent a menybort —
s a széi felelget, semmi más.

HORVÁTH IMRE

— AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELEBBI
SZÁMA május hó 5-én, szerdán reggel jelenik meg
a szokott időben.

Itt a tavasz! **Legszébb**
kerti bútorok
legelőszobban, nagytakarításhoz kefék, kosarak
Krebs és Moskovitz cégnél, Arad, uj
Neuman-ház.

— LONDONBA UTÁZIK MIHAI NAGYVAJDA. Bucurestiből jelentik: Mihai nagyvajda a husvéti ünnepek után Radu Irimescu légiügyi és tengerészeti miniszter kíséretében Londonba utazik VI. György király koronázására.

REUSZ MŰÉGGYAR MEGBIZHATO!
Háztartásoknak és üzleteknek
legelőszobban házhoz szállítva. 2204
HŰTŐFŰLKEK BERBEADÓK.
TELEFON 141.
Automata telefon 1141, 1143, 1147.

— Újból beteg a pápa. Vatikánvárosból jelentik: Öszentsége, XI. Pius pápa állapota az utóbbi napokban újból rosszabbodott. A szent-átján a fáradtság jelei mutatkoznak. Komoly aggodalomra azonban nincs ok.

— Csak május 20-a után lesz közkegyelem. Fővárosi lapjelentések szerint a kormánynak csütörtökön kellett volna döntenie a husvétit szokásos közkegyelem ügyében. Miután ilyenirányú intézkedéseket még nem tettek, valószínűnek tartják, hogy a közkegyelem kihirdetésére csak május 20-ika után kerül sor, amikor életbe lép a katonai igazságszolgáltatás törvénykönyve, hogy a büntételekben a hadbírósi eljárást is részesevé lehetnek.

— Általános választások Japánban. Tokióból jelentik: Japánban ma kezdődtek meg az általános választások, amelyből a katonai párt nagy erőfeszítésekkel győztesen szeretne kikerülni. A választásban a pártok részvétele azonban igen gyenge és azt hiszik, hogy a választóknak még 60 százaléka fogja csak leadni szavazatát.

Legszébb, legjobb, modern márkás órák:
ékszeresek és gyűrűk első irában
Csáky nál jegyzük óra- és ékszer-
Arad, a Luth. templ. szemben!
„Consum-Invensirea” tag (Elsőrangú óra- és ékszer-
javító műhely!)

— Valamikor uccaseprő volt és most a kártyásai ebédelt Manchester polgármestere. Londonból jelentik: Tocié tanácsur, Manchester lordmajorja az uralkodópár vendége volt ebédre a Buckingham palotában. A lordmajor, aki valaha uccaseprő volt, Anglia egyik legtekintélyesebb és legelőszobtebb főpolgármestere. Nemrég egy emberbarát egy nagy összegű csekket küldött neki, hogy „az ucca koldusai között ossza szét”. A lordmajor visszaküldte az adományt azzal az indoklással, hogy „Manchester szociális intézménye oly fejlettek, hogy senkinek sem kell koldulnia. Aki itt akar tenni, küldje adományát a jótékony intézménynek.”

— MELY UTVONALAKON KELL KIVILÁGÍTANI AZ ABLAKOKAT ÉS KIRAKATOKAT MÁJUS 2-ÁN? A görög keleti feltámadás éjszakáján, május 2-án hajnali fél 3 óra körül nagyarányú kivilágítás lesz a következő utvonalakon: a Catedrali-téren, Metianu, Gen. Berthelot, Eminescu és a Brancovici-uccákban. Az uton, ahol a körmenet elhalad, úgy az ucai ablakokat, mint az üzletek kirakatait ki kell világítani, hogy ezzel is emeljük a feltámadási körmenet fényét és pompáit.

Szövetek, Imprimé selymek bel- és külföldi hatalmas választékban különlegességek

SZMUTNY

dávit- és kelengye-áruházában Str. Metianu 2.
Tekintse meg kirakataimat! 2521

— Már készülnek a „bucuresti-i hónap”-ra. Bucurestiből jelentik: Donescu, bucuresti-i főpolgármester jóváhagyás végett az uralkodó elé terjesztette az ezévi „bucuresti-i hónap” programját. A kiállítás területén külön csarnokot építenek, amelyben az ország 71 megye-székhelye rendezi meg a maga külön kiállítását. A hónap keretében felavatják a Brătianu-bulvár új szakaszát. A szízen levő Nemzeti Park-ban repülészeti kiállítást rendeznek.

Olasz hercegnőt vesz el Zogu albán király

Rómából jelentik: Itteni lapok közlése szerint Zogu albán király Sante della Rosere hercegnőt, az olasz arisztokrácia egyik legelső családjának tagját veszi feleségül. A hercegnő jelenleg Tiránában tartózkodik. Hir szerint az olasz állam 10 millió értékű nászajándékot ad Zogu menyasszonyának.

— Házasságok. Silberer Saci és Weisz Márton házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

Halmos Margit (Murásej-Zsigmondháza) és Guttman Jenő (Arad) f. hó 20-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

Fehérnemű- különlegességek

Hölgyek — Urak részére

Ruttkay & Botyc

cégnél Arad, megyeházzal szemben.

— Serbanescu boxoló győzelme Párisban. Bucurestiből jelentik: Vasile Serbanescu román boxoló tegnap este Párisban mérkőzött Martinez Alfara spanyol boxolóval. A harmadik menetben a spanyol boxolót diszkvalifikálták, mert több ízben meg nem engedett ütést alkalmazott és így Serbanescut hirdették ki győztesnek.

— Elegáns, tartós és jó füzök, melltartók, gyógyfűzők SALVATOR-cégnél: P. Avram Iancu 21. Telefon: 15-71.

Tulzott aggály

A kisautó-kiállítás igazgatója: Kérem, üzletvezető ur, figyeljen erre a pasasra; biztosan tudom, hogy veszedelmes kleptomániás!..!

FÉRFIAK!

VILÁGSZABADALOMI IMPOTENCIA már csak a múlté! A CASANOVA készülék (nem gyógyszer) használatával, ifjuságtól a legelőrehaladottabb korig, még a legsúlyosabb IMPOTENCIABAN szenvedő FÉRFI is, visszanyeri teljes virilitását. Küldjön 17 lelt bélyegben, melynek ellenében díjmentesen megküldöm diszkreéten ezen tüneményes készülék ismertetőjét. Készülékek állandóan raktáron A. FISCHER, Bucuresti I. Casuta postala 333.

— Lepra ellen védekező intézet alakul Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A legfelsőbb közegészségügyi tanács tagjai tegnap ülést tartottak. Elhatározták, hogy a legkörültekintőbb akciókat kezdi meg a legveszedelmesebb betegség, a lepra leküzdésére, amely az ország egyes vidékein pusztít. Elhatározták, hogy a bucuresti egyetem orvosi fakultása mellett leprakuató intézetet állítanak fel és itt a tudomány legújabb eszközeivel keresik a védekezés módját.

— Atadták a forgalomnak az új Volga-csatornát. Moszkvából jelentik: Tegnap haladt át az első gőzhajó az új moszkvai Volga-csatornán és a Moszkva közelében levő kémik kikötőbe érkezett. Május 2-án egész hajóraj vonul keresztül a csatornán, amelyet most adtak át a forgalomnak. A csatorna 138 kilométer hosszú és négy év alatt készült el, ivóvízzel látja el a moszkvaiakat és összeköti az orosz fővárost a Balti, Fehér, Kaspi és Azovi tengerekkel. Moszkva és Leningrád között 1100 kilométer hosszú a hajózható út. A csatorna 85 méter széles, 5 méter mély és 18 ezer tonnás hajók is közlekedhetnek rajta. 11 vízduzzasztó, 3 bejonzsilip és 8 villanytelep van a csatorna mentén és 19 hid vezet át rajta. (Rador)

LOVAS lakás- és ablaktisztító vállalkozás Automata 1739. Str. Oltuz telefon száma: 111. 2421

— Záptojással dobálták meg az arabok a jeruzsálemi patriarkát. Jeruzsálemből jelentik: A szent sir templomában tegnap jelent meg először megválasztása óta Timoteus patriarcha, hogy a lábmosás szertartását végezze. Az arabok, akik elégedetlenek voltak a választással, mert arab főpapot akartak, záptojással és rothadt gyümölcsökkel dobálták meg a főpapot. A tüntetőket a mohamedán rendőrség verte szét és közülök többeket le tartóztatott.

— Megnyitott a budapesti mintavásár. Budapestről jelentik: A nemzetközi vásárt délelőtt 10 óra körül nyitotta meg ünnepélyes külsőségek között Horthy Miklós magyar kormányzó. Horthy a vásár főbejáratánál Szendy Károly polgármester nagyobb beszédben köszöntötte, majd ezután a kormányzó engedélyt adott a kiállítás megnyitására. A kormányzó ezután a kormány tagjai és a diplomáciai kar kíséretében megtekintette a vásárt. Az olasz pavillon előtt száz tagú kisiparos-küldöttség felemelt karral üdvözölte a magyar kormányzót. Az idei vásár nagy érdekessége, hogy a főkapunál a robot-ember fogadja a látogatókat.

Virágot ajándéknak

WEIL virágüzletből,
Neuman-palota 2508

— Férfitárandókat indul Radnara. Vasárnap május 2-án férfitárandókat megy Radnára dr. Pacha Ágoston megyéspüspök vezetésével. Indulás Aradról reggel 6 óra 20 perckor. Napirend: Sorakozás a pályaudvar előtti téren négyes sorokban, felvonulás a kegytemplomba, üdvözlés, bevonulás. Gyónás elvégzése, szent áldozás. FÉL 10 óra körül német-magyar szentbeszéd, szentmise, amely alatt a férfiak imádkoznak, énekelnek. Utána körmenet az Oltárszentzséggel, melyhez gyertyáról mindenki maga gondoskodik. Egy óra körül közös ebéd, számozott terítéssel. Délután 3 óra körül gyülekezés a kegytemplomban; keresztuti ájtatosság. Az ájtatosság elvégzése után a hegyi kápolna előtt magyar és német szentbeszéd. Négy óra körül busz a kegyképtől. Indulás a vasuti állomásra. Ot óra körül indulás. A közös ebéden való részvételt mindenki már a jegyváltáskor jegyeztesse elő, hogy a terítékről kellően gondoskodjanak.

— Lehangozt. étvágytalan emberek igyanak reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez rendbe hozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja az emésztőcsatornát a felgyülemlött rothadó anyagoktól. Az orvosok ajánlják.

— Betörés Aradon. Az aradi rendőrség büntügyi osztálya betörés ügyében indított vizsgálatot. Bugariu Mihai Aurel Vlaicu-ut 24. szám alatti lakoshoz törtek be az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek, akik ellopták a szobában talált értékes rádiót és különböző holmát, melyek tizezer leji értékben.

**HAMAR FÁRAD
FÁJNAK A LÁBAI**

MEGSZÜNİK MINDEN
LÁB FÁJDALMA HA
"AESCULAP"
CIPŐ BETÉTET VISEL
KAPHATÓ:
"CARMEN"
CIPŐLERAKATBAN

ROM. KIR. SZABADALOM N° 24022

ARADON:

FRATTI APPONYI, cipőüzletben

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 19.54, London 21.59 és fél, Newyork 436.12 és fél, Milánó 23.00, Amsterdam 239.15, Berlin 175.40, Prága 15.24, Varso 83.00, Belgrád 10.00, Bucuressti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYAMOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzászámításával közöljük.) Francia frank 4.55 (6.28), angol font 506.00 (698.28), dollár 102.50 (141.45), lira 5.1966 (7.172), holland forint 55.80 (70.00) csekkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 28.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.00 (31.74).

— BUCURESTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 7.85—9.00, angol font 850—860, dollár 170—173, holland forint 92—94, német márka 40—41, csekkorona 5.80—6.00, zloty 31—33, pengő 36.00—37.00, osztrák schilling 33.50—34.50, dinár 3.00—3.70, svájci frank 40—41.

— Kinevezték Jugoszlávia új bucuressti-i követét. Belgrádból jelentik: A jugoszláv külügyminisztérium Lukovici Kostat nevezte ki Bucuresstibe Jugoszlávia meghatalmazott miniszterévé. Kassidolák a jelenlegi fővárosi jugoszláv meghatalmazott miniszter Párisba kerül Purici helyére, aki Londonba teszi át székhelyét.

Nem a **megfiatalítás,**
hanem a **szépségápolás**

a tilka a fiatal, tiszte kinézésnek, —
Látogasson meg minden kötelezett-
ség nélkül és vegyen próbakezelést.

Kelly Erzsébet Bul. Reg. Ferd. 26;
(Janka-patika földelt)

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli-
szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Stf. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

— VASÁRNAP az alanti gyógyszerárak
tartanak éjjeli szolgálatot:

WEISZ, Piața Avram Iancu.
Dr. DICK, Str. Mărășești.
JANKA, Bulevardul Regele Ferdinand.

Illatszerek, kozmetikai és háztur-
tási cikkek legolcsóbb bevásárlási helye
a most megnyílt

Parfumeria Páris

Str. Metianu 14. 2474

— HETFŐN az alanti gyógyszerárak
tartanak éjjeli szolgálatot:

ROZSNYAI, Piața Avram Iancu.
FÖLDES, Str. Eminescu.
KARPÁTI, Bulevardul Regele Ferdinand.

— KEDDEN az alanti gyógyszerárak tartanak
éjjeli szolgálatot:

VOJTEK, Bulevardul Regina Maria
DANCIU, Piața Mihai Viteazul.
BERNÁT, Lângă Gară (vasutállomásnál)
BERGER, Calea Saguna.

— Bucuressti-i pilótánál csodálatos megmenté-
siülése. Bucuressti-ből jelentik: Stürbey Maria, az
ismert pilótánál saját repülőgépén Párisba repült,
ahol a leszállás alkalmával a Le bourget-i repülő-
téren kevés híján életét veszítette, mert a gép ket-
tétört. A repülőnő csodával határos módon me-
nekiült meg a haláltól.

— Ellopták a diákok az osztálykönyvet. Con-
stantából jelentik: Néhány nappal ezelőtt megálka-
pitották, hogy a Bratianu külvárosban levő iskola
valamennyi osztálykönyve eltűnt. Az osztály-
könyveket szétszakítva találták meg. A gyana-
azornál az iskola növendékeire terelődött. A
csendőri nyomozás során két IV. osztályos diákot
letartóztattak, akik be is ismerték, hogy éjszaka
behatoltak az iskola irodájába és ellopták az osz-
tálykönyveket.

Mű-sztratoszféra

Az Ohio állambeli Daytonban most készült el
az a csodálatos laboratórium és kísérleti állomá-
s, ahol a modern orvostudomány segítségével
fogják megvizsgálni, hogy milyen hatással
van a magasság, a hideg és a meleg a pilótára.
A csodálatos eszközökkel felszerelt tudományos
kísérleti állomásnak legnagyobb része a
hengeralaku próbaterem, amely légmentesen
van elzárva a külvilágtól. Mesterségesen fejlesz-
tett levegőt sűrítnek. Esetve ritkítanak ebben a
próbateremben és a levegő sűrűségének minden
egyik változtatásánál megszámlálhatatlan orvo-
si műszer figyel a levegő változásának a piló-
tára gyakorolt hatását. Hat, több méter vastag
üvegtáblákon keresztül figyelik kívülről a piló-
tát, aki egyhelyben ülve esik át mindazokon az
érzéseken, amelyek repülés közben fognak el. A
próbakamrában addig ritkítják a levegőt, amíg
annak a ritkasága el nem éri azt a fokot, mely
25 kilométer magasságban vár a pilótára.

— Tűz egy amerikai hajón. New-Yorkból je-
lentik: A „Cordova” nevű amerikai utasszállító
hajón tűz keletkezett. A hajón 104 utas és 48 főnyi
személyzet tartózkodik. A szerencsétlenség Bo-
bila-sziget közelében történt és a hajó kormány-
vesztetten hanyódik a hullámokon. A segélyjeleket
több gőzös felfogta és azok teljes erővel utban
vannak a szerencsétlenség színhelye felé. (Rador).

**Ingóság-vaggont
indítunk május hó elsőfelében
Budapestre
Gross Albert Száll. R.-T.
ARAD, Bdul Reg. Ferdinand 5. Telefon: 19-80.**

— Aradról terjesztik a hamisított „szegedi”
paprikát. Sztrájkra készülnek az aradi prostituál-
tak. Egy külföldi hotelcédula kellemetlen kalandba
sodort egy előkelő uriaszonyt. A hét mérlege: a
helyzet mindenütt változatlan: rossz! Nyilas tűzbe
került egy zsidó vívóbajnok. Levél a köztisztvisel-
ő ügyvédekről. Nem mind néger, aki fekete. Ti-
mișoara—Temesvár legkínosabb heti pletykája. A
szokottnál is szenzációsabb az „Amiről beszélnek
és amiről hallgatnak” rovat és nagyon érdekes a
„bélyeggyűjtés” az Ország-Világ legújabb számá-
ban. Kizárólag előfizetés után kapható.

Faáruüzemek:

Wentilátor, Exhaustor, Por-
szívó- és Szárító berendezések

Textilüzemek:

Páraképző készülékek, Porszívó
Wentilátorok, Gyapotszállító
berendezések

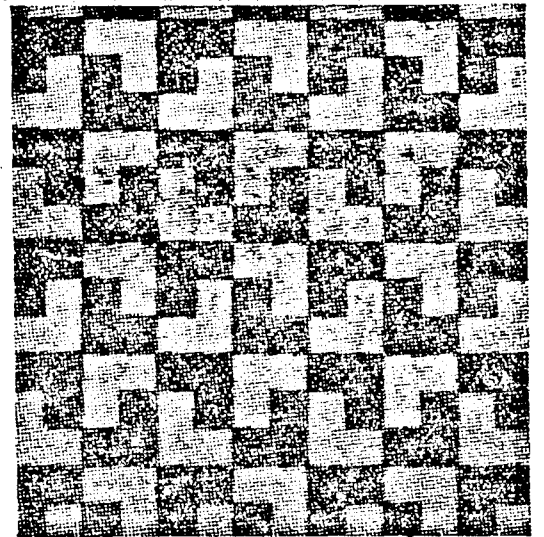
Mosodák, Festődék:

Levegőtisztító wentilátorok és
mindennemű csővezetékek
tervezése és készítése:

F. PINTÉR

bádogos- és szerelő 2519
ARAD, Bulev. Reg. Ferdinand 48.

Burkoltassa: folyosóját, előszobáját,
konyháját, fürdőszobáját
modern „900” stílusú szabadalmazott mozaik lapokkal.

Gyártja: **Rossi si Pellegrini**
ARAD, Str. Mărășești No. 61. TELEFON: 1671.

TRUXA

A Corso-mozi husvétli műsora

Szerencsésen válogatta meg a Corso-mozi
husvétli műsorát. Olyan filmet vetít a husvétli ünne-
pek alatt, amely valóban a közönség legszeleesebb
rétegeinek érdeklődésére tarthat számot. Izgalom,
vakmerőség, elegancia van ebben a filmben, ame-
lyet szebbnél-szebb táncok tarkítanak. Főszerep-
elője: La Jana, a híres nemzetközi táncművésznő és
vezető-szerepet játszik Hannes Stelzer, a varieték
koronázatlan királya. Rajta kívül Peter Etsholtz,
Hans Söhnker és Rudolf Klein Rogge viszik sikerre
ezt a változatos, az érdekesítő témát művészi
feldolgozó filmet.

— Anyák napja az aradi evangélikus tem-
plomban. Május 9-én, vasárnap Anyák napján
templomi ünnepélyt rendez az aradi evangélikus
nőegylet délután 5 órai kezdettel, melyre Arad köz-
önségét szívesen látják. A magas színvonalu mű-
sor keretén belül Russu Irina énekművésznő, Fi-
scher Ernő zongoraművész és a dr. Áronné Stern
Rózsi hegedűművésznő, Zalay Sándor, Márton Ist-
ván, Freiman Sándor-kvartett. Aikalmi költemény,
ünnepi beszéd elhangzása után uzsonnával vendé-
geli meg a nőegylet a jelenlevő gyermekeket és
öreg asszonyokat.

MOSDÓVIZÉBE Mack's Kaiser Borax! A szép-
ségápolás legfontosabb kivánalma! A vízben fel-
oldott ásványi anyagok, az ártalmas mész, bőré-
nek ellensége. Őrizze meg arcának, bőrének fris-
seségét, rugalmasságát, a víz puhításával, mert a
lágy víz — szép bőr. Csak a közismert vörös do-
bozban valódi, kimérve nem kapható.

— Aradi urileány utja a karrier felé. Fetter
Iren aradi énektanáró tehetséges tanítványát,
Joanovits Ellyt a Cluj—kolozsvári magyar szin-
társulat igazgatósága a társulat tagjai sorába
szerződtette május 1-től kezdődőleg. A fiatal mű-
vésznő pályáját Rainay Elly művésznéven kezdte
meg és remélhetőleg még sok sikert fog szerezni
ennek a névnek.

— A Tornacsapat közgyűlése. A Societatea
de Gimnastică din Arad május 2-án, vasárnap dél-
előtt 10 órakor tartja 58-ik évi rendes közgyűlését,
melyre a tagok szíves megjelenését kéri az El-
nökség.

Villanyszerelési anyagok. Csillár, Rádió
felszerelések, javítások a **Fratii VARGA-eégnél**
legolcsóbb árak mellett
Arad, Str. V. Alexandri 1, Telefon szám: 15—83. 2393

— A forró égőv betegségeinél, különösen
napszúrásnál, bélhurutnál és vérhasnál, vala-
mint olyan gyomor- és májbajoknál, amelyek
malária kíséretében lépnek fel, a természetes
„Ferenc József” keserűvíz szerfelett értékes ha-
tást fejt ki. Az orvosok ajánlják.

Sebes Ily

növendékeinek vizsgálódása
május 16-án, vasárnap
délután 5 órakor a 2504
Teatrul Orasenesc - Városi Színházban

— **Kavarodás egy amerikai csekk körül.** București-ből jelentik: Egyetlen vevőssé hatalmas kavarodást okozott tegnap a fővárosban, úgy hogy valóságos konziliumot kellett tartani, hogy a tényállást megállapíthassák. Amerikából érkezett ugyanis egy csekk Popescu Eugenia asszony számára, akinek rokonai küldték azt Amerikából. Az asszony egyik ploiești-i kereskedőnek mutatta be a csekket, amelyen 600 dollár állt és a kereskedő 720 leit fizetett ki a csekkért. Popescu Eugenia asszony levelet is kapott Amerikából, amelyen szintén annyi állt, hogy 600 dollárt küldtek számára. Az Amerikából jött levelet megmutatta egy ismerősének, aki kijelentette, hogy nem 6, hanem 600 dollárról van szó, mire az asszony sietve felkereste a ploiești-i kereskedőt és kérte, hogy a különbözetet, 594 dollárt fizessen ki neki. A kereskedő kijelentette, hogy csak hat dollárról szót, mire Popescu Eugenia feljelentette a rendőrségen. A vizsgálat hatalmas kavarodást idézett elő, számos pénzügyi szakértőt hallgattak ki, sőt a külügyminisztérium útján Amerikában, a csekk kibocsájtási helyén is közbenjártak és megállapítást nyert, hogy az egész galibát egy vevő okozta. Az amerikaiak ugyanis az egészet a tizedesektől vevőzövel szokták elválasztani és a csekk ilyenformán 6 és nem 600 dollárról szót.

Új földet fedeztek fel a Déli Sarkon

Lars Christensen, a híres norvég kutató, ki délsarkú útja befejeztével Londonba érkezett, eddig ismeretlen földet fedezett fel a Déli Sark körül folytatott kutató repülése során. Az új terület a 38. keleti hosszúság és a 70. déli szélességi fok között fekszik, partvidéke körülbelül 430 km, közepén hatalmas 3600—4200 méter magas hegylánc vonul át, melynek gerincei feketén sötétlenek az örök jég és hó között. Állati vagy növényi életnek semmi nyomát nem találta. Összesen 44 órai repülése alkalmával 4800 km. hosszúságú partvidéket kutatók át és új térképeket készített, melyek lényegesen eltérnek az eddig ismertektől.

— **Ötletelés miatt perli a görög államot egy belgrádi vasutas.** Belgrádból jelentik: Jętics Trifun fiatal vasuti tisztviselő plágiumperit indított a görög állam ellen. Keresetében előadja, hogy az elmúlt évben egy gyűlésen azt az ötletet vetette fel, hogy az állam kötelezze tisztviselőit a házasságra. A görög kormány most megvalósította ezt a gondolatot és ezért Jętics kártérítési per során kívánja érvényesíteni az ötlet körül szerzői jogát.

Legjobb anyagból elsőosztályú férfi-, női- és gyermek-cipőket

készít: 2517

JAKOBI. Str. Brătianu 17

— **Sirkőavatás.** Néhaj Kalmár Lajos sirkőavatása 1937. május 2-án délelőtt fél 11 órakor lesz a régi zsidótemetőben.

Szobafestő és mázoló

munkákat elsőrendű kivitelben olcsón vállal, helyben és vidéken is

Somogyi György Arad, Strada Constantinului No. 21.

— **Rehabilitálják a szülőgyilkos Violette Noziérest?** Párisból jelentik: Mintegy 4 évvel ezelőtt halálra ítélték az esküdtszék Violette Noziérest, akit azzal vádoltak, hogy édesapját meggyilkolta. A büntetést életfogytiglani fegyházra változtatták át és most Guillaume, az ismert párisi rendőrbíró nyilvánosságra hozta, hogy olyan adatok birtokában van, amelyből kitűnik, hogy Violette Noziéres apját azért ölte meg, mert szerelmi illúzióitól akart megmenekülni. Az ilyenformán megindult kampány minden bizonnyal a per újrafelvetéséhez fog vezetni és valószínű hogy Violette Noziéres büntetését le fogják szállítani.

Ninesen valutáris gondja
MAGAS TÁTRÁBAN
Bármelyik bank átutalja tartózkodásának költségeit
Stary Smokovec — Ódítvárfüred: Grand Hotel,
Tatra Szanatórium, Hoepfnerház,
Tatranska Polianka — Tátrasszéplak: Dr. Guhr-
szanatórium és depandanzsai.
Pysne Buzbachy — Kuszbachfürdő: a szlovén-
skói St. Moritz.
Schreiber szigorúan rituális penzói Ódítvárfü-
red és Tátralomnic között.
Horn-féle gyermekotthon Tatranska Lomnica —
Tátralomnic.

— **Felavatták Európa leghosszabb légiúratát.** Varsóból jelentik: Tegnap avatták fel a Helsinki—Tallin közötti légiúratot, amely meghosszabbítása a lengyel légiúratnak és egyike a leghosszabb repülőúratnak. Finnországból eddig 13 napig tartott az út Palesztinába és most a repülőgép segítségével 2 nap alatt lehet oda eljutni. (Rador).

— **Vegye előjét lábántalmi súlyosbodásának** még a meleg időjárás beállta előtt. Keresse fel a **Salvator-cég (Piața Avram Iancu 21.)** lábapolási osztályát, kérjen szakszerű felvilágosítást és dímentes orvosi vizsgálatot. **Talpbetétek gipszenyomat után, gummiharisnya minden minőségben** s méretben. Automatatelefon: 15—71.

— **Földrengés Délamerikában.** Buenos-Airesből jelentik: A Santiago tartomány északi részén több kilométer hosszúságban és másfél méter szélességben megrepedt a föld. A repedés másfél méter mély. A különös természeti tűnemény nagy kárt okozott.

— **LE AKARTA NYELNI A KELLEMETLEN AKTÁT.** Berlnből jelentik: Nem mindennapi eset történt a minap a németországi Bütow városka törvényszékének irattárában. Egyik délelőtti meglepetés az egyik bütowi polgár felesége, aki engedélyt kért arra, hogy peres ügyének egyik aktáját a tárgyalás előtt még egyszer áttanulmányozhassa. Mikor az iratot kiadó altiszt egy pillanatra elfordult a látogatótól, az alperes nő hirtelen csomóra gyűrve a papírlapot, le akarta nyelni az aktát. Hőgésére az altiszt azonban figyelmes lett, azonnal hozzáugrott, de már csak az akta egyik felét tudta a különös megsemmisítési eljárástól megmenteni. Az aktaevő asszonyon a mentők azonnal gyomormosást végeztek, a lenyeléstől megmaradt aktadarabot pedig a törvényszéki múzeum vette gondjába.

— **Az Asociația Funcionarilor Particulari Arădeni (AFPAA)** értesíti tagjait, hogy azok, akik a „Gloria” teniszpályára beiratkozni óhajtának, jelentkezzenek feltétlenül május 8-ig az egyesület helyiségében (Str. Barțiu J.) d.-u. 5—7 óra között.

A fájdalmak kifárasztják a szívet

— *Ugy fájt a derekam, hogy már alig bírom.*
— *Szeretne hamar megszabadulni a fájdalmaktól? Dörssölje be a helyet Carmol-lal!*

*) Carmol a legjobb bedörzsölő szer meghűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen. Ara üvegenként 22 — lei. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban

Színház — Művészet

MŰSOR:

VASÁRNAP, MÁJUS 2.

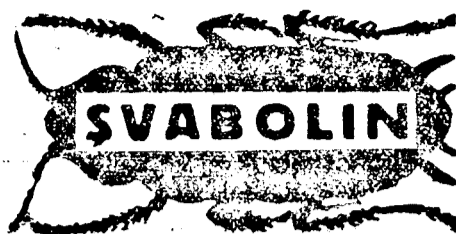
Délután 3 órakor mozhelyarákkal: „Hulló falevél”. Zerkovitz Béla 2 felvonásos, 15 képre tagolt nagy táncos operett-revüje. — Délután 6 órakor premier: „Édes Anna”. Vigjátékujdonság, itt először. Kosztolányi Dezső regénye után színpadra alkalmazta Lakatos László. — Este 9 órakor: „Aranymadár”. Zerkovitz Béla nagysikerű operett-száger 3 felvonásban.

HÉTFŐ, MÁJUS 3.

Délután 3 órakor mozhelyarákkal: „3:1 a szerelem javára”. Ábrahám Pál nagy táncos sportoperettje. — Délután 6 órakor: „Hulló falevél”. Zerkovitz Béla nagy táncos revü-operettje 15 képből, mozhelyarákkal. — Este 9 órakor: „Aranymadár”. Zerkovitz Béla operett-száger rendezés helyarákkal.

KEDD, MÁJUS 4.

A szezon utolsó két előadása, mozhelyarákkal! Délután 5 órakor: A prózaegyüttes bucsujátéka alkalmával színpadra kerül Zilahy Lajos nagysikerű színműjűdonsága, „A szűz és a gödölye”. — Este 9 órakor: Az operettegyüttes bucsujátéka alkalmával „Hulló falevél”, az idei színelőadás kimagasló operett-száger!

a svábbogarak biztos halálal
Figyelje meg jól használati utasításunkat.
Minden gyógyszerárakban és drogeriákban kapható.

LEGUJABB SPORT

A Gazeta Sporturilor szerint:

Az AMEFA szabaddá teszi Szaniszló II-t

A „Gazeta Sporturilor” mai száma nagy aradi szenzációt hoz: a lap jelentése szerint Szaniszló II. Zoltán, az AMEFA játékosja eltávozik egyesületéből. Jóllehet, még korai a klubcserekkkel foglalkozni — írja a lap —, mégis közölnünk kell, hogy az AMEFA válogatott fedezetjátékosja elhagyja egyesületét. Az AMEFA elnöke, Szabó Miklós kijelentette, hogy Szaniszlót bármely egyesületnek szívesen kiadja a klub és az anyagi ellenszolgáltatást illetően sem gördítenek akadályokat Szaniszló távozása elé.

Alkalmunk volt ezzel kapcsolatosan az AMEFA egyik vezetőjével beszélgetni, aki kijelentette, hogy az egyesület vezetősége a legelőnkebben cáfolja a „Gazeta Sporturilor” közleményét, mert Szabó Miklós, az egyesület elnöke nem tett olyan kijelentést, amelyet a fővárosi lap neki imputál és az egyesület és Szaniszló között olyan jó a viszony, hogy a klub nem is gondol Szaniszló átengedésére.

Kavarodás az FC Rapid—Unirea-Tricolor-meccs körül

București-ből jelentik: Megirtuk, hogy az Unirea Tricolor—FC Rapid-mérkőzést a Szentzék óhajára szombatról hétfőre halasztották el. Az ügy azonban nem olyan sima, mint amilyennek látszik, mert az FC Rapid, hivatkozva arra a rendeletre, amely szerint egyetlen nemzeti bajnoki mérkőzés sem halasztható el, legfeljebb előrehozható, nem vette tudomásul a rendelkezést, és szombaton délután megjelenteti csapatát a pályán. Az Unirea Tricolor ezzel szemben úgy döntött, hogy hétfőn jelenik meg csak a sporttelepen. Bizonytalan mindössze az csupán, hogy melyik pályán fog az Unirea Tricolor hétfőn délután megjelenni, mert az FC Rapid, mint a mérkőzés rendezője, csak szombatra bérelte ki a Venus sporttelepét és hétfőre nem. A mérkőzés körül egyelőre tehát teljes a kavarodás.

A belga—magyar Davis Cup eredményel

Budapestről jelentik: Pénteken délután kezdődött meg a belga—magyar Davis Cup-mérkőzés, amelynek első napja a magyar versenyzőknek kedvezett. Dallos 4:6, 7:9, 6:4, 6:3, 6:3 arányban verte Lacroix belga játékos, majd utána a Gábori—Nagyert-meccs kezdődött. Gábori már 5:7, 6:4, 6:4 arányban vezetett, amikor a sötétség beállta miatt a mérkőzést félbe kellett szakítani. Szombaton folytatják a küzdelmet.

O TICA ILIESCU vezeti a május 6-án a fővárosban lebonyolításra kerülő Rapid—Chinzeul-ILSA-mérkőzést.

A Budapesti Nemzetközi Vásárt látogatók figyelmét felhívjuk

Albacháry és Korai

Budapest, V., Deák-tér 1. sz. alatti divatáru óg raktárának megtekintésére, hol **gomb, csat, öv, gallér, sálak** és mindennemű divatcikkeket legolcsóbban beszereshetnek. 2470 Szalonoknak és viszon: eladóknek nagy árengedmény

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Csak „iszapfürdő-város“ legyen Arad?

A városvezetőség jóakaratu figyelmébe ajánljuk a külvárosi lakosság szenvedéseit — Sürgősen szükség van csatornázásra, utkövezésre és rendes vízvezetékre — Megdöbbentő viszonyok a legforgalmasabb piactér közelében

Feltűnést keltett az *Aradi Közlöny* tegnapi számában közölt cikkünk, amelyben sajnálattal állapítottuk meg, hogy Aradot kihagyták a fürdővárosok jegyzékéből, így tehát kedvezményes vasuti jeggyel ezután sem lehet utazni. Pedig mi igazán sokkal inkább rászolgáltunk arra, mint Sighisoara—Segesvár, amelytől majdnem olyan távol vannak a fürdőhelyek, mint Makó — Jeruzsálemtől.

Hiába fáradozik évek óta Arad minden számottevő közhivatalának és közintézményének vezetősége, hogy megkapjuk a fürdővárosokat megillető gazdasági előnyöket. Csak ígéretet kaptunk, de a fürdőváros címet nem adományozták nekünk. Pedig *Coțoiu Romulus* dr. a város átmeneti-bizottságának elnöke rövid idővel ezelőtt a képviselőházban is sikeresen indokoltam: elvitt vasutigazgatóság vizsgálóhelyezését követelte. *Coțoiu* dr. rámutatott Arad modern fejlődésére és hangsúlyozta, hogy stratégiai okokból is *szükség van a vasutigazgatóságnak nálunk lévő, kitűnően felszerelt külön palotába való átköltöztetésére.*

A felszólalásnak nem volt meg a jogosan várt kedvező eredménye. Timisoarától—Temesvártól nem vették el az aradi vasutigazgatóságot, azonban Aradtól elvették az ígéret alakjában már megkapott „fürdőváros“ címet és azt is odaadták — Timisoarának—Temes-

demli az „iszapfürdő-város“ címet, különösen azoktól, akik e város ama részein laknak, amelyek esős időben már néhány óra alatt is kellemetlen szaga iszaptengeré válnak. Főleg a *Mureș—Maros folyóig húzódó uccák és terek szerencsétlen háztulajdonosai, lakói szenvednek leírhatatlan sokat a mély sártengertől és a szennyvizektől. Az ottani háztulajdonosok már évekkkel ezelőtt több emlékiratot adtak és a város akkori vezetőinek, akik megígérték, hogy javítsák a helyzetet. De az utánuk jött vezetőség nem tartotta magára kötelezőnek az elődök kijelentéseit, habár az utburkoláshoz szükséges kövek már akkor az utvonalak szélein tornyosultak. Az eső és a hó már régen emosta a kőrakásokat, amelyeknek ma már nyomuk sincs. Azonban sokkal mélyebb és kellemetlenebb nyomuk van az udvarokból kikerülő, rothadó hulladékoknak, amelyeket a régen tönkrement csatornák nem bírnak levezetni és amelyek éjjel-nappal ott gőzölgnek az uccákon, hogy a távolabbi városrészek számára is szabadon termeljék a bacillusokat. Az említett nagy városrész télen-nyáron szörnyű iszapban uszik és mivel csak néhány pernyi távolságban van a rendkívül forgalmas *Catedrali-téri piactér*, bátran állítható, hogy a város egész lakosságának egészségét veszélyezteti. Nem szabad elhanyagolni, hogy évtizedekkel ezelőtt*

IDEGESSEG

vérszegénység, impotencia és neuraszténia sikeres gyógyszere a kiváló és szervezeterősítő KALEFLUID, amely visszaadja az emberi test egészségét és képességeit. KALEFLUID kapható minden gyógyszertárban és drogériában. Prospektust díjmentesen küld: Farmacia Dr. Guci, București, Cal. Victoriei 33. 1 üveg KALEFLUID utánvétellel 280 leiert kapható.

= MEG AKARJÁK GYORSITANI ÉS KÖNYNYITENI AZ INGATLANOKRA BEKÉBELEZETT KÖLCSÖNÖK BEHAJTÁSÁT. Bucureștiből jelentik: A legnagyobb pénzügyintézetek közbenjárására a kormány rendelettel lépteti életbe az új végrehajtási eljárást, mert elengedhetetlenül szükséges annak egyszerűsítése a követelések gyorsabb behajtása érdekében. Tudvalevőleg az évtizedeken át fennálló jó végrehajtási eljárást Iunian volt igazságügyminiszter 6 évvel ezelőtt rövid törvénnyel megváltoztatta s ez alapon a rosszakaratu adósek nagyon hosszú ideig kibújhatnak kötelezettségeik teljesítése alól. Különösen az ingatlanokra folyósított kölcsönök behajtása vált nehézzé, mert a rosszhiszemű adós másokkal összejátszva megelcsúsíthatta az árverést. Az igazságügyminiszter most törvényrendelettel törli a Iunian-féle szakaszokat és akkor újból biztossá válik az ingatlanokra kebelezett kölcsönök behajtása, mert az árverés nem flusítható meg.

Egy hónapot ült Aradon egy tulceai soffőr egy tréfából hamisított személyazonossági igazolvány miatt

Megérkeztek Tulcea-ból az igazoló iratok és ennek alapján a törvényszék vádтанácsa szabadlábrahelyezte a soffőrt

Körülbelül egy hónappal ezelőtt Arad-ra érkezett Panea Petru tulceai soffőr és egy barátja, azzal a céllal, hogy az egyik aradi gyárvállalatnál mechanikusokként elhelyezkedjenek. Utjuk nem járt sikerrel, mert nem kaptak állást, mielőtt azonban visszautazhattak volna, kellemetlen helyzetbe kerültek. Egy razzia során elfogták Panea Petrut, akinél gyanus eredetű személyazonossági igazolványt találtak. Az igazolványon az eredeti nevet vas-tagon, tintával áthúzták, föléje pedig Panea nevet írták. A soffőrt az aradi rendőrségre szállították, ahol kijelentette, hogy barátjával együtt utazott a vonaton és tréfából elvette személyazonossági igazolványát, kihúzta nevéét és a magáét írta föléje, majd magánál felejtette. Kijelentette azonban, hogy nem voltak bűnös szándékai az igazolvánnyal. Miután az eset gyanus volt, Panea-t átszállították az aradi ügyészségre, ahol megindult ellene az eljárás és a soffőr vizsgálati fogságba került.

Panea védője, dr. Puticiu Liviu ügyvéd kérésére az aradi bünyügyi hatóságok átírtak Tulceaba és információkat kértek a soffőrről, aki azt állította, hogy minden igazoló írását otthon hagyta. Egy hónap telt el, amíg a válasz megérkezett. A tulceai hatóságok igazolták, hogy Panea Petre román állampolgár és minden irata tényleg rendben van. Ilyen előzmények után került Panea ügye pénteken delőtt az aradi törvényszék vádтанácsa elé, amely elrendelte szabadlábrahelyezését. Miután az ügyészség nem fellebbezett, a soffőr pénteken délelben elhagyhatta a börtönt, ahol egy rossz tréfája miatt került.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Iparüzemek és cséplőgéptulajdonosok figyelmébe!

Mielőtt gépszijszükségletét beszerezné okvetlen keresse fel üzletünket, ahol az ország egyik legjobb gépsziját eredeti gyári árban módjában van beszerezni. Allandóan nagyraktár minden szélességű gépszijban és speciális varrószijokban, valamint gépszijcrouponokban. 2476

Monopol Intrep. ptr. com. de Piele, Arad, P. Avram Iancu.

várnak. Mindezekből világosan látható, hogy Aradnak ellenségei vannak. Pedig ez a város semmi okot sem adott erre, mert több mint egy évszázada — amióta várossá vált — példás szorgalommal dolgozik, saját erejéből nagyfajta fejlődött, lakossága mindig megtartotta higadtságát, józanságát, vezetői gondoskodtak arról, hogy ne homokra épített város legyen, hanem olyan, amely a legnagyobb viharok, még a szörnyű árvizek között sem válik semmivé. Már régen eltakarították az 5 év előtti árvíz okozta romokat és az akkor iszappal borított területeken új, csinos házsorok épültek, de Arad más részein is modern villanegyedek hirdetik az itteni népek izlését, alkotóerejét és nagy áldozatkészségét. Éppugy, mint a múltban, most is kisebb-nagyobb parkokat létesítettek, gondoskodnak e város külső szépségeiről, színvonalának folytonos emeléséről és több mint egy millió költséggel modernizálták a Neptun-fürdőt, úgy hogy a gyönyörű Mureș-Marospart, az evezős-klubházakkal és a dus parkokkal, már olyan benyomást tesz, mintha híres fürdőhelyen volnánk!

Nemcsak eszomorító, hanem egyenesen érthetetlen is, hogy Arad lakosságának ezt a minden elismerésre méltó igyekezetét a legfelsőbb körökben nem akarják észrevenni és ezért e város jogos kívánságai mostanig teljesítetlenül maradtak. Ezt igazolja az is, hogy Arad most sem került bele a fürdővárosok hivatalos jegyzékébe. De, sajnos, kissé mégis kiér-

kétszer is végigszántott Aradon a rémes tífuszjárvány. Akkor az egészségtelen víz okozta a pusztító betegséget, most pedig — ha nem segítenek a helyzetben — a külvárosi közveszélyes „iszapfürdők“ miatt keletkezhetnek új járványok. A város jelenlegi vezetősége többször bebizonyította, hogy mindenre kiterjed a figyelmé és mivel évente majdnem kétfélmillió lei új egészségügyi illeket kap a lakosságtól, igyekeznek sürgősen változtatni ezen az állapoton. Semmiesetre se várjon addig, amíg a bekövetkező tragédiák rányomhatják Arad homlokára az „iszapfürdő-város“ szánalmas bélyegét. Mutassuk meg e város ellenségeinek, hogy csakugyan rászolgáltunk és méltók vagyunk a fürdővárosi hivatalos címre. B. L.

= Előmozdítják a textilanyagot feldolgozó kisebb üzemek alapítását. Bucureștiből jelentik, hogy végleg elkészült az a szabályzat-tervezet, amely a textiltermékek iparosítását végző nemzeti társaság alapításáról szól. A társaság a vegyes-rendszer alapján kezd meg működését, mert az alapítóke felét az állam adja, a másik felét pedig a Jegybank és a szövetkezetek jegyzik. Az igazgatótanácsban az államnak négy tagja lesz, akiket királyi rendelettel neveznek ki a pénzügyi, földmívelésügyi, iparügyi és hadügyminiszterium előterjesztésére. A többi helyet választás útján töltik be. A társaságnak az lesz a célja, hogy a textilanyagot feldolgozó kisebb üzemek alapítását elősegítse és a kender, a len, feldolgozó, fonó, és szövőüzemek létesítését előmozdítsa.

Vasárnap délután 6 órakor az utolsó premier!

„ÉDES ANNA“

vígjáték-ujdonosság

Főszerepben: Bálint Anna, Hegyessy Magda Horváth László

PENSIOBAN

lakás és teljes ellátás nem kerül többé, mint szállodában egymagában a szoba

Ha Budapestre jön, lakjon a Belvárosi Pensioban

IV., Veres Pálné-ucca 10., felemelet, a Belváros szívében.

Hideg-meleg víz, központi fűtés, kiváló kiszolgálás

SPORT KÖZLÖNY

Összeállították a Gloria csapatát Ünnepi biródelegálás a Chinezul elleni meccsre

A vasárnapi sorsdöntő jellegű biró Gloria-Chinezul mérkőzés előtt pénteken délután tartotta utolsó edzését a Gloria csapata. Kertész Gyula edző vezette a tréninget, amely kétkapus játékból állt és az edzés után kihirdette a csapatot, amely a Chinezul-ILSA ellen a küzdelmet felveszi. Az összeállítás a vára-kozásnak megfelelő, csupán Weichelt, aki még mindig fájlalja a lábát, maradt ki a csapatból és helyette Chereşladean játszik.

Kertész tréner a csapat összeállításával kapcsolatosan a következőket mondotta:

— Weichelt beállítására igen kockázatos lenne, mert — bár nincsen kizárva, hogy nyugodtan végig tudná játszani a meccset — lehetséges, hogy bármely pillanatban lesántul és akkor a csapat 10 emberre olvad. Chereşladean elég gyors játékos, úgy hiszem, hogy nem fog kudarcot vallani.

A két csapat tehát vasárnap délután a Gloria-pályán a következőképpen áll fel:

Chinezul:

Schmidt

Kohl

Tiffert

Losoncz I. Nagy Tibor Demetrovici
Szilárd Glasz Thierjung Bajusz Löwenfeld

Gloria:

Mercea Micola Fritz Rohan Igna
Lupas Dobra Chereşladean
Volentir Varjassy
Theimler

A nemzeti ligába kerül a Hercules, ha megnyeri a kerületi bajnokságot

A vasárnapi SSMR-Hercules birkozó csapatverseny érdekességét növeli az a körülmény, hogy a Hercules csapatát, amely a kerületi bajnokság élén áll, minden ambícióval azon van, hogy a nemzeti ligába bekerüljön, ahol az ország legjobb hat csapata küzd meg egymással. Amennyiben a kétfordulós kerületi bajnoki küzdelmeket a Hercules továbbra is sikeresen vívja meg és megnyeri a kerületi csapatbajnokságot, úgy a jövő évben a nemzeti ligában fog küzdeni.

A resitai—resicai birkozók szombaton este érkeznek meg Aradra és a vasárnapi verseny délelőtt 10 órakor veszi kezdetét a Iosif Vulcan-ucai fiúiskola tornatermében. Az aradi versenyzők közül különösen Kele, Frank és Szilágyi kap erős ellenfeleket, de az egész resitai—resicai csapat igen erős és szép, nívós, férfias küzdelmekre van kilátás.

O „Románia sport-Titulescuja“ — ezt a felzót adományozta a bucaresti-i sportsajtó Luchide Octavának, a labdarúgószövetség főtitkárnak, aki néhány hét múlva ünnepli 15-ik évfordulóját annak, hogy a helyi labdarúgó-sport irányításában szerepet játszik. Luchide különösen országunk külföldi kapcsolatainak kiépítése körül szerzett nagy érdemeket. Jórészt az ő fáradozásának köszönhető, hogy országunk bekerült a Közép-európai Kupába. Ezért a „kölpolitikai“ tevékenységért hasonlítják Titulescuhoz.

O Magyarország vízipólo utánpótlás—Magdeburg válogatott 8:5 (6:2). A magyar „csikócsapat“, miután több új meghívást kapott, folytatja németországi portyáját és nagy-szerű eredményt ért el az erős magdeburgi csapat ellen.

Az Ön szállodája **BUDAPEST-en**
a főváros szívében ujonnan megnyitott

CORVIN SZALLODA

Családi szálló minden kényelemmel berendezve. Központi fűtés, hideg, meleg folyóvíz a szobákban. Árak: 1 ágyas szoba 8, két ágyas szoba 6 pengőtől. Teljes penzió (szoba, napi háromszori étkezés) napi 6 pengő 50 fillértől. Közvetlenül a Nemzeti Színháznál, a Népszínház-uca sarkán: VIII., Csokonay-uca 14.

A vasárnap—hétfői mérkőzések biródelegálása egyébként az alanti:

Vasárnap:

Nemzeti bajnokság:

Gloria-Chinezul-ILSA, Gloria-pálya, 16.30 órakor, biró Jean Petrescu, határbírók Burdan és Páffy.

Barátságos mérkőzés:

USA-Crişana, Gloria-pálya, 15.00 órakor, biró Mariţa, határbíró Ciupuliga.

Hétfő:

C) liga:

Olimpia-PTT-Banatul, Olimpia-PTT-pálya, 16.30 órakor, biró Sebeşan, határbírók Goicea és Munteanu.

Figyelem! Egy csodálatos találmány sikerült!! Az új Primeros minőség „Luxus Silken Finest“ olv. finom, mint egy hártva és a bőrrel annyira egybeolvad, hogy alig érezhető: És e mellett 100%-tellenül biztos! Győzdön meg maga és kérje az új minőséget!
„Original-Primeros Luxus Silken Finest“.

Visszalépett a CFR Severin — megváltozott a tabella a C-ligában

A C) liga-mérkőzések deficit-harcának áldozata a CFR Severin csapata, amely nem bírta a súlyos ráfizetéseket és feladta a reménytelen harcot. A Fulgerul CFR visszalé-
pése után tehát már a második csapat válik ki a C) ligában küzdők sorából. A CFR Severin visszalé-
pése megváltoztatta a bajnoki táblát, amely most így fest:

UDR	14	13	1	0	58	6	27
Minerul	13	9	0	4	29	20	18
SSMR	12	7	1	4	32	16	15
Progresul	13	5	3	5	31	21	13
Banatul	12	5	3	4	21	19	13
Electrica	12	5	3	4	23	22	13
Mica	14	5	1	8	17	35	11
CSML	13	4	2	7	19	37	10
Olimpia-PTT	12	2	0	10	22	46	4
Politechnica	12	0	2	10	7	35	2

MEGERKEZTEK
Waffenrad Steyr, Adler, Naumann
stb. világmárkás
kerékpárok.
Nagy választék. Kedvező fizetési feltételek.
Veres László ARAD, Reg. Ferd. 47.
Olcsó gummi árak. 1907

O A CAO megváltoztatta egyesületi színét: ezentul nem zöld-fehér, hanem kék-fehér! A CAO vezetősége csütörtök délelőtt ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy az egyesület színét megváltoztatják: ezentul nem zöld-fehér, hanem kék-fehér a CAO színe. Az egyesület már az új mezben játszik vasárnap Bucuresti-ben.

„OLLA“ Preservatív a legmegbízhatóbb.
Huszonhat állam egészségét óvja.
Minden darab többszörösen ellenőrizve.

Vasárnap reggel utazik az AMEFA Oradea—Nagyváradra

Cucula játéka bizonytalan

Az AMEFA csapata pénteken tartotta utolsó edzését a vasárnapi Crişana elleni meccs előtt és a tréning után Kertész edző kihirdette a vasárnapi csapatot. Tekintettel arra, hogy Cucula még mindig sanyli az FC Rapid-mérkőzés nyomait, játéka bizonytalan és így kétféle alternatíva szerint lett a csapat összeállítva. Az esetben, ha Cucula nem tudná vállalni a játékot, a csapat összeállítása az alábbi:

Sadovschi—Kovács, Biubaş—Szurgyi, Szabó, Szaniszló—Praszler, Léb, Perneki, Dvorzsák, Batrin.

Ha Cuculát a szombati orvosi vizsgálat játékképesnek itéli, úgy a védelem és fedezet-sor változatlan, csupán a csatársor összetétele alakul a következőképpen: Cucula, Léb, Perneki, Praszler, Batrin.

A csapat vasárnap reggel utazik Oradea—Nagyváradra, a hatalmas érdeklődéssel várt mérkőzés színhelyére.

Párisban dől el:

Ki a „bajnokok bajnoka“?

A párisi világkiállítással kapcsolatban megrendezett „bajnokok tornáján“ a következő csapatok vesznek részt:

Anglia: Chelsea.
Ausztria: Austria.
Csehszlovákia: Slavia.
Olaszország: Bologna.
Németország: Schalke 04.
Franciaország: Olympique Lille.
Magyarország: Újpest, vagy Phöbus.

Érdekes, hogy a résztvevők közül nagyon kevés a jelenlegi bajnok. Legtöbb csak volt bajnok. De így is érdekes torna lesz.

Kényelmesen, olcsón és gyorsan utazhat:

ÉSZAKAMERIKA (KANADA)
KÖZÉPAMERIKA (Venezuela,
Kolumbia, Equador)

DÉLAMERIKA (Chile, Peru)
és minden jelentősebb világkikötőbe
Hamburg-Amerika Linie
hajóival. — Hajójegyek a Banca Naționale kursusán válthatók.
Felvilágosítások, prospektusok:

Hamburg-Amerika Linie S. A. R.
képviselőténél

Künstler A.
Vízum- és utazási irodája 461
Arad, Bulev. Regina Maria No. 24.
Telefon 88.

Legújabb jelentéseink:

Tárgyalások indulnak a kisantant és Magyarország között

Budapestről jelentik: Az Uj Nemzedék című budapesti lap belgrádi jelentése szerint beavatott jugoszláv körökben biztosra veszik, hogy az osztrák államfő budapesti látogatása után a magyar kormány és a kisantant között

tárgyalások kezdődnek. Belgrádban leginkább gazdasági természetű megbeszélésekre gondolnak, de beavatott helyen hangsúlyozzák, hogy a tárgyalások szélesebb körre is kiterjeszkedhetnek.

Izgalmas csata a spanyol vizeken egy megtámadott angol hajó miatt

Elsülyesztettek egy nemzeti cirkálót — Bombazápor Bilbao kikötőjében —

Megszavazta az amerikai parlament az új semlegességi törvényt

Bilbaoból jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint a kormány repülői elsülyesztették az Espana nevű nemzeti cirkálót, amely a bilbaoi kikötő előtt teljesített szolgálatot.

A nemzetiek 15 repülője csütörtökön bombazáport zúdított a bilbaoi kikötőben horgonyzó angol kereskedelmi gőzösökre. Hír szerint ezuttal is német repülőgépek működtek. — A német távirati iroda közli, hogy az Espana nevű nemzeti cirkáló parancsnoka közölte az angol gőzösökkel, hogy repülőgépek támadják őket meg, ha behatolnak a bilbaoi kikötőbe.

Madridból jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint a biscaya-i fronton működő kormánycsapatok tovább folytatják visszavonulásukat, hogy elkerüljék a bekerítést. A nemzetiek továbbra is a körülzárással kísérleteznek és erre irányuló hadműveleteik Eibarból indulnak ki. A kormánycsapatoknak már sikerült csapataik nagy részét biztonságba helyezni. A durangói szakaszon a kormánycsapatok ellentámadásokat hajtottak végre és nagy veszteségeket okoztak ellenfeleiknek. Itt 17 foglyot ejtettek, 1 altiszt és 13 kőlegény önként jelentkezett a kormánycsapatoknál. Madridnál a nemzetiek váratlan támadását a francia hid ellen megállították.

Bilbaoból érkezett jelentések most már véglegesen megerősítik az Espana nevű nemzeti cirkáló elsülyesztésének híreit. Az Espana Sant Ander közelében süllyedt el. Az Espana cirkáló ugyanis fel akart tartóztatni egy kereskedelmi gőzöst, amely Sant Ander felé tartott és eközben meérkeztek a köztársaságiak repülőgépei, amelyek megtámadták az Espana-t. A repülők bombái eltalálták a cirkálót, amely háromnegyed óra alatt elsüllyedt. A hajó legénységét a nemzetiek felfegyverzett halászhajói és a Velasco-gőzös vette fel és vitte magával. Más jelentés szerint csak a hajó tisztjeit vette fel a Velasco-gőzös, míg a tengerészeket sorsukra hagyták, majd később a santanderi hatóságok utasítására halászflokkókat küldtek ki és ezek mentették meg a még életben levő matrózokat.

Az Espana felkelő cirkáló elsülyesztéséről a következő érdekes részleteket továbbítja a Havas-iroda:

Az ütközet háromnegyed tíz órakor zajlott le, a felkelő hadihajót alig háromnegyed óra alatt tönkrebombázták a kormány repülőgépei. Az elsülyesztett hadihajó tisztjeit a Velasco torpedóromboló vette fedélzetére, a legénységet azonban sorsára hagyta a tengeren. A santanderi hatóságok intézkedésére több halászhajó sietett a kétségbeesett helyzetben lévő tengerészek segítségére és sikerült is az ütközetet túlélt legénységet megmenteni.

A heves ütközet azért robbant ki, mert a Velasco megtámadott egy angol kereskedelmi hajót, amely a santanderi kikötőbe akart befutni. Időközben a helyszínére érkezett az Espana cirkáló is, amelyet a Velasco hívott se-

gítségül. A santanderi hatóságok a kikötőből figyelemmel kísérték az eseményeket és távbeszélő útján gyorsan értesítették a légi kikötőt, ahonnan néhány perc múlva felszálltak a kormányhaderő harci gépei és megtámadták a két felkelő hadihajót. Tökéletes pontossággal végrehajtott bombázás következett, amelynek során az Espana cirkáló súlyosan megsérült, a Velasco pedig gyorsan elmenekült. Már az első bombák oly súlyosan sértették meg az Espanát, hogy a hajó azonnal süllyedni kezdett. A legénység kénytelen volt a tengerbe ugrálni, mert annyi idejük sem volt,

Bilbao teljes megsemmisítését tervezik a nemzeti csapatok

Londonból jelentik: Az angol alsóház mai ülésén egy képviselő kérdést intézett Eden külügyminiszterhez, hogy az angol kormány segítséget fog-e nyújtani a Bilbaóban maradt polgári lakosságnak. Eden válaszában közölte, hogy a Hendayeban tartózkodó angol nagykövét utasítást kapott annak megvizsgálására, való-e az a hír, hogy az ellenfelek Bilbao város teljes megsemmisítését tervezik. Az angol kormány megvizsgálja a kérdést és amennyiben szükség mutatkozik, úgy résztvesz a semlegességi bizottság ama intézkedéseiben, amelyet tenni kívánnak. Többet egyelőre erről az újról nem mondhat.

Párisból jelentik: Delbos francia külügyminiszter a Kamara külügyi bizottságának mai ülésén tájékoztatót nyújtott a Bilbao körüli helyzetről. Közölte, hogy meg fogják vizsgálni, hogy milyen körülmények között történt Guernica város bombázása. Ezenkívül most tárgyalják azt a kérdést, hogy miképpen lehetne eltávolítani Bilbaóból és a baszk partvidékről az ottmaradt polgári lakosságot.

Del Vayo, a valenciai kormány külügyminisztere ma feleségével együtt Párisba érkezett. Ugy tudják, hogy Del Vayo azzal a megbízatással jött, hogy tudakozódjék a nagyhatalmak esetleges békeközvetítése ügyében.

Newyorkból jelentik: Az új semlegességi törvényt a nemzetgyűlés mindkét háza, egy a szenátus, mint a képviselőház megszavazta. Az új törvény a következő határozatokat tartalmazza:

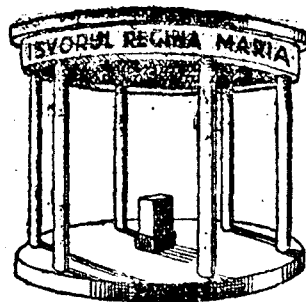
1. Nemzetközi vagy polgárháboru fennállásának megállapítása az elnök joga.

2. Az elnök megállapításától kezdve tilos a fegyver- és lőszerkivitel, valamint a fegyverek és lőszer szállítása amerikai hajókon. Tilos hadviselő kormánnyal bármiféle pénzügyi kapcsolat megkötése és neki kölcsönt folyósítani. A hadviselőknél árukat szállító kereskedelmi gő-

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS

felel.

Szívujjok, érle-
szesedés, magas
vérnyomás, reuma,
bélrenyheség, máj,
vese és hólyagbán-
talmaknál, ideg-
rendszer, női bajok-
nál petefészek gyu-
ladás stb.

lábadozók és vérszegények olismert
gyógyhelye:

BÁILE LIPOVA Gyógyfürdő

Szezon május 1.—Október 30.

Május és júniusban 50%-os kedvezmény

2506

hogy a mentőcsónakot leengedjék. A kormány légiflottájának közbelépésének eredményeképpen az angol hajó sértetlenül folytathatta útját, bár a két felkelő hajó heves ágyutüz alá vette előzőleg. Az angol hajó már folytatta útját Bilbao felé. Hír szerint az elsülyesztett hajó egyike volt a felkelők legfontosabb egységeinek.

zóságok nem szabad lefegyverezni.

3. Az elnöknek jogában áll, hogy saját belátása szerint megtiltsa, hogy amerikai hajók bizonyos árukat szállítsanak a hadviselő feleknek. Korlátozhatja végül a hadviselő felek buvárnaszádjainak és felfegyverzett kereskedelmi hajóinak amerikai vizeken való megjelenését.

Ujabb áresések az angol tőzsdéken

Londonból jelentik: A Star pénzügyi szakértője szerint a tegnapi kibocsájtott 100 millió fontos beföldi kölcsön nem járt a várt sikerrel, miután mindössze 35 millió fontot jegyeztek le. A tőzsdén az új kölcsön kötvényeit a kibocsájtási árfolyam alatt 5 szillinggel jegyezték és az ország valamennyi tőzsdéjén további áresések voltak. A Liverpooli tőzsdén például a nyitás után ma teljesen megszűnt a forgalom, üzletkötések nem löttek létre.

Vasárnap indul Rómába a német külügyminiszter

Berlinből jelentik: Neurath báró külügyminiszter vasárnap délelőtt indul el Rómába. Kíséretében lesz a német külügyminisztérium politikai osztályának vezetője és több magasrangú tisztviselője.

Májusban lesz a Jagoda-per főtárgyalása

Párisból jelentik: A Liberté jelentése szerint a Jagoda-per főtárgyalását már május hónap elején megtartják. A hatóságok gyors ütemben akarják az ügyet lebonyolítani. Jagoda különben tagadja az ellene felhozott politikai vádakot és kijelentette, hogy sem Vorosilov, sem pedig Stalin ellen nem tervezett merényletet.